

ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย
จังหวัดนครราชสีมา

นายกมลลาศ วรรณอุดม

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1269-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFORMATION NEEDS AND USES OF HEALTH CENTER OFFICERS
IN CHANGWAT NAKHON RATCHASIMA

Mister Kammalad Wanudom

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-1269-3

นายกมลลาศ วรรณอุดม : ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ประจำสถานีนอนามัย จังหวัดนครราชสีมา. (INFORMATION NEEDS AND USES OF
HEALTH CENTER OFFICERS IN CHANGWAT NAKHON RATCHASIMA) อ. ที่ปรึกษา :
ผศ.พรรณพิมล กุลบุญ, 223 หน้า. ISBN 974-17-1269-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา และแหล่ง
สารนิเทศ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสารนิเทศสำหรับ
ห้องสมุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข เพื่อให้คำปรึกษาและ
ส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อการบริหารงาน และเพื่อการ
รักษาพยาบาลในระดับมาก

รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้ในระดับมาก ได้แก่ ภาพโปสเตอร์ และตำราวิชาการ ส่วนรูปแบบที่
ต้องการในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพโปสเตอร์ เนื้อหาที่ใช้และต้องการในระดับมาก และ
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพยาบาล ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โทร
ทัศน์ ปัญหาในการใช้สารนิเทศที่ประสบในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีคู่มือวิทยานิพนธ์
สำหรับการเชื่อมต่อเพื่อใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสา
ธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศ
ที่ใช้และต้องการ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4280104022 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: INFORMATION NEEDS / INFORMATION USES / HEALTH CENTERS / HEALTH CENTER OFFICERS / NAKHON RATCHASIMA

KAMMALAD WANUDOM : . (INFORMATION NEEDS AND USES OF HEALTH CENTER OFFICERS IN CHANGWAT NAKHON RATCHASIMA) THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PANPIMON KOONLABOON, , 223 pp. ISBN 974-17-1269-3.

The purpose of this research is to study information needs and uses of health center officers in Changwat Nakhon Ratchasima concerning the objectives, formats, subject contents, sources, problems and suggestions to improve information service for libraries and related agencies in the Ministry of Public Health.

Findings show that health center officers use information to acquire more general information, to keep up with developments in current public health issues, to provide the public with advice on health matters, to prepare health care training courses and disseminate health news, as well as in their administrative work and the treatment they offer at a high level.

Formats used at high level are posters and text books and the format needed at high level with highest mean score is the posters. The subject content used and needed at high level with highest mean score is nursing. Information source used and needed at high level with highest mean score is television. The problem of information use at high level with highest mean score is lacking of telephone connections for access to the Internet .

The analysis of variance is used to investigate significant differences of needs and uses in terms of objectives, formats, subject contents, and sources exist among 3 groups of health center officers, public health administration officers, public health technical officers and community health officers. The result reveals that most of them are not significantly different.

Department Library Science Student's signature.....

Field of study Library and Information Science Advisor's signature.....

Academic year 2002 Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณพิมล กุลบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และกำลังใจแก่ ผู้วิจัยอย่างยิ่ง ตลอดช่วงเวลาการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สารานุกรมสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา ทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และขอขอบพระคุณ ทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้สำหรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้ทำวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ทุนบางส่วนสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ชาย และน้องชาย ที่ให้กำลังใจ อย่างดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กมลาศ วรรณอุดม

กันยายน 2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สถานีนีออนามัย.....	8
2.2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนีออนามัย.....	10
2.3 ความสำคัญของสารนิเทศต่อบุคคล.....	12
2.4 แหล่งสารนิเทศ.....	14
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
3.3 การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	35
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
3.5 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
4.2 ตอนที่ 2 ความต้องการและการใช้สารนิเทศ.....	42
4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารนิเทศและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง	140
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล.....	168
5.2 การทดสอบสมมติฐาน.....	201
5.3 ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลงานวิจัย.....	202
5.4 แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	204
รายการอ้างอิง.....	205
ภาคผนวก ก.....	209
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	223

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถานีอนามัยและจำนวนกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุข.....	27
2. จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับคืน และนำมาวิเคราะห์จำแนกตามตำแหน่ง.....	39
3. วุฒิการศึกษาสูงสุดของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย.....	40
4. ประสบการณ์การทำงาน.....	41
5. วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ.....	45
6. รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ.....	49
7. รูปแบบของวัสดุพิมพ์ที่ใช้และต้องการ.....	56
8. รูปแบบของสื่อทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ.....	63
9. รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้และต้องการ.....	67
10. รายชื่อวารสาร/นิตยสารที่ต้องการ.....	69
11. รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการ.....	70
12. เนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ.....	73
13. เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่ใช้และต้องการ.....	81
14. เนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการ.....	90
15. แหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการ.....	96
16. แหล่งสารนิเทศบุคคลที่ใช้และต้องการ.....	100
17. แหล่งสารนิเทศสถาบันที่ใช้และต้องการ.....	104
18. แหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการที่ใช้และต้องการ.....	112
19. แหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนที่ใช้และต้องการ.....	118
20. แหล่งสารนิเทศสถาบันการศึกษาที่ใช้และต้องการ.....	121
21. แหล่งสารนิเทศห้องสมุดที่ใช้และต้องการ.....	124
22. แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนที่ใช้และต้องการ.....	127
23. แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตที่ใช้และต้องการ.....	130
24. แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการ.....	134
25. ลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้ตามตำแหน่ง.....	137

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
26. แหล่งสารนิเทศและคามถี่ในการใช้.....	139
27. ปัญหาในการใช้สารนิเทศ.....	141
28. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านรูปแบบและอุปกรณ์.....	144
29. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านเนื้อหาสารนิเทศ.....	146
30. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านแหล่งสารนิเทศ.....	149
31. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านแหล่งสารนิเทศบุคคล.....	152
32. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านแหล่งสารนิเทศสถาบัน.....	155
33. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน.....	157
34. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต.....	160
35. ปัญหาในการใช้แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ	162
36. ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านอื่น ๆ	164

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม และประสานกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวกับสุขภาพ ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชน และมีหน้าที่ในการจัดให้บริการสาธารณสุขเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพสมบูรณ์ (สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ, บรรณาธิการ, 2542: 224)

การบริการสาธารณสุขที่กระทรวงสาธารณสุขจัดให้บริการแก่ประชาชนในส่วนภูมิภาค แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2533: 1)

1. ระดับตำบล เป็นบริการสาธารณสุขระดับปลายสุด มีสถานีอนามัยเป็นหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณสุข โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเป็นผู้ให้บริการสาธารณสุขระดับพื้นฐานแก่ประชาชน

2. ระดับอำเภอ เป็นบริการสาธารณสุขระดับกลาง มีโรงพยาบาลอำเภอหรือที่เรียกว่าโรงพยาบาลชุมชนเป็นหน่วยบริการ มีแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางด้านสาธารณสุขอื่น ๆ ปฏิบัติงานประจำ มีขีดความสามารถในการรักษาพยาบาล และดูแลผู้ป่วยมากกว่าสถานีอนามัย สามารถรับผู้ป่วยมารักษาต่อ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาเมื่อได้รับการส่งต่อผู้ป่วยจากสถานีอนามัย

3. ระดับจังหวัด เป็นบริการสาธารณสุขระดับบนสุด มีโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์เป็นหน่วยบริการ มีแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางด้านสาธารณสุขอื่น ๆ พร้อมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการรักษาพยาบาล ทำหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาลกว้างขวางกว่าโรงพยาบาลชุมชน รวมทั้งการตรวจรักษาพยาบาลที่มีความซับซ้อน เฉพาะทางมากกว่า ในกรณีผู้ป่วยที่โรงพยาบาลชุมชนไม่สามารถรักษาได้จะส่งต่อไปโรงพยาบาลทั่วไป หรือโรงพยาบาลศูนย์ตามลำดับ

ในส่วน of สถานีอนามัยซึ่งเป็นสถานบริการสาธารณสุขระดับปลาย นับว่ามีความใกล้ชิดกับประชาชนในชนบทมากที่สุด ทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างชุมชนกับบริการสาธารณสุขของรัฐ มีภารกิจในการดำเนินการจัดบริการสาธารณสุขผสมผสาน ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพให้แก่ประชาชนในชนบท และยังมีบทบาทในการฝึกอบรม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการสาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาชนบทด้วย

เนื่องจากความใกล้ชิดกับประชาชนและการครอบคลุมที่กระจายทั่วประเทศ จึงทำให้สถานีนอนามัยเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขที่มีความเหมาะสมในการแก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศ ดังจะเห็นได้จากความสำเร็จของสถานีนอนามัยในการควบคุมโรคติดต่อต่าง ๆ ที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน การกระจายบริการอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว การสุขภาพิบาลสิ่งแวดล้อม การโภชนาการ และการจัดบริการสาธารณสุขอื่น ๆ (โครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีนอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2535-2544 อ้างถึงใน สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ และคณะ, 2539: 89)

สถานีนอนามัยแบ่งเป็น 2 ประเภทตามลักษณะโครงสร้าง และขีดความสามารถในการบริการประชาชน (กระทรวงสาธารณสุข, 2542: 143) คือ

1. สถานีนอนามัยทั่วไป หมายถึง สถานีนอนามัยส่วนใหญ่ของประเทศ มีบทบาทและความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น 4 งาน ได้แก่ การบริการสาธารณสุขผสมผสาน การสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาคุณภาพชีวิต การบริหารงาน และงานวิชาการ

2. สถานีนอนามัยขนาดใหญ่ หมายถึง สถานีนอนามัยทั่วไปจำนวนหนึ่ง ซึ่งถูกคัดเลือกให้พัฒนาขึ้นเป็นสถานีนอนามัยขนาดใหญ่ในโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีนอนามัย ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1 ใน 5 ของสถานีนอนามัยทั่วประเทศ โดยคัดเลือกจาก สถานีนอนามัยที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของชุมชน ทั้งด้านการคมนาคม สภาพเศรษฐกิจ และสังคม อันจะสามารถให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงได้กว้างขวางกว่าสถานีนอนามัยทั่วไป

สถานีนอนามัยขนาดใหญ่ มีบทบาทหน้าที่เช่นเดียวกับสถานีนอนามัยทั่วไป แต่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานบางอย่างสูงกว่า เช่น งานบริการทันตกรรมพื้นฐาน ซึ่งไม่มีในสถานีนอนามัยทั่วไป นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เสมือนพี่เลี้ยงสนับสนุนสถานีนอนามัยทั่วไปที่กำหนดเป็นสถานีนอนามัยลูกข่ายทั้งในด้านการบริการรับส่งต่อผู้ป่วย การบริหารและวิชาการ

สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้งสถานีนอนามัยทั่วไป และสถานีนอนามัยขนาดใหญ่ มีกรอบอัตรากำลังที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ดังนี้ คือ สถานีนอนามัยแต่ละแห่งมีเจ้าหน้าที่ 3 ตำแหน่ง จำนวน 5 คน (กระทรวงสาธารณสุข, 2542: 146-147) ได้แก่ หัวหน้าสถานีนอนามัยหรือเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข (1 คน) นักวิชาการสาธารณสุข (1 คน) และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน (3 คน) ซึ่งแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. หัวหน้าสถานีนอนามัยหรือเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข มีหน้าที่วางแผนงานจัดระบบงาน กำหนดกลวิธีการทำงานรวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ และอาสา

สมัครสาธารณสุข และในทางปฏิบัติต้องทำหน้าที่ในการตรวจรักษาเบื้องต้นร่วมกับนักวิชาการสาธารณสุขและเจ้าพนักงานสาธารณสุขด้วย

2. นักวิชาการสาธารณสุข มีหน้าที่ติดตาม เฝ้าระวังการดูแลรักษาสุขภาพ การบำบัดฟื้นฟูรวมทั้งการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการบำบัดรักษา และการบริการด้านสาธารณสุขโดยศึกษาวิเคราะห์วิจัยงานด้านสาธารณสุขและปัญหาชุมชน วางแผนพัฒนาสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบและนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ ดำเนินงานด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานอาชีวอนามัย งานสุขภาพอาหาร ฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน และจัดวางระบบบริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ครอบคลุมเป้าหมาย

3. เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้ในเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการเกี่ยวกับงานสาธารณสุข เช่น งานด้านส่งเสริมสุขภาพ งานรักษาพยาบาลฟื้นฟูสภาพและดูแลผู้ป่วยพิการ งานด้านควบคุมและป้องกันโรค การสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาคุณภาพชีวิต การตรวจรักษาเบื้องต้น การชันสูตรและดูแลผู้ป่วย การให้คำแนะนำแก่ประชาชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย เจ้าหน้าที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายด้าน ทั้งความรู้ความสามารถทางวิชาการแพทย์ และสาธารณสุข รวมทั้งความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เช่น สังคมศาสตร์ และความรู้ด้านการบริหารจัดการ เป็นต้น เนื่องจากเป้าหมายสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย คือ การดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี (อุกฤษฏ์ มลิณทรานกูร และคณะ, 2539: 317) นอกจากนี้ จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมของประชาคมโลกซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การบริการ ฯลฯ ส่งผลให้ปัญหาด้านสุขภาพทวีความซับซ้อนมากขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2541: คำนำ) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจึงต้องมีความรู้ความสามารถ และศักยภาพสอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบ (พูลศักดิ์ พุ่มวิเศษ, สงครามชัย ลีทองดี และกลินจันทร์ เขียวเจริญ, 2543: 34) และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการพัฒนาด้วยตัวเองและการสนับสนุนโดยระบบขององค์กรหรือระบบทางสังคม เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (นรินทร์ วรชากร, 2542: 38)

การที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว และพัฒนาตนเองได้มีวิธีการหลายวิธี เช่น การเข้ารับการศึกษา ฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ทางด้านสาธารณสุข และความรู้เพื่อเตรียมการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในฤดูกาลต่าง ๆ การนิเทศงานตามสถานีอนามัยโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อให้ความรู้ และคำแนะนำในการปฏิบัติงาน เป็นต้น นอกจากนี้การค้นคว้าหาความรู้ หรือการหาสารนิเทศต่าง ๆ

ด้วยตนเอง ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน รักษาพยาบาล การวินิจฉัยโรค และการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ (สมนึก ดิยะไพธาดา, 2544) โดยแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขใช้ได้แก่หน่วยงานราชการ เช่น ศูนย์ระบาดวิทยา ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ห้องสมุดต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนรูปแบบของสารนิเทศที่นิยมใช้เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และข่าวสารด้านสาธารณสุข คือ วารสาร เช่น วารสารหมออนามัย เป็นต้น คู่มืออาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งได้รับจากกระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกเดือน (ภักควร สุทธยากร, 2544)

อย่างไรก็ตามเนื่องจากวิชาการความรู้ทางด้านสาธารณสุขมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ เช่น การขาดเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าหรือการค้นพบใหม่ และขาดเอกสารในการปฏิบัติงานบางอย่าง เช่น เมื่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องจัดอบรม หรือเผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น (ลูกจันทร์ รินขุนทด, 2544) ปัญหาอีกประการหนึ่งที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประสบ คือ การที่สถานีอนามัยอยู่ไกลจากแหล่งสารนิเทศ ทำให้ไปใช้ไม่สะดวก หรือ ไม่มีโอกาสไปใช้ สารนิเทศที่ได้รับในบางเรื่องมีเนื้อหาไม่ละเอียดพอ ทำให้ต้องเสียเวลาค้นหาสารนิเทศเหล่านั้นด้วยตนเองจากแหล่งสารนิเทศอื่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และการจัดซื้อด้วยตนเอง (ปฐมพงศ์ อินทรพาณิชย์, 2544) นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขยังต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดหาสารนิเทศที่มีเนื้อหาทันสมัยและจัดส่งให้กับสถานีอนามัยเพื่อให้ทันกับความต้องการใช้อีกด้วย

จากความสำคัญของสถานีอนามัย และงานที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขรับผิดชอบ และจากความสำคัญของสารนิเทศที่มีต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งปัญหาในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งที่ใช้ และปัญหาในการใช้สารนิเทศ โดยจะศึกษาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งการเลือกศึกษาจังหวัดนครราชสีมาเนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่และประชากรมากที่สุดใภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสถานีอนามัยจำนวนมากกว่าจังหวัดอื่นคือ 350 แห่ง ประชากรประกอบอาชีพหลากหลายได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม การก่อสร้าง พาณิชยกรรม การบริการ มีสภาพชุมชนหลายรูปแบบ คือ เขตชนบท เขตเมือง เขตเกษตรกรรม เขตอุตสาหกรรม นอกจากนั้นจังหวัดนครราชสีมายังเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นภาคที่ประชาชนมีปัญหาด้านสุขภาพในระดับมาก โดยตรวจพบผู้ที่มีโรคเรื้อรัง และภาวะผิดปกติมากกว่าคนละ 1 โรค (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ, 2539: 143)

ผลของการวิจัยสามารถนำมาใช้ประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และศูนย์วิชาการเขต รวมทั้งกระทรวงที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมสารนิเทศให้ตรงกับความต้องการและการใช้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย รวมทั้งเป็นแนวทางแก่ห้องสมุดที่ให้บริการเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศให้ตรงกับความต้องการและการใช้เช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา

1. การใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดนครราชสีมาในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งที่ใช้ และปัญหาในการใช้สารนิเทศ
2. ความต้องการสารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในด้านรูปแบบ เนื้อหา และแหล่งที่ต้องการใช้

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ไม่แตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาระดับมากในด้านแหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา ประชากรในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่าจากสถานีอนามัยทั้งหมด 350 แห่ง มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำนวนทั้งสิ้น 786 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ใช้ในครั้งนี้อย่างสุ่มจากการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973)

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 266 คน จำแนกเป็น เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 95 คน นักวิชาการสาธารณสุข 76 คน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 95 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารนิเทศ บทบาทและหน้าที่ของสถานีอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารนิเทศ รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้และความต้องการสารนิเทศ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ ได้แก่ปัญหาด้าน รูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศ

3. ทดสอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของสถานีอนามัยจังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 แห่ง จำแนกเป็น สถานีอนามัยขนาดใหญ่ 5 แห่ง และสถานีอนามัยทั่วไป 5 แห่ง โดยทดสอบกับประชากรแห่งละ 3 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ตำแหน่งละ 1 คนรวมจำนวนทั้งสิ้น 30 คน

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 266 คน โดยส่งทางไปรษณีย์

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ โดยการแจกแจงค่าความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า F (F-test)

6. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุขในการจัดเตรียมสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการและการใช้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย
2. เป็นแนวทางแก่ห้องสมุดที่ให้บริการเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการและการใช้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ปริทรรศน์วรรณกรรม

ในบทนี้จะกล่าวถึง สถานีอนามัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ความสำคัญ ของสารนิเทศต่อบุคคล แหล่งสารนิเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถานีอนามัย

ในการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในส่วนภูมิภาคนั้น กระทรวงสาธารณสุข จัดแบ่ง การให้บริการออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล โดยระดับจังหวัด เป็นบริการสาธารณสุขระดับบนสุด มีโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์เป็นหน่วยบริการ ระดับอำเภอ เป็นบริการสาธารณสุขระดับกลาง มีโรงพยาบาลอำเภอเป็นหน่วยบริการ และระดับ ตำบล เป็นบริการสาธารณสุขระดับปลายสุด มีสถานีอนามัยเป็นหน่วยบริการ

สำหรับสถานีอนามัยซึ่งเป็นหน่วยบริการระดับตำบล ทำหน้าที่ในการให้บริการ สาธารณสุขผสมผสานแก่ประชาชนในชนบทในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยสถานีอนามัยแต่ละแห่ง ครอบคลุมการให้บริการประชากรประมาณ 1,000-5,000 คน สถานีอนามัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สถานีอนามัยทั่วไป เป็นสถานีอนามัยส่วนใหญ่ของประเทศ มีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ ตามหน้าที่หลักที่ได้กำหนดไว้ 4 งาน คือ การบริการสาธารณสุขผสมผสาน การสนับสนุนงาน สาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาคุณภาพชีวิต งานบริหาร และงานวิชาการ ส่วนสถานีอนามัย ขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1 ใน 5 ของสถานีอนามัยทั่วประเทศ มีบทบาทหน้าที่เช่นเดียวกับ สถานีอนามัยทั่วไปแต่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานบางอย่างสูงกว่าสถานีอนามัยทั่วไป เช่น งานบริการทันตกรรมพื้นฐาน รวมทั้งทำหน้าที่ในการสนับสนุนสถานีอนามัยทั่วไป

สถานีอนามัยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ 4 งาน (กระทรวงสาธารณสุข, 2542: 143-149) ดังนี้

1. **งานบริการสาธารณสุขผสมผสาน 5 สาขา** สถานีอนามัยมีบทบาทหน้าที่ ในการให้บริการสาธารณสุขผสมผสานทั้งในและนอกสถานบริการ ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ และดูแลผู้ป่วยพิการ และการสนับสนุนบริการอื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านส่งเสริมสุขภาพ ให้บริการประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ครอบคลุมกิจกรรมบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานทุกกลุ่มเป้าหมาย และเน้นการพัฒนาวิถีชีวิตที่เอื้ออำนวย ได้แก่ การบริการอนามัยแม่และเด็ก การบริการวางแผนครอบครัว การดูแลเด็กวัยเรียนและเยาวชน การดูแลสุขภาพบุคคลทั่วไป การบริการทันตสาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสาธารณสุข

1.2 ด้านรักษาพยาบาลและดูแลผู้ป่วยพิการ ให้บริการได้ตามสภาพปัญหาของชุมชนในเขตรับผิดชอบ โดยสามารถปฏิบัติการได้ตามเกณฑ์การปฏิบัติงานทั้งในและนอกสถานบริการ มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน รักษาพยาบาลโรคต่าง ๆ ได้ตามเกณฑ์ ทั้งโรคทั่วไปและโรคประจำถิ่น สามารถตรวจทางห้องปฏิบัติการเบื้องต้น และคัดกรองผู้ป่วยให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และส่งต่อผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ผู้ป่วยอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ รวมทั้งสามารถให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยพิการโดยจัดระบบส่งต่อได้อย่างเหมาะสม

1.3 ด้านควบคุมและป้องกันโรค ดำเนินการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา เพื่อควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ ลดอัตราความชุกชุมและความรุนแรงของโรค โดยการเฝ้าระวัง และการสอบสวนโรค การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่ประชากรเป้าหมาย การควบคุมและป้องกันโรคไม่ติดต่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาด รวมทั้งการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม และงานอาชีวอนามัยโดยการส่งเสริมสุขภาพอนามัยผู้ประกอบการอาชีพทุกประเภท ตลอดจนป้องกันและควบคุมโรคและอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพ

1.4 งานฟื้นฟูสภาพดูแลผู้ป่วยพิการและเรื้อรัง โดยการรับส่งต่อจากโรงพยาบาล ฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยให้คืนสู่สภาพปกติหรือป้องกันไม่ให้เกิดความพิการ และช่วยเหลือดูแลผู้ป่วย ในชุมชนที่รับผิดชอบ

1.5 ด้านสนับสนุนบริการอื่น ๆ โดยการถ่ายทอดความรู้ด้านสาธารณสุขในเรื่องการควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพ โดยวิธีการทางสุขศึกษาให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการสาธารณสุข ทั้งในและนอกสถานบริการ รวมทั้งสถานศึกษา

2. งานสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการให้ความรู้ และคำแนะนำแก่ประชาชน ในการดูแลรักษาสุขภาพได้ด้วยตัวเอง ได้แก่

2.1 งานสาธารณสุขมูลฐาน ทำการพัฒนาศักยภาพของประชาชน ให้สามารถดูแลสุขภาพของตนเองและชุมชน โดยการสนับสนุนและดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน สนับสนุนองค์กรชุมชนด้านทรัพยากร การนิเทศงาน และการให้ความรู้ในการแก้ปัญหา

2.2 ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการวินิจฉัยปัญหาชุมชน การจัดทำแผนแก้ปัญหา ดำเนินการตามแผนพัฒนาชนบทแห่งชาติ ตลอดจนควบคุมกำกับงานและประเมินผลความสำเร็จของงาน

3. งานบริหาร งานด้านบริหารช่วยให้ระบบงานต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และมีส่วนสนับสนุนงานด้านอื่น ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีขั้นตอน สามารถจำแนกได้ดังนี้

3.1 การบริหารงานทั่วไป จัดระบบงานสารบรรณ การเงิน การบัญชี การพัสดุและยานพาหนะ การซ่อมบำรุงอาคารสิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์

3.2 การวางแผนและประเมินผล วางแผนปฏิบัติการ จัดทำรายงานประสานข้อมูลข่าวสารและระบาคติวิทยา

3.3 การประสานงานและประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับหน่วยงานของกระทรวงต่าง ๆ องค์การท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรเอกชน และเผยแพร่กิจกรรมของหน่วยงานให้เป็นที่แพร่หลายในทุกระดับ

4. งานวิชาการ เป็นการนำความรู้ทางด้านวิชาการมาใช้ในการพัฒนางาน โดยการดำเนินการวิจัยเบื้องต้น เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานบริการและสภาวะสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนร่วมโครงการวิจัยต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเป็นกลุ่มบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัย ในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าสถานีอนามัยหรือเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน และในสถานีอนามัยขนาดใหญ่จะมีเจ้าหน้าที่ทันตภิบาล พยาบาลวิชาชีพ และนักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติงานอยู่ด้วย (สุวิทย์ วิบูลย์ผลประเสริฐ, บรรณานิติกร, 2542 : 227)

สำหรับเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน และนักวิชาการสาธารณสุข ซึ่งเป็นประชากรในการวิจัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบ (กระทรวงสาธารณสุข, 2542: 147-148) ดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร หรือปริญญาตรีทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ และเป็นผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อปฏิบัติงาน ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสาธารณสุข

ในระดับ 5 ไม่น้อยกว่า 2 ปี เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข หรือ หัวหน้าสถานีนามัย มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อสาธารณสุขอำเภอ มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาต่อเจ้าหน้าที่ในสถานีนามัย ทำหน้าที่รับผิดชอบการจ้ดรูปแบบการปฏิบัติงานของสถานีนามัย มอบหมาย และควบคุมกำกับกรปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานีนามัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงานโครงการต่าง ๆ และมีบทบาทอื่นที่สำคัญ ดังนี้

- บริหารการเงินและบัญชี การพัสดุ และยานพาหนะ ตลอดจนการเจ้าหน้าที่ และงานสารบรรณ
- ปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษางานด้านสาธารณสุข รวมทั้งร่วมจัดทำแผนกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น
- รับผิดชอบการนิเทศงาน สนับสนุน ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของสถานบริการสาธารณสุขชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตรับผิดชอบ ตลอดจนสถานีนามัยลูกข่ายในกรณีสถานีนามัยขนาดใหญ่
- ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เช่น ฝึกอบรมนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขต่าง ๆ ที่ถูกส่งตัวมาปฏิบัติงาน
- ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ

นักวิชาการสาธารณสุข สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านสาธารณสุขศาสตร์ มีหน้าที่ติดตาม ใ้ระวังการดูแลรักษาสุขภาพ การบำบัดฟื้นฟูรวมทั้งการดำเนินการเพื่อสนับสนุน การบำบัดรักษา และการบริการด้านสาธารณสุข โดยศึกษาวิเคราะห์วิจัยงานด้านสาธารณสุข และปัญหาชุมชน วางแผนพัฒนาสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบและนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ ดำเนินงานด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานอาชีวอนามัย งานสุขภาพีบาลอาหาร ฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน และจัดวางระบบบริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ครอบคลุมเป้าหมาย

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการสาธารณสุข โดยมีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี ต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และได้รับประกาศนียบัตรทางการสาธารณสุข ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้ในเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการเกี่ยวกับงานสาธารณสุข เช่น งานด้านส่งเสริมสุขภาพ งานรักษาพยาบาลฟื้นฟูสุขภาพและดูแลผู้ป่วยพิการ งานด้านควบคุม และป้องกันโรค การสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาคุณภาพชีวิต การตรวจรักษา เบื้องต้น การชันสูตรและดูแลผู้ป่วย การให้คำแนะนำแก่ประชาชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และการป้องกันโรค

นอกเหนือจากงานที่รับผิดชอบแต่ละตำแหน่งแล้ว เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องร่วมกันรับผิดชอบงานต่าง ๆ (เรณูวรรณ หาญวาทฤทธิ, 2540: 95-97) ดังต่อไปนี้

- งานควบคุม และป้องกันโรคเอดส์ ตรวจผู้สงสัยว่าจะเป็นโรคเอดส์ ติดตามผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อ ให้คำปรึกษา และแนะแนวทางแก่ผู้ป่วย ญาติ รวมทั้งผู้ใกล้ชิด และประชาชน จัดทำบันทึก และรายงานเกี่ยวกับผู้ป่วย

- งานส่งเสริมสุขภาพนักเรียน สำรวจสุขภาพอนามัยนักเรียนในโรงเรียนที่รับผิดชอบ จัดทำแผน และเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกับครู และผู้ปกครองนักเรียน ให้บริการอนามัยโรงเรียน อบรมผู้นำนักเรียน บันทึกรายงาน

- งานสนับสนุน โดยสนับสนุนหน่วยงาน หรือโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการแพทย์เคลื่อนที่สู่สถานีนอนามัย ปฏิบัติงานในหน่วย พอ.สว. (หน่วยแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) และหน่วยปฏิบัติการจิตวิทยา สนับสนุนสถานีนอนามัยในเครือข่าย สนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐาน และการดำเนินงานขององค์กรในชุมชน

สำหรับจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นจังหวัดที่เลือกศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มีสถานีนอนามัยจำนวนทั้งสิ้น 350 แห่ง จำแนกเป็นสถานีนอนามัยขนาดใหญ่ 66 แห่ง และสถานีนอนามัยทั่วไป 284 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในสถานีนอนามัยจำนวน 1,029 คน คิดเป็นอัตรากำลังสถานีนอนามัยต่อเจ้าหน้าที่ได้ 1: 2.6 โดยสถานีนอนามัย 1 แห่งต้องดูแลประชาชน 6,588 คน (โครงการพัฒนาบุคลากรในสถานีนอนามัยให้มือน้อย 3 คน, 2542: 52) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานสถานีนอนามัยส่วนใหญ่ คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ส่วนนักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ทันตภิบาลนั้นยังมีจำนวนน้อย โดยมีนักวิชาการสาธารณสุข 76 คน พยาบาลวิชาชีพ 28 คน และเจ้าหน้าที่ทันตภิบาล 9 คน จากสถานีนอนามัยทั้งสิ้น 350 แห่ง ในปัจจุบันสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมาได้มีการวางแผนโครงการพัฒนาสถานีนอนามัยทั้งในเขตชนบท และเขตเมืองให้เป็นสถานบริการด่านแรกที่มีบทบาทและช่วยให้ประชาชนในพื้นที่บรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้าอย่างยั่งยืน

ความสำคัญของสารนิเทศต่อบุคคล

สารนิเทศ หมายถึง ความคิด ข้อเท็จจริง งานที่เกิดจากความคิด ได้รับการบันทึก จัดพิมพ์ เผยแพร่ในสื่อรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Young, ed, 1983: 117)

สารนิเทศนับเป็นทรัพยากรสำคัญที่ใช้เพื่อตอบสนองของความต้องการในด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ช่วยให้บุคคลมีความรอบรู้ ทันเหตุการณ์ ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต

ประจำวัน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต นับตั้งแต่การศึกษาในวัยเด็ก จนถึงวัยทำงาน และช่วงหลังวัยทำงาน รวมทั้งใช้ประโยชน์ในด้านความบันเทิง (Griffiths, 1993: 7)

โดยทั่วไปบุคคลมีความต้องการสารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์สำคัญ 5 ประการ (Nicholas, 1996: 17-19) คือ

- 1) เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง บุคคลต้องการสารสนเทศเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นทั้งคำถามที่ง่าย ๆ และคำถามที่ซับซ้อน
- 2) เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น บุคคลทั่วไปอาจติดตามการเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่สนใจ เพื่อเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ แต่สำหรับบุคคลบางสาขาวิชาชีพ การติดตามการเปลี่ยนแปลง และความเคลื่อนไหวในเรื่องต่าง ๆ มีผลต่องานที่ปฏิบัติโดยตรง และจำเป็นอย่างยิ่ง เช่น นักข่าว ต้องติดตามข่าว เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา หรือนักวิชาการต้องติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับงานวิจัยต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น
- 3) เพื่อการค้นคว้าวิจัย ส่วนใหญ่เป็นความต้องการของผู้ที่อยู่ในวงการการศึกษา และการวิจัย
- 4) เพื่อความรู้ภูมิหลังในเรื่องต่าง ๆ เช่น นักการเมือง จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และสารสนเทศที่ต้องการจะอยู่ในลักษณะสรุปอย่างสั้น ๆ
- 5) เพื่อช่วยในการระบุความต้องการที่แท้จริงของแต่ละบุคคล ในบางครั้งบุคคลไม่สามารถระบุความต้องการที่แท้จริงหรือความต้องการที่ชัดเจนของตนเองได้ การค้นคว้าและการอ่านสารสนเทศจะช่วยให้เกิดแนวคิด และสามารถกำหนดความต้องการที่แท้จริงได้

สารสนเทศมีความสำคัญต่อผู้ที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น เกษตรกร สารสนเทศมีความสำคัญ ในการช่วยให้ทราบถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการผลิต การตลาดและนโยบายด้านราคา (Kapange, 1999) นักวิทยาศาสตร์ และวิศวกร สารสนเทศมีความสำคัญในการค้นคว้า วิจัยและพัฒนา การออกแบบและทดลองเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ (Leckie et al, 1996: 164-165) ผู้ประกอบวิชาชีพสาธารณสุข สารสนเทศมีความสำคัญในการช่วยให้ทราบสถานะที่แท้จริงของสุขภาพประชาชน สถานะของโรคภัยไข้เจ็บ การรักษา และความรู้ของประชาชนในเรื่องสุขภาพอนามัยของตน (สรุปรายงานการสัมมนาย่อย แพทยศาสตร์ศึกษา ครั้งที่ 1 เรื่อง การสาธารณสุขของประเทศ, 2525: 533-540 อ้างถึงใน เพชรรัตน์ เรืองกมล, 2545: 42)

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสาธารณสุข ซึ่งมีหน้าที่ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกัน การรักษาโรค และการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย ต้องมีแนวคิดแบบองค์รวมของวิชาการทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการแพทย์ เทคโนโลยี และสังคมศาสตร์ เพราะวิชาการมีการเปลี่ยนแปลง

และพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องมีจิตสำนึกใฝ่รู้และติดตามให้ทันสมัย ปัจจุบันสารนิเทศมีการขยายตัวมากขึ้นอย่างชัดเจนทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะสาขาวิชาแพทยศาสตร์ และสังคมวิทยา มีความรู้ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และรวดเร็ว ผู้ประกอบวิชาชีพสาธารณสุขจึงต้องมีทักษะทางสารนิเทศ และมีวิจรรย์ญาณในการเลือกใช้ให้ถูกต้อง (ประสงค์ ผู้จินดา, 2538: 83-84)

สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสาธารณสุขกลุ่มหนึ่ง สารนิเทศนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารงาน การรักษาพยาบาล การให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน รวมทั้งเพื่อการจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข และการแพทย์ และการเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป เพราะการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยนั้นมีทั้งงานบริการ และงานในชุมชน เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ทางวิชาการสาธารณสุข และความรู้ด้านอื่น ๆ เช่น ความรู้ทางสังคมวิทยา มานุษยวิทยา จิตวิทยา เป็นต้น (สำเร็จ แหียงกระโทก, 2542: 2) การติดตามสารนิเทศทุกด้านดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

แหล่งสารนิเทศ

แหล่งสารนิเทศ หมายถึง แหล่งที่ทำหน้าที่ผลิต รวบรวม จัดหา จัดเก็บ เผยแพร่ และให้บริการสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศมีทั้งแหล่งที่ทำหน้าที่ให้บริการ คือ ห้องสมุด แหล่งที่ผลิตและเผยแพร่สารนิเทศ เช่น สถานี และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ บุคคลยังจัดเป็นแหล่งสารนิเทศอีกประเภทหนึ่งที่ให้ข้อมูล ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้เช่นเดียวกัน (การค้นคว้าและการเขียนรายงาน, 2544: 15)

สำหรับแหล่งสารนิเทศในงานวิจัยนี้จำแนกออกเป็น แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และอินเทอร์เน็ต โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. **แหล่งสารนิเทศบุคคล** บุคคลเป็นแหล่งสารนิเทศสำคัญ และเป็นแหล่งที่ผู้แสวงหาสารนิเทศมักใช้เป็นอันดับแรก เนื่องจากอยู่ใกล้ตัว แหล่งสารนิเทศบุคคลสามารถให้ความรู้ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ และสารนิเทศที่ให้อังการสรุปประเด็นอย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้ทันที ตัวอย่างของแหล่งสารนิเทศบุคคล เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย แหล่งสารนิเทศบุคคลที่สำคัญ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งบุคลากรของโรงพยาบาล ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสามารถให้ความรู้ตลอดจนคำแนะนำต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยได้

2. แหล่งสารนิเทศสถาบัน หมายถึง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีการผลิต เผยแพร่ รวบรวม หรือให้บริการสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศสถาบัน จำแนกได้ดังนี้

2.1 หน่วยงานราชการ เป็นแหล่งผลิต และเผยแพร่สารนิเทศที่ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามกระทรวงหรือหน่วยงาน

สำหรับหน่วยงานราชการที่เป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานทะเบียนอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานส่งเสริมสุขภาพเขต เป็นต้น

2.2 หน่วยงานเอกชน หน่วยงานเอกชนหรือองค์กรเอกชน หมายถึง กลุ่มบุคคลในสังคมร่วมกันจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หรือที่เรียกกันว่าสมาคม มูลนิธิ ชมรม หรือองค์การที่มีได้เป็นของรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อการสาธารณสุข หรือเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตน หรือเป็นกลุ่มสนใจเฉพาะเรื่อง ตลอดจนกลุ่มวิชาชีพ ทั้งนี้รวมทั้งองค์การที่จัดขึ้นเพื่อแสวงหากำไร และกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อไม่หวังผลกำไร (คณงยุทธ กาญจนกุล, 2537: 143)

องค์กรเอกชนเป็นแหล่งสารนิเทศที่มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล และประสบการณ์ ผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ จดหมายข่าว วารสาร จุลสาร จัดพิมพ์โปสเตอร์ผลิตวีดิทัศน์ และสไลด์ ซึ่งจะให้สารนิเทศเกี่ยวกับงานที่องค์กรนั้นดำเนินการอยู่ และส่วนใหญ่จะเป็นการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจโดยไม่คิดมูลค่า

ตัวอย่างของหน่วยงานเอกชนด้านสาธารณสุขที่สำคัญ เช่น

- สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ
- ชมรมโรตารีสากล สภากาชาดไทย ดำเนินงานด้านการควบคุมป้องกันโรค และบริการสาธารณสุข
- คณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนเพื่อการสาธารณสุขมูลฐาน ดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- สมาคมส่งเสริมการผสมผสานกิจกรรมพัฒนาประชากรและสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน

2.3 องค์การระหว่างประเทศ เป็นองค์การหรือหน่วยงานของประเทศต่าง ๆ ร่วมกันดำเนินงานในลักษณะการบริจาคเงินอุดหนุน หรือร่วมกันเป็นสมาชิก หรือการส่งตัวแทนไปร่วมบริหาร องค์การเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นองค์การที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ หรือทางเทคนิคเฉพาะด้าน (คนองยุทธ กาญจนกุล, 2537: 161)

ตัวอย่างขององค์การระหว่างประเทศด้านสาธารณสุขที่สำคัญ เช่น

- องค์การอนามัยโลก (World Health Organization - WHO)
- สภาประชากรโลก (World Population Council - WPC)
- สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย (United Nations Family Planning Associations - UNFPA)

2.4 สถาบันการศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีบทบาทที่สำคัญในด้านการค้นคว้าวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม โดยการเผยแพร่ความรู้ และการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ สถาบันการศึกษาจำแนกได้หลายระดับ เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

สำหรับสถาบันการศึกษาที่เป็นแหล่งสารสนเทศสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยมีหลายระดับ นับตั้งแต่โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งจะให้ข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติงาน จนถึงสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่สถาบันราชภัฏ และมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญเนื่องจากมีบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยบางแห่งมีคณะวิชาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ให้บริการวิชาการแก่สังคม เช่น สถาบันวิจัยสังคม ศูนย์ฝึกอบรม และวิจัยอนามัยชุมชน สำนักส่งเสริม และฝึกอบรมวิชาการเกษตร เป็นต้น

2.5 ห้องสมุด เป็นแหล่งรวบรวมและให้บริการสารสนเทศทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดจำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดประชาชน และหอสมุดแห่งชาติ (การค้นคว้าและการเขียนรายงาน, 2544: 15-16)

สำหรับห้องสมุดที่เป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัย ได้แก่

- ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะ โดยเฉพาะคณะที่เปิดสอนทางด้านสาธารณสุข และการแพทย์ เนื่องจากจะมีสารสนเทศที่มีเนื้อหาด้านสาธารณสุข และการแพทย์ จำนวนมาก และหลากหลายรูปแบบ

ทั้งในรูปวัสดุตีพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์ ซึ่งได้แก่ ใสตทัศน์วัสดุ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลต่าง ๆ

- ห้องสมุดเฉพาะ เช่น ห้องสมุดของโรงพยาบาลนับเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง เนื่องจากเป็นแหล่งที่อยู่ใกล้กับสถานที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ห้องสมุดของโรงพยาบาลมักจะเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศทางด้านสาธารณสุข และการแพทย์ ทั้งในรูปวัสดุตีพิมพ์ เช่น ตำราวิชาการ และวารสารวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งใสตทัศน์วัสดุ เช่น วีดิทัศน์ และสไลด์

3. **สื่อมวลชน** หมายถึง สื่อที่บรรจุนิตยสารจากผู้ส่งสาร ไปยังผู้รับสารจำนวนมากในเวลาเดียวกัน หรือต่างเวลากัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการเสนอข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง การประชาสัมพันธ์ และอื่น ๆ (สนั่น ปัทมะทิน, 2529: 90) สื่อมวลชน เช่น วิทยุ และโทรทัศน์ นับเป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนาและให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก เช่น การพัฒนาทางการศึกษา โดยวิทยุศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของกรมประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดรายการเพื่อพัฒนาด้านอื่น ๆ ตามสถานีวิทยุต่างๆ เช่น รายการวางแผนครอบครัว รายการสุขภาพพลานามัย รายการเกษตร ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น (พรสวรรค์ อุฑารวุฒิพงส์, 2528: 46)

ตัวอย่างรายการที่เผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุขทางวิทยุ และโทรทัศน์ (กระทรวงสาธารณสุข, 2542: 248-249) เช่น

- รายการ "ห่วงใยใส่ใจคุณ" ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันอังคาร เวลา 23.30-24.00 น.
- รายการเพื่อมวลชน ช่วง "กลุ่มคนสรรสร้าง" ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันจันทร์ เวลา 08.10-08.20 น.
- รายการ "ฟังสบายสไตล์หมอ" ทางสถานีวิทยุ ปณ. F.M. 88.5 MHz ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 19.30-19.40 น.
- รายการ "บ้านสุขภาพดี" ทางสถานีวิทยุรัฐสภา F.M. 87.8 MHz ทุกวันจันทร์ เวลา 13.00-14.00 น.
- รายการ "คุณภาพชีวิต" ทางสถานีวิทยุ A.M. 891 KHz ทุกวันอาทิตย์ เวลา 15.10-15.30 น.
- รายการ "หมอทางสาย...คลายปัญหา" ทางสถานีวิทยุ ม.ก. A.M 1107 KHz และเครือข่ายทั้ง 4 ภาค ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 11.00-12.00 น.

ในจังหวัดนครราชสีมา รายการที่จัดโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เช่น

- รายการ "สาธารณสุขมูลฐาน" ทางสถานีวิทยุ F.M. 106.25 MHz ทุกวันจันทร์ เวลา 18.30-19.30 น.
- รายการ "สุขภาพดีถ้วนหน้ากับ ทภ. 2" ทางสถานีวิทยุ F.M. 107.25 MHz ทุกวันอังคาร เวลา 21.30-22.00 น.
- รายการ "เพื่อนอสม." ทางสถานีวิทยุ F.M. 105.25 MHz ทุกวันอาทิตย์ เวลา 20.30-21.00 น.
- รายการ "แดนอีสานเพื่อสุขภาพ" ทางสถานีวิทยุ A.M. 1134 KHz ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 16.30-17.00 น.

4. อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ทางการศึกษา เช่น ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร อภิปราย แลกเปลี่ยน และสอบถามข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกัน หรือกับผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เพื่อการค้นหาข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ถนอมพร ตันพิพัฒน์, 2539: 1-5) อินเทอร์เน็ตนับเป็นแหล่งคลังความรู้ขนาดใหญ่ ผู้ใช้สามารถเลือก และค้นหาข้อมูลที่ต้องการเพื่อนำไปพัฒนาตนเองได้ การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับโอกาส และความสะดวกสำหรับผู้ใช้งาน (อินเทอร์เน็ต ชีวิต และการศึกษา, 2542: 95-97)

หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เผยแพร่ข่าวสาร และความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ ชมรม สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ยังจัดทำเว็บไซต์ที่ให้ความรู้ด้านสาธารณสุขและการแพทย์ รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ที่สนใจแต่ละราย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการปรึกษาสอบถามผ่านทางเว็บไซต์ได้โดยตรง เช่น

- เว็บไซต์ของกระทรวงสาธารณสุข (<http://www.moph.go.th>)
- เว็บไซต์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา
<http://province.moph.go.th/nakhonratchasima>)
- เว็บไซต์ของชมรมทันตแพทย์ (<http://www.thaidental.com>)
- เว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ (<http://www.thaiclinic.com>)

นอกจากแหล่งสารสนเทศที่กล่าวมาแล้วข้างต้นยังมีแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยได้แก่ การฝึกอบรม การประชุมทางวิชาการ นิทรรศการ และการศึกษาดูงาน ซึ่งอาจจะเป็นการจัดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลในจังหวัด

หรือหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งผู้เข้าร่วมจะได้รับความรู้ทั้งทางทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จากวิทยากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา เรื่องที่จัดส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน หรืออาจจะเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยของประเทศไทย และต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการใช้สารนิเทศของบุคลากรทางด้านสาธารณสุข มีหลายเรื่อง และศึกษากับประชากรหลายกลุ่ม ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล อาจารย์ และนักศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

งานวิจัยในประเทศไทย

พรพนทิพา เย็นขุนทด (2534) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์ในด้าน วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศที่ใช้ การใช้และไม่ใช้ห้องสมุด/ศูนย์สารนิเทศในโรงพยาบาล ประเภทและสาขาวิชาสารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการแสวงหาและการใช้สารนิเทศ และเปรียบเทียบพฤติกรรมในการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์แต่ละแห่ง โดยศึกษาจากแพทย์จำนวน 301 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แพทย์มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศสำคัญที่สุด คือ เพื่อการติดตามวิทยากรใหม่ ๆ รูปแบบสารนิเทศที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือภาษาต่างประเทศ เนื้อหาสารนิเทศที่แพทย์จำนวนมากที่สุดใช้ คือ เนื้อหาด้านหัวใจและหลอดเลือด และแหล่งสารนิเทศที่แพทย์จำนวนมากที่สุดใช้ คือ ห้องสมุดภายในโรงพยาบาล ปัญหาที่แพทย์จำนวนมากที่สุดประสบในการแสวงหาสารนิเทศ คือ ไม่มีเวลาในการค้นหาสารนิเทศ

จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535) ศึกษาเรื่อง ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความต้องการสารนิเทศในด้านรูปแบบ ภาษา และลักษณะการนำเสนอสารนิเทศ ความต้องการบริการสารนิเทศ และปัญหาในการใช้สารนิเทศ โดยศึกษาจากอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล จำนวน 121 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบสารนิเทศที่อาจารย์

ต้องการในระดับมากที่สุด คือ หนังสือตำรา เนื้อหาสารนิเทศที่อาจารย์จำนวนมากที่สุดต้องการ คือ ความก้าวหน้าในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่อาจารย์จำนวนมากที่สุดประสบในการใช้ สารนิเทศ คือ สารนิเทศมีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการ

เพชรรัตน์ เริงกมล (2538) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศ ของแพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ โรงพยาบาลวชิรพยาบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการแสวงหาสารนิเทศในการนำมาใช้ปฏิบัติงาน แหล่งสารนิเทศ และรูปแบบสารนิเทศ ที่ใช้ และปัญหาในการแสวงหาและการใช้สารนิเทศ โดยศึกษากับแพทย์ พยาบาล และนักวิชาการ แพทย์ จำนวน 463 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดแสวงหาสารนิเทศเพื่อติดตามวิทยากรใหม่ ๆ รูปแบบสารนิเทศที่แพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดใช้และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือ แหล่งสารนิเทศที่แพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดใช้ คือ ประสบการณ์ของตนเอง ส่วนปัญหาที่ แพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดประสบในการใช้สารนิเทศคือ สารนิเทศที่ ได้รับไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

พยอม อึ้งกุล (2541) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้สารนิเทศของแพทย์ในโรง พยาบาลทั่วไป ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการใช้ สารนิเทศของแพทย์ ในด้านวัตถุประสงค์ของการใช้สารนิเทศ รูปแบบ เนื้อหา ภาษา ความทันสมัย วิธีการแสวงหา และแหล่งสารนิเทศที่ใช้ รวมทั้งเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารนิเทศของแพทย์ และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารนิเทศของแพทย์ และการให้บริการสารนิเทศ ในห้องสมุดในโรงพยาบาลทั่วไป โดยศึกษากับแพทย์จำนวน 202 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แพทย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อติดตามวิทยากรที่ทันสมัยในระดับมากและมี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รูปแบบสารนิเทศที่แพทย์ใช้โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือ/ตำราวิชาการ เนื้อหา สารนิเทศที่ใช้โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อายุรศาสตร์ แหล่งสารนิเทศที่ใช้โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล โดยใช้ประสบการณ์ของตนเองมากที่สุด ปัญหาที่แพทย์จำนวนมากที่ สุดประสบในการใช้สารนิเทศคือ แหล่งสารนิเทศอยู่ไกล

สุภาพรณ สรรพพิทยากุล (2543) ศึกษาเรื่อง การใช้สารนิเทศของพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ เนื้อหา รูปแบบ และแหล่งสารนิเทศที่ใช้ วิธีการเข้าถึง และปัญหา การใช้สารนิเทศ โดยศึกษากับพยาบาลจำนวน 565 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า พยาบาลมี

วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยรูปแบบสารนิเทศที่ใช้ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือ/ตำราวิชาการ เนื้อหาที่พยาบาลใช้โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พื้นฐานการพยาบาล ด้านแหล่งสารนิเทศพบว่า พยาบาลใช้แหล่งสารนิเทศภายในตัวบุคคล คือ ความรู้ความจำ หรือประสบการณ์ของตนเองในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนปัญหาที่พยาบาลจำนวนมากที่สุดประสบในการใช้สารนิเทศ คือ ไม่มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นสารนิเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศ

Dee (1993) ศึกษาความต้องการ และการแสวงหาสารนิเทศของแพทย์ที่ปฏิบัติงานในชนบท โดยศึกษากับแพทย์จำนวน 12 คน ในการศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกต ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แหล่งสารนิเทศที่แพทย์จำนวนมากที่สุดใช้ คือ เพื่อนร่วมงาน โดยแพทย์จำนวนมากที่สุดมีความต้องการสารนิเทศเพื่อการดูแลผู้ป่วย ปัญหาที่แพทย์จำนวนมากที่สุดประสบในการแสวงหาสารนิเทศ คือ ไม่มีเวลาในการแสวงหาสารนิเทศเนื่องจากภาระงานประจำ

Lundeen และคณะ (1994) ศึกษาความต้องการสารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพในชนบทในรัฐฮาวาย จำนวน 612 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แหล่งสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดใช้ คือ บทความวารสาร เนื้อหาสารนิเทศที่ต้องการมากที่สุด คือ เนื้อหาด้านความก้าวหน้าทางการแพทย์ ปัญหาในการใช้สารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดประสบ คือ แหล่งสารนิเทศอยู่ไกล

Apalayine และ Ehikhamenor (1996) ศึกษาความต้องการสารนิเทศ และแหล่งสารนิเทศที่ใช้ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขมูลฐาน ในเขตตะวันออกเฉียงของกานาจำนวน 46 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขมูลฐานจำนวนมากที่สุดใช้ คือ เพื่อนร่วมงาน เนื้อหาสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขมูลฐานจำนวนมากที่สุดต้องการ คือ เนื้อหาด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่ทำงานอยู่ เช่น วิถีชีวิต ความเชื่อ และข้อห้ามต่าง ๆ

Dorsch และ Pifalo (1997) ศึกษาความต้องการสารนิเทศของผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพในเขตชนบทในด้านตะวันตก และส่วนกลางของรัฐอิลลินอยส์ โดยศึกษาจาก

แบบฟอร์มการให้บริการนำส่งเอกสาร จำนวน 1,224 รายการ จากวารสาร 547 ชื่อ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เนื้อหาสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดต้องการ คือ เนื้อหาด้านเภสัชวิทยา

Cogdill (1998) ศึกษาความต้องการและการแสวงหาสารนิเทศของพยาบาล โดยศึกษากับพยาบาลจำนวน 320 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แหล่งสารนิเทศที่พยาบาลจำนวนมากที่สุดใช้ คือ เพื่อนร่วมงาน และเนื้อหาสารนิเทศที่พยาบาลจำนวนมากที่สุดต้องการ คือ การใช้ยา และการวินิจฉัยอาการ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการใช้สารนิเทศของบุคลากรด้านสาธารณสุขจำนวน 10 เรื่องดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นงานวิจัยในประเทศจำนวน 5 เรื่อง และงานวิจัยต่างประเทศ จำนวน 5 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 10 เรื่อง พบว่า บุคลากรทางด้านสาธารณสุขมีการใช้และความต้องการสารนิเทศเหมือน และแตกต่างกัน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

ผลการวิจัยของ พรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) เพชรรัตน์ เริงกมล (2538) พยอม อึ้งกุล (2541) ปรากฏผลสอดคล้องกัน คือ แพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์จำนวนมากที่สุดมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารนิเทศเพื่อติดตามวิทยาการใหม่ ๆ ในขณะที่ผลการวิจัยของ สุภาพรรณ สรรพพิทยากุล (2543) พบว่า พยาบาลมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองในระดับมาก

2. การใช้ และความต้องการสารนิเทศ

2.1 ด้านรูปแบบของสารนิเทศ

ผลการวิจัย 4 เรื่อง ได้แก่ ผลการวิจัยของ พรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) เพชรรัตน์ เริงกมล (2538) พยอม อึ้งกุล (2541) และสุภาพรรณ สรรพพิทยากุล (2543) ปรากฏผลสอดคล้องกัน คือ แพทย์ นักวิชาการแพทย์ และพยาบาล จำนวนมากที่สุดใช้สารนิเทศในรูปแบบ หนังสือ/ตำราวิชาการ

สำหรับรูปแบบสารนิเทศที่ต้องการใช้ปรากฏในผลการวิจัยของ จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535) เพียงเรื่องเดียว โดยพบว่า อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลต้องการสารนิเทศในรูปแบบหนังสือ/ตำราวิชาการในระดับมากที่สุด

2.2 เนื้อหาสารนิเทศ

ผลการวิจัยการใช้เนื้อหาสารนิเทศปรากฏผลแตกต่างกัน ดังนี้ พรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) พบว่า แพทย์จำนวนมากที่สุดใช้เนื้อหาสารนิเทศด้านหัวใจและหลอดเลือด ส่วนผลการวิจัยของ พยอม อึ้งกุล (2541) พบว่า แพทย์ใช้เนื้อหาสารนิเทศด้านอายุรศาสตร์โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลการวิจัยของ สุภาพรรณ สรรพพิทยากุล (2543) พบว่า พยาบาลใช้เนื้อหา ด้านพื้นฐานการพยาบาลโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ส่วนความต้องการด้านเนื้อหาสารนิเทศ ผลการวิจัยของ จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535) และ Lundeen และคณะ (1994) ปรากฏผลสอดคล้องกัน คือ อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลและผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดต้องการเนื้อหาสารนิเทศด้าน ความก้าวหน้าในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และความก้าวหน้าทางการแพทย์ ซึ่งแตกต่างจากผล การวิจัยของ Apalayine และ Ehikhamenor (1996) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข มุลฐานจำนวนมากที่สุดต้องการเนื้อหาสารนิเทศด้านสังคมและวัฒนธรรม ขณะที่ผลการวิจัยของ Dorsch และ Pifalo (1997) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดต้องการเนื้อหา ด้านเภสัชวิทยา ส่วนผลการวิจัยของ Cogdill (1998) พบว่า พยาบาลจำนวนมากที่สุดต้องการเนื้อหา ด้านการใช้ยาและการวินิจฉัยอาการ

2.3 แหล่งสารนิเทศ

ผลการวิจัยของ Dee (1993) Apalayine และ Ehikhamenor (1996) และ Wilson ปรากฏผลสอดคล้องกัน คือ แหล่งสารนิเทศที่แพทย์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข มุลฐาน และพยาบาลใช้มากที่สุด ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ในขณะที่ผลการวิจัยของ เพชรรัตน์ เริงกมล (2538) พยอม อึ้งกุล (2541) และสุภาพรรณ สรรพพิทยากุล (2543) พบว่า แพทย์ นักวิชาการแพทย์ และพยาบาล จำนวนมากที่สุดใช้ความรู้และประสบการณ์ตัวเอง ส่วนผลการวิจัยของพรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) พบว่า แพทย์จำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดภายในโรงพยาบาล ในขณะที่ผล การวิจัยของ Lundeen และคณะ (1994) พบว่า แหล่งสารนิเทศที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวน มากที่สุดใช้ คือ บทความวารสาร

3. ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ประสบปัญหา ในการใช้สารนิเทศแตกต่างกัน ได้แก่ ผลการวิจัยของพรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) และ Dee (1993) พบว่าปัญหาที่แพทย์จำนวนมากประสบในการใช้สารนิเทศ คือ ไม่มีเวลาในการค้นหา สารนิเทศ ขณะที่ผลการวิจัยของพยอม อึ้งกุล (2541) ปรากฏผลสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

Lundeen และคณะ (1994) คือ แพทย์ และผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดประสบปัญหา แหล่งสารนิเทศอยู่ไกล ส่วนผลการวิจัยของจารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535) พบว่า อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลจำนวนมากที่สุดประสบปัญหา สารนิเทศมีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการ ผลการวิจัยของเพชรรัตน์ เรืองกลม (2538) พบว่า แพทย์ นักวิชาการแพทย์ และพยาบาล จำนวนมากที่สุดประสบปัญหา สารนิเทศที่ได้รับไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และผลการวิจัยของ สุภาพรรณ ธรรมพิทยากุล (2543) พบว่า พยาบาลจำนวนมากที่สุดประสบปัญหา ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นสารนิเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อศึกษา

1. การใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดนครราชสีมาในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งที่ใช้ และปัญหาในการใช้สารนิเทศ
2. ความต้องการสารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในด้านรูปแบบ เนื้อหา และแหล่งที่ต้องการใช้

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

ในการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข ฝ่ายข้อมูล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสถานีอนามัยทั้งหมด 350 แห่งในจังหวัดนครราชสีมา มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้งสิ้น 786 คน จำแนกตามตำแหน่งได้ดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	271	คน
นักวิชาการสาธารณสุข	76	คน
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	439	คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทั้งหมด 786 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973) คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย N = ขนาดของกลุ่มมวลประชากร (N = 786)

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (e = 0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{786}{1 + (786 \times 0.05^2)} \\ &= 265.5 \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทั้งสิ้น 266 คน

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแต่ละตำแหน่ง เนื่องจากประชากรแต่ละตำแหน่งมีจำนวนแตกต่างกันมาก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการจำแนก ดังนี้

นักวิชาการสาธารณสุขใช้จำนวนประชากรทั้งหมด 76 คน ส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 190 คน จำแนกเท่ากันระหว่าง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตำแหน่งละ 95 คน จึงได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	95	คน
นักวิชาการสาธารณสุข	76	คน
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	95	คน

สำหรับการคัดเลือกสถานื่อนามัยและกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำนวน 266 คน จากสถานื่อนามัยจำนวน 350 แห่ง เนื่องจากสถานื่อนามัยบางแห่งมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขครบทั้ง 3 ตำแหน่ง และบางแห่งมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขบางตำแหน่ง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการดังนี้ในการคัดเลือกสถานื่อนามัยและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มนักวิชาการสาธารณสุข (76 คน) เลือกจากทุกสถานื่อนามัยที่มีบุคลากรตำแหน่งนี้ได้สถานื่อนามัยจำนวน 76 แห่ง

2. กลุ่มเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข (95 คน) และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน (95 คน) เลือกจากสถานื่อนามัยที่มีบุคลากรทั้งสองตำแหน่ง โดยกระจายสถานื่อนามัยครบทุกอำเภอ ได้สถานื่อนามัย 95 แห่ง ซึ่งในจำนวนนี้เป็นสถานื่อนามัยเดียวกับที่คัดเลือกในข้อ 1 จำนวน 29 แห่ง

ดังนั้น สถานื่อนามัยที่คัดเลือกศึกษาจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 142 แห่ง เป็นสถานื่อนามัยขนาดใหญ่ 36 แห่ง และสถานื่อนามัยทั่วไป 106 แห่ง และในจำนวนดังกล่าวเป็นสถานื่อนามัยที่มีกลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 3 ตำแหน่ง จำนวน 29 แห่ง สถานื่อนามัยที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 ตำแหน่ง จำนวน 66 แห่ง และสถานื่อนามัยที่มีกลุ่มตัวอย่าง 1 ตำแหน่ง คือ นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 47 แห่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานื่อนามัยและจำนวนกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

สถานื่อนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	นักวิชาการสาธารณสุข	เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	
อำเภอเมือง				
1. สอ. หนองกระทุ่ม*	1	1	1	3
2. สอ. สีมูม	1	1	1	3
3. สอ. กระจูด	1	1	1	3
4. สอต. พุดซา	1	-	1	2
5. สอต. ไชยมงคล	1	-	1	2
6. สอ. ยางใหญ่	1	-	1	2
7. สอ. หนองยารักษ์	1	-	1	2
8. สอ. ไตนด		1		1
9. สอ. ศรีชะละเจิง		1		1

สถานีนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
ครบบุรี				
10. สอ. สระว่านพระยา	1	1	1	3
11. สอ. นาราก	1	1	1	3
12. สอ. เฉลียง	1	-	1	2
13. สอ. อังโณ	1	-	1	2
14. สอ. บ้านใหญ่	-	1	-	1
เสิงสาง				
15. สอต. กุดโบสถ์*	1	-	1	2
16. สอ. ดอนแขวน	1	-	1	2
17. สอ. ราษฎร์พัฒนา	-	1	-	1
คง				
18. สอ. ห้วยไทรราษฎร์พัฒนา	1	1	1	3
19. สอต. ดอนใหญ่	1	-	1	2
20. สอ. คอนเมือง	1	-	1	2
21. สอต. บ้านปรางค์*		1		1
22. สอต. โนนเต็ง		1		1
บ้านเหลื่อม				
23. สอ. ตลุกพลวง*	1	-	1	2
24. สอต. วังโพธิ์		1		1
จักราช				
25. สอ. หนองบัวตะแบง*	1	-	1	2
26. สอ. สีสุก	1	-	1	2
27. สอต. หนองขาม		1		1
28. สอ. โคกพระ		1		1
29. สอต. หินโคน*		1		1
โชคชัย				
30. สอต. ด่านเกวียน*	1	1	1	3
31. สอ. คลองกลาง	1	-	1	2
32. สอ. กอใจด	1	-	1	2
33. สอ. ชี้ตุ่น		1		1

สถานีนอนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
ด้านชุมชน				
34. สอด. พันชนะ	1	-	1	2
35. สอด. นนองกราด*	1	-	1	2
36. สอด. หินดาด	1	-	1	2
37. สอ. กุดม่วง		1		1
38. สอด. หัวยบง*		1		1
โนนไทย				
39. สอด. ด่านจาก*	1	1	1	3
40. สอด. สายออ*	1	1	1	3
41. สอด. ลำโรง*	1	-	1	2
42. สอด. บ้านวัง	1	-	1	2
43. สอ. ไหม่นารี		1		1
44. สอ. ตะคร้อ		1		1
45. สอ. นนองดุม		1		1
โนนสูง				
46. สอด. บ้านใหม่	1	1	1	3
47. สอด. โตนด*	1	1	1	3
48. สอ. บ้านเพชร	1	1	1	3
49. สอ. ตลาดแค*	1	1	1	3
50. สอ. บ้านไผ่	1	1	1	3
51. สอ. สะพาน	1	-	1	2
52. สอ. นนองตะครอง	1	-	1	2
53. สอด. ดอนชมพู		1		1
54. สอด. หลุมข้าว		1		1
55. สอ. บ้านเหล่า		1		1
56. สอ. กระทุ่ม		1		1

สถานีนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
ขามสะแกแสง				
57. สอต. ซีวีก	1	1	1	3
58. สอ.หนองหัวพาน*	1	-	1	2
59. สอ. เมืองทอง	1	-	1	2
60. สอ. บ้านห้วย		1		1
บัวใหญ่				
61. สอ. โคกสะอาด*	1	1	1	3
62. สอ. หนองแจ้งน้อย	1	-	1	2
63. สอ. ทองหลางน้อย*	1	-	1	2
ประทาย				
64. สอ. บ้านประทาย	1	-	1	2
65. สอ. สำโรง	1	-	1	2
66. สอ. โนนไผ่ล้อม	1	-	1	2
ปักธงชัย				
67. สอต. นกออก	1	1	1	3
68. สอ. ท่าเยี่ยม	1	1	1	3
69. สอต. สุขัง	1	1	1	3
70. สอต. ตะคุ*	1	-	1	2
71. สอ. บ้านพร้าว	1	-	1	2
72. สอต. ลำนางแก้ว*	1	-	1	2
พิมาย				
73. สอ. บ้านเตย	1	1	1	3
74. สอ. หนองขาม	1	-	1	2
75. สอ. บ้านจารย์ตำรา	1	-	1	2
76. สอ. นิคมสร้างตนเอง*	1	-	1	2
77. สอ. หนองจิก*		1		1
78. สอต. ดงใหญ่*		1		1
79. สอ. ดงน้อย		1		1
80. สอ. บ้านสัมฤทธิ์พัฒนา		1		1

สถานีนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
ห้วยแถลง				
81. สอต. ตะโก	1	-	1	2
82. สอต. ทับสวาย*	1	-	1	2
83. สอ. ท่าลี่		1		1
ชุมพวง				
84. สอ. ประดู่	1	-	1	2
85. สอ. ปฏิรูปที่ดิน	1	-	1	2
86. สอต. ท่าลาด*		1		1
87. สอ. หนองตาด		1		1
88. สอต. โนนรัง		1		1
89. สอ. หนองหลัก	-	1		1
สูงเนิน				
90. สอ. หินตั้ง	1	1	1	3
91. สอต. กุดจิก	1	1	1	3
92. สอ. เมืองเก่า	1	-	1	2
93. สอ. วะภูแก้ว	1	-	1	2
94. สอต. ไค้งยาง		1		1
95. สอต. มะเกลือเก่า*		1		1
96. สอ. นาใหญ่		1		1
ขามทะเลสอ				
97. สอต. บึงอ้อ*	1	-	1	2
98. สอต. ไปงแดง	1	-	1	2
99. สอ. พันดุง	-	1	-	1
สีคิ้ว				
100. สอต. กุดน้อย	1	-	1	2
101. สอ. หนองกก*	1	-	1	2
102. สอ. หนองจอก		1		1
103. สอ. วังโรงน้อย*		1		1
104. สอต. หนองน้ำใส*		1		1
105. สอ. หนองแวง		1		1

สถานีนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
ปากช่อง				
106. สอ. หนองมะค่า	1	-	1	2
107. สอ. ท่าช้าง*	1	-	1	2
108. สอด. คลองม่วง		1		1
109. สอ. ชั้บพลู*		1		1
หนองบุญนาก				
110. สอด. หนองไม้ไผ่	1	1	1	3
111. สอด. ลุงเขว้า	1	-	1	2
112. สอ. หัวทำนบ	1	-	1	2
113. สอ. บุกระโทก		1		1
114. สอด. บ้านใหม่		1		1
แก้งสนามนาง				
115. สอด. สีสุก	1	-	1	2
116. สอ. หัวหนอง	1	-	1	2
โนนแดง				
117. สอ. โนนตาเถร	1	-	1	2
118. สอ. ดอนยาวน้อย		1		1
119. สอด. ดอนยาวใหญ่		1		1
120. สอด. ลำพะเนียง*		1		1
วังน้ำเขียว				
121. สอ. บุเจ้าคุณ	1	1	1	3
122. สอ. บะใหญ่*	1	1	1	3
123. สอ. ศาลเจ้าพ่อ	1	-	1	2
124. สอด. ระเริง*	1	-	1	2
เทพารักษ์				
125. สอ. ้วยายทอง	1	-	1	2
126. สอด. หนองแวง	1	-	1	2
127. สอ. สะพานหิน		1		1

สถานีนอนามัย	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
เมืองยาง				
128. สอ. กระเบื้อง	1	-	1	2
129. สอ. ครบุรี	1	-	1	2
พระทองคำ				
130. สอต. มาบกราด	1	1	1	3
131. สอต. พังเทียม	1	-	1	2
132. สอต. หนองหอย	1	-	1	2
ลำทะเมนชัย				
133. สอต. ไพล	1	1	1	3
134. สอ. ดงหลบ	1	-	1	2
135. สอต. ช้องแมว*		1		1
เฉลิมพระเกียรติ				
136. สอต. พระพุทธ	1	1	1	3
137. สอต. นาดาวงษ์	1	1	1	3
138. สอต. ท่าช้าง*	1	-	1	2
สีดา				
139. สอต. โนนประดู่	1	-	1	2
140. สอ. หนองจะบก	1	-	1	2
บัวลาย				
141. สอต. โนนจาน	1	-	1	2
142. สอ. คีมีมะอู	1	-	1	2
รวม	95	76	95	266

* สถานีนอนามัยขนาดใหญ่

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามที่สร้างแบ่งออกเป็น 3 ตอน (ภาคผนวก ก) คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน แบบสอบถามในตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกคำตอบ และเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความต้องการและการใช้สารนิเทศจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ ความต้องการ และการใช้สารนิเทศในด้านรูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศ แบบสอบถามในตอนนี้เป็นแบบสอบถามวัดระดับ และแบบเติมคำ โดยแบบสอบถามวัดระดับ ได้กำหนดระดับค่าความต้องการ และการใช้ ออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีความต้องการและการใช้อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการและการใช้อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการและการใช้อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการและการใช้อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการและการใช้อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สำหรับการกำหนด เนื้อหาสารนิเทศ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มเนื้อหาวิชาออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. เนื้อหาด้านสาธารณสุข และการแพทย์
2. เนื้อหาด้านอื่น ๆ

เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ จำแนกเนื้อหาออกเป็น 14 กลุ่ม โดยใช้ระบบการจัดหมู่ของหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน และการจำแนกงานและหน้าที่รับผิดชอบของสถานอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (คู่มือการบริหารงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค 2542) เป็นแนวทาง

เนื้อหาด้านอื่น ๆ จำแนกเนื้อหาออกเป็น 9 หมวดใหญ่ โดยใช้ระบบทศนิยมดิวอี้เป็นแนวทาง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ และข้อเสนอแนะ

คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ มีจำนวน 1 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบวัดระดับ โดยกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะในด้านรูปแบบ สาขาวิชา แหล่งสารนิเทศ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดขอนแก่น 10 แห่งใน 10 อำเภอ จำแนกเป็นสถานีอนามัยขนาดใหญ่ 5 แห่ง และสถานีอนามัยทั่วไป 5 แห่ง โดยทดสอบกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แห่งละ 3 คน ตำแหน่งละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 คน

สำหรับรายชื่อสถานีอนามัย 10 แห่ง มีดังนี้

- สอ. ยางคำ อำเภอ หนองเรือ
- สอ. บ้านห้วยไร่ อำเภอ ชนบท
- สอ. หนองกุงชนสาร อำเภอ ภูเวียง
- สอ. หนองแวงโสภนพระ อำเภอ พล
- สอ. สีแยกโนนหัวนา อำเภอ สีชมพู
- สอ. บ้านฝ้อ อำเภอ เมือง
- สอ. บ้านโนน กิ่งอำเภอ ชำสูง
- สอ. บ้านหนองแปน อำเภอ มัญจาคีรี
- สอ. หนองปลาหมอ อำเภอ โนนศิลา
- สอ. บ้านโนนสว่าง อำเภอ ชุมแพ

การทดสอบแบบสอบถามพบว่า มีข้อบกพร่องคือ

- แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ 6 ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุรายชื่อหนังสือวารสาร/นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่ประสงค์จะใช้อย่างละ 3 ชื่อ ปรากฏว่าผู้ตอบไม่ระบุชื่อหนังสือแต่ระบุเนื้อหาแทน ส่วนรายชื่อวารสาร/นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ ผู้ตอบส่วนใหญ่ระบุเพียง 1 ชื่อ จึงได้แก้ไขโดยตัดส่วนที่ให้ผู้ระบุชื่อหนังสือออก และให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเฉพาะรายชื่อวารสาร/นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่ประสงค์จะใช้อย่างละ 1 ชื่อ
- แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อ 8 ซึ่งเป็นการสอบถามเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการ ซึ่งในส่วนของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้วิจัยไม่ได้จำแนกหน่วยงานย่อยภายใต้กระทรวงดังกล่าว แต่ให้ผู้ตอบระบุชื่อหน่วยงานเอง ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุชื่อแหล่ง แต่ระบุระดับการใช้และความต้องการ ผู้วิจัยจึงได้แก้ไขโดยเพิ่มแหล่งสารนิเทศย่อยภายใต้กระทรวงดังกล่าว และให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเฉพาะระดับการใช้ และระดับความต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 266 ชุดทางไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2544 และได้ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2544 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2545 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 89 ชุด คิดเป็น 33.46% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้จัดส่งแบบสอบถามเป็นครั้งที่ 2 ในวันที่ 11 มกราคม 2545 และทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม จนถึงวันที่ 22 มีนาคม 2545 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามเพิ่มเติม 118 ชุด รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 207 ชุด คิดเป็น 77.82% เมื่อนำมาตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 187 ชุด คิดเป็น 70.30% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ใช้วิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ และตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารสนเทศ นำมาวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า F (F-test) เพื่อวิเคราะห์ค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

สำหรับการกำหนดความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ย มีดังนี้

4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 ข้อ 9 ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุลำดับความสำคัญของแหล่งสารสนเทศที่ใช้ 3 ลำดับ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนในการจัดลำดับความสำคัญ ดังนี้

คำตอบลำดับที่ 1	ค่าคะแนน 3 คะแนน
คำตอบลำดับที่ 2	ค่าคะแนน 2 คะแนน
คำตอบลำดับที่ 3	ค่าคะแนน 1 คะแนน

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตารางและคำบรรยายประกอบตาราง ในบทที่ 4 และสรุปและอภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ นำเสนอในบทที่ 5

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2-4)

ตอนที่ 2 ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ รูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการใช้ (ตารางที่ 5-26)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านรูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศ (ตารางที่ 27-36)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ตอน ได้จำแนกเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเป็น 3 กลุ่ม ตามตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข (หัวหน้าสถานีอนามัย) นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 1 ประกอบด้วย ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในสถานีอนามัย

1.1 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา 142 แห่ง จำนวน 266 ชุด ปรากฏว่าได้รับกลับคืนจำนวน 207 ชุด คิดเป็น 77.82% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด เป็นแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 187 ชุด คิดเป็น 70.30%

สำหรับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 187 คน พบว่าเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจำนวนมากที่สุด 65 คน (34.76%) รองลงมาเป็นนักวิชาการ

สาธารณสุข 62 คน (33.15%) และน้อยที่สุดเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 60 คน (32.09%) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับคืน และนำมาวิเคราะห์จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวนที่ส่ง จำนวน	ได้รับคืน จำนวน	นำมาวิเคราะห์ จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	95	69	60	32.09
นักวิชาการสาธารณสุข	76	67	62	33.15
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	95	71	65	34.76
รวม	266	207	187	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด

ในด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ส่วนใหญ่ จำนวน 111 คน (59.36%) มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี รองลงมาจำนวน 74 คน (39.57%) มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (1.07 %) มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท

เมื่อจำแนกวุฒิการศึกษาสูงสุดของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยตามตำแหน่ง พบว่าเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ส่วนใหญ่จำนวน 31 คน และ 43 คน (51.67% และ 66.15% ตามลำดับ) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี และจำนวนน้อยที่สุด 29 คน และ 22 คน (48.33% และ 33.85% ตามลำดับ) มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ส่วนนักวิชาการสาธารณสุข พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 60 คน (96.77%) มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (3.23%) มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท (ดังรายละเอียดในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 วุฒิการศึกษาสูงสุดของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย

	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข		นักวิชาการสาธารณสุข		เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		N = 60	100.00	N = 62	100.00	N = 65	100.00	N = 187	100.00
ต่ำกว่าปริญญาตรี	31	51.67	-	-	43	66.15	74	39.57	
ปริญญาตรี	29	48.33	60	96.77	22	33.85	111	59.36	
ปริญญาโท	-	-	2	3.23	-	-	2	1.07	

1.3 ประสบการณ์การทำงานในสถานีนอนามัย

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ส่วนใหญ่จำนวน 104 คน (55.61%) มีประสบการณ์การทำงานในสถานีนอนามัยมากกว่า 12 ปี รองลงมา จำนวน 26 คน (13.90%) มีประสบการณ์การทำงาน 7-9 ปี และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (2.67%) เท่ากัน มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี และ 1-3 ปี

เมื่อจำแนกประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยตามตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข เกือบทั้งหมด 59 คน (98.33%) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี และมีเพียงจำนวน 1 คน (1.67%) ที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-12 ปี

นักวิชาการสาธารณสุข จำนวนมากที่สุด 30 คน (48.39%) มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 12 ปี จำนวนรองลงมา 14 คน (22.58%) มีประสบการณ์การทำงาน 10-12 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (4.84%) เท่ากัน มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 1 ปี และ 4-6 ปี

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวนมากที่สุด 21 คน (32.31%) มีประสบการณ์การทำงาน 4-6 ปี รองลงมาจำนวน 15 คน (23.07%) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (3.08%) มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี (ดังรายละเอียดในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย

	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข		นักวิชาการสาธารณสุข		เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		N = 60	100.00	N = 62	100.00	N = 65	100.00	N =187	100.00
ต่ำกว่า 1 ปี		-	-	3	4.84	2	3.08	5	2.67
1 - 3 ปี		-	-	-	-	5	7.69	5	2.67
4 - 6 ปี		-	-	3	4.84	21	32.31	24	12.83
7 - 9 ปี		-	-	12	19.35	14	21.54	26	13.90
10 - 12 ปี		1	1.67	14	22.58	8	12.31	23	12.30
มากกว่า 12 ปี		59	98.33	30	48.39	15	23.07	104	55.61

ตอนที่ 2 ความต้องการและการใช้สารนิเทศ

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 2 ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ รูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศที่ใช้ และต้องการใช้ ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย จำนวน 187 คน ถึงวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ พบว่า จากจำนวนวัตถุประสงค์ 9 รายการ มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยตอบในแต่ละวัตถุประสงค์จำนวนตั้งแต่ 178-187 คน โดยวัตถุประสงค์ที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยตอบทุกคน (187 คน) มี 4 รายการ คือ เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ส่วนวัตถุประสงค์ที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยตอบจำนวนน้อยที่สุด 178 คน คือ เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง

สำหรับวัตถุประสงค์อื่น ๆ มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนระบุเพิ่มเติมจำนวน 2 คน คือ เพื่อความเข้าใจในนโยบายการทำงานของรัฐบาล และเพื่อการสื่อสารทุกชนิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาระดับของวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ในระดับมาก มี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 4.04$) เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.96$) เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.95$) เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร ($\bar{X} = 3.89$) เพื่อการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.80$) และเพื่อการรักษาพยาบาล ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง มี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ เพื่อสอบเลื่อนระดับ ($\bar{X} = 3.47$) เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 3.44$) และเพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.40$)

เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่
 สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ปรากฏผลดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศในระดับมาก
 6 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.02$)
 เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.95$) และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป
 ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนในระดับปานกลางมี 3 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
 เพื่อสอบเลื่อนระดับ ($\bar{X} = 3.43$)

นักวิชาการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศในระดับมาก 7 รายการ
 โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 4.13$) เพื่อ
 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.02$) และเพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่
 ข่าวสาร ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อ
 ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 3.47$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศในระดับมาก 8
 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่
 ประชาชน ($\bar{X} = 4.06$) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 4.05$) และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทาง
 วิชาการด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ เพื่อทำวิจัย/ผลงาน
 วิชาการ

จากการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 ประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทุกตำแหน่งมี
 วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก 6 รายการ ได้แก่ เพื่อการบริหาร
 งาน เพื่อการรักษาพยาบาล เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อจัดฝึกอบรม
 และเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข และเพื่อเพิ่มพูน
 ความรู้ทั่วไป

ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการ พบว่า นักวิชาการสาธารณสุขมี
 วัตถุประสงค์ในการใช้ในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงาน
 สาธารณสุขชุมชนมีการใช้ในระดับปานกลาง สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง และ
 วัตถุประสงค์เพื่อสอบเลื่อนตำแหน่ง พบว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการใช้
 ในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุขมีวัตถุประสงค์ใน
 การใช้ในระดับปานกลาง

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 รายการ คือ เพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการ ส่วนอีก 8 รายการ ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 5)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ									
เพื่อการบริหารงาน (N = 184)	4.02 (ม)	0.90	3.74 (ม)	0.79	3.66 (ม)	0.95	3.80 (ม)	0.89	2.78
เพื่อการรักษาพยาบาล (N = 186)	3.81 (ม)	0.88	3.73 (ม)	0.79	3.83 (ม)	1.02	3.79 (ม)	0.90	0.24
เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน (N = 187)	3.95 (ม)	0.83	3.84 (ม)	0.85	4.06 (ม)	0.83	3.95 (ม)	0.84	1.12
เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร (N = 187)	3.85 (ม)	0.80	3.85 (ม)	0.87	3.97 (ม)	0.93	3.89 (ม)	0.87	0.38
เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข (N = 187)	3.85 (ม)	0.94	4.02 (ม)	0.97	4.00 (ม)	0.81	3.96 (ม)	0.90	0.63
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป (N = 187)	3.93 (ม)	0.84	4.13 (ม)	0.74	4.05 (ม)	0.78	4.04 (ม)	0.79	0.95
เพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการ (N = 179)	3.05 (ป)	0.94	3.75 (ม)	0.97	3.37 (ป)	1.07	3.40 (ป)	1.03	7.13*
เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง (N = 178)	3.24 (ป)	1.09	3.47 (ป)	1.15	3.58 (ม)	1.17	3.44 (ป)	1.14	1.38
เพื่อสอบเลื่อนระดับ (N = 180)	3.43 (ป)	1.13	3.37 (ป)	0.97	3.61 (ม)	1.14	3.47 (ป)	1.08	0.85
อื่น ๆ (N = 2)									

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย

ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยครอบคลุม รูปแบบ เนื้อหา และแหล่งสารนิเทศซึ่งปรากฏรายละเอียดดังนี้

2.2.1 รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้และต้องการใช้

การใช้

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยในด้านรูปแบบของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกรูปแบบของสารนิเทศออกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ คือ วัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลปรากฏว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทุกคน (187 คน) ใช้ วัสดุตีพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุ ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุว่าใช้จำนวนน้อยที่สุด 129 คน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้สารนิเทศทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้แก่ วัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.11$) โสตทัศนวัสดุ ($\bar{X} = 2.82$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 2.57$)

เมื่อพิจารณารูปแบบของสารนิเทศที่ใช้ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า มีรายละเอียดดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ใช้สารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.02$ และ 3.18 ตามลำดับ)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้สารนิเทศในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ วัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.13$) โสตทัศนวัสดุ ($\bar{X} = 2.86$) และในระดับน้อย 1 รูปแบบ คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 2.49$)

ความต้องการ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยในด้านรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทุกคน (187 คน) ต้องการ วัสดุตีพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุ ส่วนรูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนน้อยที่สุด 169 คนต้องการ คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการสารนิเทศ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และวัสดุตีพิมพ์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$ และ 3.53 ตามลำดับ) ส่วนสื่อทัศนวัสดุต้องการ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

เมื่อพิจารณารูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า มีรายละเอียดดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการสารนิเทศ ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.49$)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการสารนิเทศ ในระดับมาก 2 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.71$) และวัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนสื่อทัศนวัสดุต้องการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการสารนิเทศ ในระดับมาก 2 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ วัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.59$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนสื่อทัศนวัสดุต้องการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบของสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และต้องการสารนิเทศในรูปแบบสื่อทัศนวัสดุ ในระดับปานกลาง เหมือนกัน ส่วนรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และต้องการต่างกัน คือ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบของสารนิเทศที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการสารนิเทศในระดับปานกลางเหมือนกัน ทั้ง 3 รูปแบบ

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการสารนิเทศในระดับปานกลางเหมือนกัน 1 รูปแบบ คือ โสตทัศนวัสดุ ส่วนรูปแบบสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 2 รูปแบบ คือ วัสดุตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการสารนิเทศในระดับปานกลางเหมือนกัน 1 รูปแบบ คือ โสตทัศนวัสดุ ส่วนรูปแบบสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 2 รูปแบบ คือ

วัสดุตีพิมพ์ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับมาก

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนามัย ใช้รูปแบบสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 รูปแบบ ได้แก่ โสตทัศนวัสดุ ส่วนอีก 2 รูปแบบไม่ปรากฏความแตกต่าง และสำหรับความต้องการ พบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 6)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้								ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		N = 187	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		N = 187				
	สาธารณสุข		N = 60		ชุมชน			N = 62		สาธารณสุข		ชุมชน			N = 65			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
วัสดุตีพิมพ์ (N = 187,187)	3.02	0.98	3.18	1.01	3.13	1.05	3.11	1.02	1.35	3.42	0.87	3.57	0.91	3.59	0.95	3.53	0.91	2.54
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ม)		(ม)		(ม)		
สื่อทัศนวัสดุ (N=187, 187)	2.99	1.15	2.63	1.15	2.86	1.20	2.82	1.18	3.51*	3.32	1.11	3.33	1.12	3.27	1.13	3.31	1.12	0.07
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)		
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (N = 129, 169)	2.71	1.15	2.51	1.23	2.49	1.30	2.57	1.23	0.72	3.49	1.17	3.71	1.21	3.57	1.26	3.60	1.21	0.30
	(ป)		(ป)		(น)		(ป)			(ป)		(ม)		(ม)		(ม)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และต้องการ ปรากฏรายละเอียดดังนี้

วัสดุตีพิมพ์

จำแนกออกเป็น 7 รูปแบบย่อย คือ หนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุม หนังสือพิมพ์ วารสาร และจุลสาร ผลการวิจัย พบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้วัสดุตีพิมพ์แต่ละรูปแบบจำนวนตั้งแต่ 164-187 คน โดยรูปแบบที่มีผู้ใช้ทุกคน (187 คน) คือ หนังสือ ส่วนรูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 164 คน คือ วิทยานิพนธ์

เมื่อพิจารณาระดับการใช้วัสดุตีพิมพ์แต่ละรูปแบบ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้วัสดุตีพิมพ์ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยระดับปานกลางมี 6 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.50$) หนังสือ ($\bar{X} = 3.40$) วารสาร ($\bar{X} = 3.21$) รายงานการประชุม ($\bar{X} = 3.02$) จุลสาร ($\bar{X} = 2.75$) และรายงานการวิจัย ($\bar{X} = 2.58$) สำหรับระดับน้อยมี 1 รูปแบบ คือ วิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.45$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้วัสดุตีพิมพ์แต่ละรูปแบบ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้วัสดุตีพิมพ์ในระดับปานกลาง 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.48$) หนังสือ ($\bar{X} = 3.32$) และวารสาร ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนรูปแบบที่ใช้ในระดับน้อยมี 2 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 2.35$) และวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.15$)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้วัสดุตีพิมพ์ในระดับปานกลางทุกรูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หนังสือ ($\bar{X} = 3.42$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.35$) และวารสาร ($\bar{X} = 3.25$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้วัสดุพิมพ์ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.65$) ระดับปานกลาง 4 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือ ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนในระดับน้อยมี 2 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 2.42$) และวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.33$)

สำหรับหนังสือและวารสารซึ่งจำแนกออกเป็นรูปแบบย่อยอีกกลุ่มละ 3 รูปแบบ ปราบกฏผลการใช้ดังนี้

หนังสือ จำแนกย่อยเป็น 3 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการหนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสืออ้างอิง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ใช้รูปแบบย่อยของหนังสือในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ ($\bar{X} = 3.81$) และในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.42$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ใช้รูปแบบย่อยของหนังสือในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ ($\bar{X} = 3.73$ และ 3.84 ตามลำดับ) และใช้ในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.27$ และ 3.41 ตามลำดับ) ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้รูปแบบย่อยของหนังสือในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ ($\bar{X} = 3.86$) และหนังสือความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.57$) และใช้ในระดับปานกลาง 1 รูปแบบ คือ หนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 2.92$)

วารสาร จำแนกย่อยเป็น 3 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ วารสาร/นิตยสาร และจดหมายข่าว ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้วารสารทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้รูปแบบย่อยของวารสารทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับปานกลางส่วนนักวิชาการสาธารณสุข ใช้รูปแบบย่อยของวารสารในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ ($\bar{X} = 3.56$) และในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จดหมายข่าว ($\bar{X} = 3.16$)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยระบุว่าต้องการวัสดุพิมพ์แต่ละรูปแบบจำนวนตั้งแต่ 175-187 คน โดยรูปแบบที่มีผู้ต้องการทุกคน (187 คน) คือ หนังสือ ส่วน

รูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องการจำนวนน้อยที่สุด 175 คน คือ วิทยานิพนธ์

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการวัสดุพิมพ์ในแต่ละรูปแบบ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยมีความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ระดับมากมี 3 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ หนังสือ ($\bar{X} = 3.86$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.83$) และวารสาร ($\bar{X} = 3.53$)

ระดับปานกลางมี 4 รูปแบบ คือ รายงานการประชุม ($\bar{X} = 3.42$) รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.30$) วิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.04$) และจุลสาร ($\bar{X} = 3.02$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการวัสดุพิมพ์แต่ละรูปแบบ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการวัสดุพิมพ์ในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.78$) และหนังสือ ($\bar{X} = 3.76$) และในระดับปานกลาง 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วารสาร ($\bar{X} = 3.49$)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการวัสดุพิมพ์ในระดับมาก 4 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หนังสือ ($\bar{X} = 3.81$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.73$) และรายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.69$) ส่วนในระดับปานกลางมี 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วารสาร ($\bar{X} = 3.50$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการวัสดุพิมพ์ในระดับมาก 3 รูปแบบ คือ หนังสือ ($\bar{X} = 4.00$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.97$) และวารสาร ($\bar{X} = 3.60$) ในระดับปานกลาง 4 รูปแบบ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายงานการประชุม ($\bar{X} = 3.49$)

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือและวารสารที่ต้องการ ปรากฏผลดังนี้

หนังสือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องการรูปแบบย่อยของหนังสือในระดับมากทั้ง 3 รูปแบบ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ ตำราวิชาการ ($\bar{X} = 4.21$) หนังสือความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.81$) และหนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 3.55$)

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการรูปแบบย่อยของหนังสือทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับมากเช่นเดียวกัน

วารสาร เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยต้องการรูปแบบย่อยของวารสารในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ ($\bar{X} = 3.87$) และในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ คือ วารสารทั่วไป/นิตยสาร ($\bar{X} = 3.46$) และจดหมายข่าว ($\bar{X} = 3.41$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการรูปแบบย่อยของวารสารในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ และในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ คือ วารสารทั่วไป/นิตยสาร และจดหมายข่าว ส่วนนักวิชาการสาธารณสุข ต้องการรูปแบบย่อยของวารสารในระดับมาก 2 รูปแบบ ได้แก่ วารสารวิชาการ ($\bar{X} = 4.00$) และวารสารทั่วไป/นิตยสาร ($\bar{X} = 3.51$) และในระดับปานกลาง 1 รูปแบบ คือ จดหมายข่าว ($\bar{X} = 3.44$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบสารนิเทศในกลุ่มวัสดุตีพิมพ์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยใช้และต้องการสารนิเทศในระดับเดียวกัน 3 รูปแบบ คือ ในระดับปานกลาง ได้แก่ รายงานการวิจัย รายงานการประชุม และจุลสาร

ส่วนรูปแบบที่มีระดับการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 4 รูปแบบ ได้แก่

ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 3 รูปแบบ คือ หนังสือ หนังสือพิมพ์ และวารสาร

ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 รูปแบบ คือ วิทยานิพนธ์

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบของวัสดุตีพิมพ์ที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการวัสดุตีพิมพ์ในระดับเดียวกันโดยอยู่ในระดับปานกลาง 3 รูปแบบ คือ วารสาร จุลสาร และรายงานการประชุม

ส่วนรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 4 รูปแบบ คือ

ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก มี 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือ และหนังสือพิมพ์

ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลาง มี 2 รูปแบบ ได้แก่ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการวัสดุตีพิมพ์ในระดับเดียวกันโดยอยู่ในระดับปานกลาง 3 รูปแบบ คือ จุลสาร รายงานการประชุม และวารสาร

ส่วนรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 4 รูปแบบ คือ หนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และหนังสือพิมพ์ โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการวัสดุตีพิมพ์ในระดับเดียวกัน 3 รูปแบบ คือ

ใช้และมีความต้องการในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ ได้แก่ รายงานการประชุม และจุลสาร

ใช้และมีความต้องการในระดับมาก 1 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือพิมพ์

ส่วนรูปแบบที่ใช้และต้องการแตกต่างกันมี 4 รูปแบบ คือ

ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รูปแบบ ได้แก่ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์

ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือ และวารสาร

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือและวารสาร เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ และต้องการพบว่า

หนังสือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ และต้องการสารนิเทศในระดับเดียวกัน 1 รูปแบบ คือ ในระดับมาก ได้แก่ ตำราวิชาการ ส่วนรูปแบบที่มีระดับการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสืออ้างอิง โดยใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

วารสาร เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ และต้องการสารนิเทศในระดับเดียวกัน 2 รูปแบบ คือ ในระดับปานกลาง ได้แก่ จดหมายข่าว และ

วารสารทั่วไป/นิตยสารส่วนรูปแบบที่มีระดับการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 1 รูปแบบ ได้แก่ วารสารวิชาการ โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการวัสดุตีพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ ส่วนอีก 5 รูปแบบพบว่าไม่แตกต่างกัน

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้ไม่ปรากฏความแตกต่างกันทุกรูปแบบย่อย ส่วนความต้องการ พบว่า มีรูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ และหนังสือความรู้ทั่วไป

รูปแบบย่อยของวารสาร พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการไม่แตกต่างกันทุกรูปแบบย่อย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 รูปแบบของวัสดุพิมพ์ที่ใช้และต้องการ

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข		นักวิชาการสาธารณสุข		เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข		นักวิชาการสาธารณสุข		เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน		รวม		F
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
หนังสือ (N = 187, 187)	3.32	0.92	3.42	0.97	3.46	0.93	3.40	0.94	0.56	3.76	0.77	3.81	0.83	4.00	0.76	3.86	0.79	2.79
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
ตำราวิชาการ (N = 185, 186)	3.73	0.87	3.84	0.80	3.86	0.79	3.81	0.82	0.45	4.05	0.70	4.20	0.60	4.37	0.60	4.21	0.64	3.97*
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
หนังสือความรู้ทั่วไป (N = 183, 184)	3.27	0.83	3.41	0.86	3.57	0.71	3.42	0.81	2.14	3.70	0.65	3.70	0.76	4.02	0.66	3.81	0.70	4.27*
	(ป)		(ป)		(ม)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
หนังสืออ้างอิง (N = 182, 184)	2.97	0.90	3.02	1.06	2.92	1.02	2.97	0.99	0.14	3.52	0.85	3.52	0.96	3.60	0.81	3.55	0.87	0.18
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
รายงานการวิจัย (N = 182, 185)	2.35	0.95	2.95	1.02	2.42	1.04	2.58	1.04	6.40*	3.05	0.79	3.69	0.96	3.16	0.88	3.30	0.92	9.26*
	(น)		(ป)		(น)		(ป)			(ป)		(ม)		(ป)		(ป)		
วิทยานิพนธ์ (N = 164, 175)	2.15	0.87	2.84	1.08	2.33	0.96	2.45	1.02	7.38*	2.64	0.87	3.52	0.91	2.92	1.00	3.04	1.00	14.02*
	(น)		(ป)		(น)		(น)			(ป)		(ม)		(ป)		(ป)		
รายงานการประชุม (N = 177, 179)	2.91	0.87	2.98	1.00	3.16	0.89	3.02	0.92	1.16	3.43	0.83	3.33	0.82	3.49	0.90	3.42	0.85	0.54
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)		

ตารางที่ 7 รูปแบบวัสดุพิมพ์ที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
หนังสือพิมพ์ (N = 185, 185)	3.48	0.89	3.35	1.20	3.65	1.06	3.50	1.06	1.22	3.78	0.77	3.73	0.99	3.97	0.91	3.83	0.90	1.28	
	(ป)		(ป)		(ม)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
วารสาร (N = 184, 186)	3.16	0.92	3.25	0.94	3.20	0.98	3.21	0.95	0.23	3.49	0.81	3.50	0.90	3.60	0.90	3.53	0.87	1.10	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ม)		(ม)			
วารสารวิชาการ (N = 184, 186)	3.43	0.86	3.56	0.90	3.44	1.02	3.48	0.93	0.40	3.73	0.63	4.00	0.79	3.88	0.81	3.87	0.75	1.93	
	(ป)		(ม)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
วารสารทั่วไป/นิตยสาร (N = 182, 184)	3.00	0.95	3.03	0.90	3.02	1.00	3.02	0.95	0.02	3.41	0.84	3.51	0.83	3.46	0.89	3.46	0.85	0.18	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ม)		(ป)		(ป)			
จดหมายข่าว (N = 182, 185)	3.05	0.91	3.16	0.93	3.16	0.88	3.13	0.90	0.27	3.31	0.88	3.44	0.97	3.46	0.94	3.41	0.93	0.45	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
จุลสาร (N = 175, 179)	2.78	0.82	2.77	0.80	2.72	0.98	2.75	0.87	0.09	2.97	0.81	3.04	0.80	3.06	0.97	3.02	0.86	0.20	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ไสตท์ศนวัสดุ

จำแนกออกเป็น 9 รูปแบบย่อย คือ วีดิทัศน์ สไลด์ เทปบันทึกเสียง แผ่นซีดีเสียง ภาพยนตร์ รูปภาพ ของจริง ของเลียนแบบ และของตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ไสตท์ศนวัสดุในแต่ละรูปแบบจำนวนตั้งแต่ 106-186 คน โดยรูปแบบที่มีผู้ใช้จำนวนมากที่สุด 186 คน คือ รูปภาพ ส่วนรูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 106 คน คือ ภาพยนตร์

เมื่อพิจารณาระดับการใช้ไสตท์ศนวัสดุแต่ละรูปแบบ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ไสตท์ศนวัสดุแต่ละรูปแบบ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยระดับปานกลางมี 7 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.50$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.85$) วีดิทัศน์และเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.81$ เท่ากัน) ของจริง ($\bar{X} = 2.72$) แผ่นซีดีเสียง ($\bar{X} = 2.61$) และของเลียนแบบ ($\bar{X} = 2.57$) ส่วนระดับน้อยมี 2 รูปแบบ คือ สไลด์ ($\bar{X} = 2.29$) และภาพยนตร์ ($\bar{X} = 2.09$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้ไสตท์ศนวัสดุแต่ละรูปแบบ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้ไสตท์ศนวัสดุในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.76$) ในระดับปานกลาง 6 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.09$) วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 2.96$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.95$) และใช้ไสตท์ศนวัสดุในระดับน้อย 2 รูปแบบ คือ สไลด์ ($\bar{X} = 2.43$) และภาพยนตร์ ($\bar{X} = 2.32$)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้ไสตท์ศนวัสดุในระดับปานกลาง 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.29$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.76$) และของจริง ($\bar{X} = 2.62$) และในระดับน้อย 4 รูปแบบ คือ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.44$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ไสตท์ศนวัสดุในระดับปานกลาง 7 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.45$) เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.92$) วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 2.86$) ในระดับน้อย 2 รูปแบบ คือ สไลด์ ($\bar{X} = 2.40$) และภาพยนตร์ ($\bar{X} = 2.20$)

สำหรับรูปภาพซึ่งมีการจำแนกย่อยเป็น 2 รูปแบบ คือ ภาพถ่าย และ ภาพโปสเตอร์ ปรากฏผลการใช้ ดังนี้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยใช้ภาพโปสเตอร์ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และใช้ภาพถ่ายในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$)

เมื่อพิจารณารูปแบบย่อยของรูปภาพที่ใช้ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยพบว่า พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ภาพโปสเตอร์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, 3.77, 3.91$ ตามลำดับ) และใช้ภาพถ่ายในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32, 2.78, 2.95$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยระบุว่าต้องการโสตทัศนวัสดุแต่ละรูปแบบจำนวนตั้งแต่ 139-186 คน โดยรูปแบบที่มีผู้ต้องการมากที่สุด 186 คน คือ รูปภาพ ส่วนรูปแบบที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยต้องการน้อยที่สุด 139 คน คือ ภาพยนตร์

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการโสตทัศนวัสดุแต่ละรูปแบบ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยต้องการโสตทัศนวัสดุแต่ละรูปแบบ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนระดับปานกลางมี 8 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.48$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.46$) เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.31$) ของจริง ($\bar{X} = 3.27$) ของเลียนแบบ ($\bar{X} = 3.16$) แผ่นซีดีเสียง ($\bar{X} = 3.06$) สไลด์ ($\bar{X} = 2.94$) และภาพยนตร์ ($\bar{X} = 2.67$)

เมื่อพิจารณาระดับการความต้องการสารนิเทศในแต่ละรูปแบบย่อย ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการโสตทัศนวัสดุในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.78$) และวีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.61$) และในระดับปานกลาง 7 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.40$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.37$) และของจริง ($\bar{X} = 3.28$)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการโสตทัศนวัสดุในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.74$) และของตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.52$) และในระดับปานกลาง 7 รูปแบบ โดยรูปแบบ

ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.43$) ของจริง ($\bar{X} = 3.35$) เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.27$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการสื่อทัศนวัสดุในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.78$) และในระดับปานกลาง 8 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.48$) วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.42$) เทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.25$)

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการ พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ ภาพโปสเตอร์ ($\bar{X} = 4.18$) และในระดับปานกลาง 1 รูปแบบ คือ ภาพถ่าย ($\bar{X} = 3.34$)

เมื่อพิจารณารูปแบบย่อยของรูปภาพที่ต้องการตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการภาพโปสเตอร์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21, 4.13, 4.20$ ตามลำดับ) และต้องการภาพถ่ายในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35, 3.34, 3.33$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบสารนิเทศในกลุ่มสื่อทัศนวัสดุที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการสื่อทัศนวัสดุในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 6 รูปแบบ ได้แก่ วีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง แผ่นซีดีเสียง ของจริง ของเลียนแบบ และของตัวอย่าง

ส่วนรูปแบบสื่อทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 3 รูปแบบ คือ ใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รูปแบบ คือ สไลด์ และภาพยนตร์

ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบของสื่อทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการสื่อทัศนวัสดุในระดับเดียวกัน 6 รูปแบบ โดยอยู่ในระดับปานกลาง 5 รูปแบบ คือ ของจริง ของเลียนแบบ ของตัวอย่าง เทปบันทึกเสียง แผ่นซีดีเสียง และอยู่ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ

ส่วนรูปแบบที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 3 รูปแบบ คือ

ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รูปแบบ คือ สไลด์ และภาพยนตร์

ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 รูปแบบ คือ วีดิทัศน์

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการโสตทัศนวัสดุในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 3 รูปแบบ ได้แก่ ของจริง ของเลียนแบบ และวีดิทัศน์

ส่วนรูปแบบที่ใช้และต้องการแตกต่างกันมี 6 รูปแบบ คือ

ใช้ในระดับน้อย แต่ต้องการในระดับปานกลางมี 4 รูปแบบ คือ สไลด์ เทปบันทึกเสียง ภาพยนตร์ และแผ่นซีดีเสียง

ใช้ในระดับปานกลาง แต่ต้องการในระดับมากมี 2 รูปแบบ คือ รูปภาพ และของตัวอย่าง

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการโสตทัศนวัสดุในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 6 รูปแบบ ได้แก่ ของจริง ของเลียนแบบ ของตัวอย่าง วีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง และแผ่นซีดีเสียง

ส่วนรูปแบบที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 3 รูปแบบ คือ

ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 รูปแบบ คือ ภาพยนตร์ และสไลด์

ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบย่อยของรูปภาพที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการแต่ละรูปแบบในระดับเดียวกัน คือ ในระดับมาก ได้แก่ ภาพโปสเตอร์ และในระดับปานกลาง ได้แก่ ภาพถ่าย

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบโสตทัศนวัสดุที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้โสตทัศนวัสดุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง และรูปภาพ ส่วนอีก 7 รูปแบบย่อย ไม่ปรากฏความแตกต่าง สำหรับความต้องการโสตทัศนวัสดุ พบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่างทุกรูปแบบ

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้รูปแบบย่อยของรูปภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 รูปแบบ คือ ภาพถ่าย ส่วนอีก 1 รูปแบบ ไม่ปรากฏความแตกต่าง สำหรับความต้องการรูปแบบย่อยของรูปภาพไม่ปรากฏความแตกต่างกันทุกรูปแบบย่อย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 8)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 รูปแบบสื่อทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
วีดิทัศน์ (เทปบันทึกภาพ) (N = 170, 182)	2.96	1.04	2.61	0.95	2.86	1.07	2.81	1.03	1.81	3.61	1.00	3.43	0.95	3.42	1.01	3.48	0.98	0.73	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ป)		(ป)			
สไลด์ (N = 143, 170)	2.43	0.91	2.00	0.86	2.40	1.04	2.29	0.96	2.92	2.89	0.88	2.96	1.30	2.97	1.01	2.94	1.07	0.09	
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
เทปบันทึกเสียง (N = 174, 179)	3.09	1.08	2.44	1.04	2.92	1.11	2.81	1.10	5.65*	3.40	1.12	3.27	1.03	3.25	1.06	3.31	1.07	0.34	
	(ป)		(น)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
แผ่นซีดีเสียง (N = 140, 171)	2.82	0.97	2.41	1.00	2.64	1.13	2.61	1.08	1.72	3.07	1.05	3.14	1.09	2.98	1.11	3.06	1.08	0.31	
	(ป)		(น)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
ภาพยนตร์ (N = 106, 139)	2.32	1.15	1.72	1.05	2.20	1.32	2.09	1.21	2.37	2.72	1.22	2.70	1.13	2.60	1.33	2.67	1.23	0.14	
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
รูปภาพ (N = 186, 186)	3.76	1.05	3.29	1.25	3.45	1.32	3.50	1.23	3.54*	3.78	1.10	3.74	1.13	3.78	1.14	3.77	1.12	0.00	
	(ม)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
ภาพถ่าย (N = 174, 177)	3.32	1.11	2.78	1.24	2.95	1.28	3.01	1.23	2.98*	3.35	1.11	3.34	1.27	3.33	1.14	3.34	1.17	0.01	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
ภาพโปสเตอร์ (N = 185, 185)	4.19	0.78	3.77	1.06	3.91	1.18	3.95	1.04	2.53	4.21	0.91	4.13	0.82	4.20	0.99	4.18	0.91	0.14	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			

ตารางที่ 8 โสทัดศนวัตู้ที่ใ้และต้องการ (ต่อ)

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน					สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน				
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ของจริง (N = 170, 179)	2.75 (ป)	1.19	2.62 (ป)	1.07	2.80 (ป)	1.10	2.72 (ป)	1.11	0.39	3.28 (ป)	1.08	3.35 (ป)	1.01	3.18 (ป)	1.03	3.27 (ป)	1.04	0.43
ของเลียนแบบ (N = 168, 177)	2.56 (ป)	1.02	2.51 (ป)	1.00	2.63 (ป)	1.03	2.57 (ป)	1.01	0.20	3.05 (ป)	1.03	3.21 (ป)	1.10	3.21 (ป)	1.03	3.16 (ป)	1.05	0.43
ของตัวอย่าง (N = 172, 175)	2.95 (ป)	1.13	2.76 (ป)	1.01	2.84 (ป)	1.03	2.85 (ป)	1.05	0.44	3.37 (ป)	1.11	3.52 (ม)	0.98	3.48 (ป)	0.96	3.46 (ป)	1.02	0.34

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

จำแนกออกเป็น 2 รูปแบบย่อย คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลซีดีรอม ผลการวิจัยพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยระบุว่าใช้ฐานข้อมูลซีดีรอมจำนวน 128 คน และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จำนวน 101 คน ส่วนรูปแบบอื่นที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน ระบุเพิ่มเติม คือ แผ่นบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์แต่ละรูปแบบ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้ฐานข้อมูลซีดีรอมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์แต่ละรูปแบบ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ในระดับเดียวกันทั้ง 2 รูปแบบ คือ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86, 2.53$ ตามลำดับ)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) และใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ ฐานข้อมูลซีดีรอม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยระบุว่าต้องการฐานข้อมูลซีดีรอมจำนวน 167 คน และต้องการฐานข้อมูลออนไลน์จำนวน 159 คน

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 2 รูปแบบในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก ดังนี้ ฐานข้อมูลซีดีรอม ($\bar{X} = 3.62$) ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 3.57$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละรูปแบบตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการฐานข้อมูลซีดีรอม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และฐานข้อมูลออนไลน์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการ
ฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลซีดีรอม ในระดับมากเหมือนกัน ($\bar{X} = 3.73, 3.53$ และ
 $\bar{X} = 3.70, 3.61$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ประจำสถานีนอมาัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมาัยใช้และ
ต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับที่แตกต่างกัน คือ

ใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลออนไลน์
ใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก คือ ฐานข้อมูล
ซีดีรอม

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้และต้องการ
ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมาัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใน
ระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง 1 รูปแบบ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์

ส่วนรูปแบบที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม โดยใช้
ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับที่
แตกต่างกัน ได้แก่ ใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลออนไลน์
และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับ
ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม
และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลออนไลน์

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมาัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการ ไม่ปรากฏความแตกต่าง
กันทั้ง 2 รูปแบบ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้และต้องการ

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน			บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ฐานข้อมูลออนไลน์ (N = 101, 159)	2.53 (ป)	1.11	2.52 (ป)	1.12	2.39 (น)	1.20	2.48 (น)	1.14	0.16	3.45 (ป)	1.19	3.73 (ม)	1.22	3.53 (ม)	1.29	3.57 (ม)	1.23	0.71
ฐานข้อมูลซีดีรอม (N = 128, 167)	2.86 (ป)	1.18	2.50 (น)	1.32	2.57 (ป)	1.38	2.64 (ป)	1.30	0.90	3.53 (ม)	1.15	3.70 (ม)	1.21	3.61 (ม)	1.24	3.62 (ม)	1.20	0.29
อื่น ๆ (N = 1)																		

รายชื่อวารสาร/นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้

จากการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุรายชื่อวารสาร/นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

วารสาร/นิตยสาร

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวน 139 คน ระบุชื่อวารสาร/นิตยสารที่ต้องการใช้จำนวนทั้งหมด 30 ชื่อ โดยแต่ละชื่อมีผู้ต้องการใช้จำนวนตั้งแต่ 1-65 คน วารสาร/นิตยสารชื่อที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุดระบุ 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย (65 คน) หมอชาวบ้าน (21 คน) และใกล้หมอ (15 คน)

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข จำนวน 45 คน ระบุรายชื่อวารสาร/นิตยสารที่ต้องการใช้ 9 ชื่อ โดยชื่อที่มีผู้ระบุจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย (24 คน) หมอชาวบ้าน (7 คน) และใกล้หมอ (4 คน)

นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 46 คน ระบุรายชื่อวารสาร/นิตยสารที่ต้องการใช้ 15 ชื่อ โดยชื่อที่มีผู้ระบุจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย (22 คน) หมอชาวบ้าน (7 คน) และใกล้หมอ (3 คน)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจำนวน 48 คน ระบุรายชื่อวารสาร/นิตยสารที่ต้องการใช้ 16 ชื่อ โดยชื่อที่มีผู้ระบุจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย (19 คน) ใกล้หมอ (8 คน) และหมอชาวบ้าน (7 คน) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 10)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 รายชื่อวารสารนิตยสารที่ต้องการใช้

รายชื่อวารสาร	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
1. หมออนามัย	24	22	19	65
2. หมอชาวบ้าน	7	7	7	21
3. ไกล้มหมอ	4	3	8	15
4. มติชนรายสัปดาห์	3	2	1	6
5. ชีวจิต	3			3
6. แม่และเด็ก		1	2	3
7. ข่าวสารสาธารณสุข		2		2
8. แพรว		1	1	2
9. ก้าวทันโรค	1			1
10. ก้าวหน้าวิชาการ	1			1
11. ชีวญเรีอน			1	1
12. คลินิก		1		1
13. คอมพิวเตอร์ทูเดย์			1	1
14. ทีวีพูล			1	1
15. พีวเจอร์		1		1
16. ฟ้าใส			1	1
17. รักลูก	1			1
18. วงการยา			1	1
19. วารสารกระทรวงสาธารณสุข		1		1
20. วารสารโรคติดต่อ		1		1
21. สภาการพยาบาล	1			1
22. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์			1	1
23. สารคดี		1		1
24. สุขภาพจิต			1	1
25. สองโลก		1		1
26. หมอบ้านนอก		1		1
27. อสท.			1	1
28. อัมเดท			1	1
29. เพื่อนอสม.		1		1
30. ไทม์			1	1
รวม	45	46	48	139

หนังสือพิมพ์

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยจำนวน 147 คน ระบุชื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้จำนวนทั้งหมด 9 ชื่อ โดยแต่ละชื่อมีผู้ต้องการใช้จำนวนตั้งแต่ 1-47 คน โดยหนังสือพิมพ์ชื่อที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยจำนวนมากที่สุดระบุ 3 อันดับแรก คือ ไทยรัฐ (47 คน) เดลินิวส์ (41 คน) และคมชัดลึก (24 คน)

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข จำนวน 47 คน ระบุรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้ 8 ชื่อ โดยชื่อที่มีผู้ระบุจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ไทยรัฐ (19 คน) เดลินิวส์ (14 คน) และคมชัดลึก (6 คน)

นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 52 คน ระบุรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้ 6 ชื่อ โดยชื่อที่มีผู้ระบุจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มติชน (17 คน) ไทยรัฐ (13 คน) และคมชัดลึก (11 คน)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 48 คน ระบุรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้ 5 ชื่อ โดยชื่อที่มีผู้ระบุจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ เดลินิวส์ (19 คน) ไทยรัฐ (15 คน) และคมชัดลึก (7 คน) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้

ตำแหน่ง รายชื่อหนังสือพิมพ์	ตำแหน่ง			รวม
	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข	นักวิชาการ สาธารณสุข	เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน	
1. ไทยรัฐ	19	13	15	47
2. เดลินิวส์	14	8	19	41
3. คมชัดลึก	6	11	7	24
4. มติชน	3	17	2	22
5. ข่าวสด	2	1	5	8
6. บางกอกโพสต์	-	2	-	2
7. สุสานเศรษฐกิจ	1	-	-	1
8. พิมพ์ไทย	1	-	-	1
9. เดอะเนชั่น	1	-	-	1
รวม	47	52	48	147

2.2.2 เนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้และต้องการใช้

การใช้

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย จำนวน 187 คน ในด้านเนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกเนื้อหาของสารนิเทศออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และกลุ่มเนื้อหาด้านอื่น ๆ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์จำนวน 187 คน และใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ จำนวน 185 คน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้เนื้อหาของสารนิเทศในแต่ละกลุ่มพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาสารนิเทศในระดับเดียวกันทั้งสองกลุ่มเนื้อหา คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.34$) และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.64$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้เนื้อหาของสารนิเทศ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาทั้งสองกลุ่มในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน คือ เนื้อหา ด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.35, 3.28, 3.40$ ตามลำดับ) และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.67, 2.65, 2.61$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

สำหรับเนื้อหาสารนิเทศที่ต้องการ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทุกคน (187 คน) ระบุว่า ต้องการเนื้อหาทั้ง 2 กลุ่ม

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการสารนิเทศในแต่ละกลุ่มเนื้อหา พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการเนื้อหาสารนิเทศตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการเนื้อหา

สารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78, 3.70, 3.85$ ตามลำดับ) และ ต้องการเนื้อหาสารนิเทศด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05, 2.96, 3.00$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบเนื้อหาสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และความต้องการ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และความต้องการเนื้อหาสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง ได้แก่ เนื้อหาด้านอื่น ๆ

ส่วนเนื้อหาสารนิเทศที่มีระดับการใช้และความต้องการแตกต่างกัน คือ เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ โดยใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเนื้อหาสารนิเทศที่ใช้และความต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้และความต้องการเนื้อหาสารนิเทศเหมือนกัน คือ เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก และเนื้อหาอื่น ๆ ใช้และมีความต้องการในระดับปานกลาง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และความต้องการ พบว่าไม่ปรากฏความแตกต่างทุกกลุ่มเนื้อหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 เนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน					สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน				
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ (N = 187, 187)	3.35 (ป)	1.10	3.28 (ป)	1.12	3.40 (ป)	1.14	3.34 (ป)	1.12	0.61	3.78 (ม)	0.92	3.70 (ม)	0.97	3.85 (ม)	0.97	3.78 (ม)	0.96	0.99
เนื้อหาด้านอื่น ๆ (N = 185, 187)	2.67 (ป)	0.96	2.65 (ป)	1.04	2.61 (ป)	0.97	2.64 (ป)	0.99	0.10	3.05 (ป)	0.96	2.96 (ป)	1.03	3.00 (ป)	0.93	3.00 (ป)	0.97	0.20

เมื่อพิจารณาเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และกลุ่มเนื้อหาอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์

เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์จำแนกออกเป็น 14 เนื้อหาย่อย คือ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์ การทันตสาธารณสุข กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา โสต ศอ นาสิก และลาริงซ์วิทยา จักษุวิทยา เภสัชวิทยา จิตวิทยา ประสาทวิทยา จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน โภชนาการ การพยาบาล นิติเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ผลการวิจัยพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์แต่ละเนื้อหาจำนวนตั้งแต่ 169-187 คน โดยเนื้อหาที่มีผู้ใช้ทุกคน (187 คน) คือ การพยาบาล ส่วนเนื้อหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 169 คน คือ นิติเวชศาสตร์ สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ มีเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 1 คนระบุเพิ่มเติม คือ ระบบการส่งต่อผู้ป่วย

เมื่อพิจารณาระดับการใช้เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์แต่ละเนื้อหา พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้สารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 4 เนื้อหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.08$) สาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 3.78$) เภสัชวิทยา ($\bar{X} = 3.75$) และโภชนาการ ($\bar{X} = 3.51$)

ในระดับปานกลางมี 10 เนื้อหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ จิตวิทยา ($\bar{X} = 3.16$) กุมารเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.06$) การทันตสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.03$) จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 2.97$) กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา และโสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา ($\bar{X} = 2.96$ เท่ากัน) สูติศาสตร์ ($\bar{X} = 2.80$) จักษุวิทยา ($\bar{X} = 2.74$) ประสาทวิทยา ($\bar{X} = 2.69$) และนิติเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 2.65$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาในกลุ่มสาธารณสุขและการแพทย์ที่ใช้ ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้เนื้อหาในระดับมาก 3 เนื้อหา คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.02$) สาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 3.77$) และเภสัชวิทยา ($\bar{X} = 3.68$) ในระดับปานกลาง 10 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จิตวิทยา ($\bar{X} = 3.30$) กุมารเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.15$) และการทันตสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.05$) และในระดับน้อย 1 เนื้อหา คือ นิติเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 2.49$)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้เนื้อหาในระดับมาก 3 เนื้อหา คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.00$) สาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 3.79$) และเภสัชวิทยา ($\bar{X} = 3.70$) และในระดับปานกลาง 11 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ โภชนาการ ($\bar{X} = 3.46$) จิตวิทยา ($\bar{X} = 3.00$) และกุมารเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 2.93$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาในระดับมาก 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.22$) เภสัชวิทยา ($\bar{X} = 3.86$) และสาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 3.79$) และในระดับปานกลาง 10 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จิตวิทยา และการทันตสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.19$ เท่ากัน) กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ($\bar{X} = 3.11$) และกุมารเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.09$)

สำหรับเนื้อหาการพยาบาลและสาธารณสุขศาสตร์ซึ่งมีการจำแนกออกเป็นเนื้อหาย่อย 2 เนื้อหา และ 5 เนื้อหา ตามลำดับ ปรากฏผลการใช้ ดังนี้

การพยาบาล จำแนกย่อยออกเป็น 2 เนื้อหา คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้สารนิเทศทั้ง 2 เนื้อหา ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การปฐมพยาบาล ($\bar{X} = 4.10$) และการพยาบาลทั่วไป ($\bar{X} = 4.06$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้เนื้อหาย่อยด้านการพยาบาล ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาย่อยทั้ง 2 เนื้อหาในระดับมาก คือ การปฐมพยาบาล ($\bar{X} = 4.05, 4.02, 4.23$ ตามลำดับ) และการพยาบาลทั่วไป ($\bar{X} = 4.00, 3.98, 4.20$ ตามลำดับ)

สาธารณสุขศาสตร์ จำแนกย่อยออกเป็น 5 เนื้อหา คือ อนามัยครอบครัว การควบคุมและป้องกันโรค การสุขภาพิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม การบริหารงานสาธารณสุข และกฎหมายสาธารณสุข ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขศาสตร์ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 4 เนื้อหา ซึ่งเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การควบคุมและป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.99$) การบริหารงานสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.85$) การสุขภาพิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.83$) และระดับปานกลางมี 1 เนื้อหา คือ กฎหมายสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.41$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศแต่ละเนื้อหา ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้เนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขศาสตร์ในระดับมากทุกเนื้อหา

นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขศาสตร์ในระดับมาก 4 เนื้อหา และในระดับปานกลาง 1 เนื้อหา คือ กฎหมายสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.32$ และ 3.38 ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุว่าต้องการเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์แต่ละเนื้อหาจำนวนตั้งแต่ 178-186 คน โดยเนื้อหาที่มีผู้ต้องการมากที่สุด 186 คน คือ เภสัชวิทยา ปรสติวิทยา การพยาบาล และสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนเนื้อหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการจำนวนน้อยที่สุด 178 คน คือ นิติเวชศาสตร์

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์แต่ละเนื้อหา พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 6 เนื้อหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.37$) เภสัชวิทยา ($\bar{X} = 4.22$) สาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$) โภชนาการ ($\bar{X} = 3.91$) จิตวิทยา ($\bar{X} = 3.67$) และกุมารเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.59$)

ในระดับปานกลางมี 8 เนื้อหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ($\bar{X} = 3.50$) การทันตสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.48$) จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 3.47$) โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา ($\bar{X} = 3.45$) สุนติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.40$) ปรสติวิทยา ($\bar{X} = 3.28$) นิติเวชศาสตร์ และจักษุวิทยา ($\bar{X} = 3.27$ เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่ต้องการ ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการสารนิเทศ ในระดับมาก 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.30$) เภสัชวิทยา ($\bar{X} = 4.10$) และสาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 4.09$) และในระดับปานกลาง 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา ($\bar{X} = 3.49$) ประสาทวิทยา ($\bar{X} = 3.36$) และโสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา ($\bar{X} = 3.30$)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการสารนิเทศ ในระดับมาก 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.21$) เภสัชวิทยา ($\bar{X} = 4.15$) และสาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$) และในระดับปานกลาง 10 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จิตวิทยา ($\bar{X} = 3.50$) กุมารเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.49$) และจุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 3.44$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการสารนิเทศ ในระดับมากที่สุด 1 เนื้อหา คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.57$) ในระดับมาก 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เภสัชวิทยา ($\bar{X} = 4.38$) สาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$) และโภชนาการ ($\bar{X} = 4.10$) และในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 3.42$) นิติเวชศาสตร์ ($\bar{X} = 3.33$) และจักษุวิทยา ($\bar{X} = 3.32$)

สำหรับเนื้อหาย่อยการพยาบาลและสาธารณสุขศาสตร์ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการปรากฏผล ดังนี้

การพยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยด้านการพยาบาลในระดับมากที่สุด 2 เนื้อหา คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล ($\bar{X} = 4.37$ เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการเนื้อหาย่อยด้านการพยาบาล ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการเนื้อหาย่อยทั้ง 2 เนื้อหาในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน คือ การพยาบาลทั่วไป ($\bar{X} = 4.30$ เท่ากัน) และการปฐมพยาบาล ($\bar{X} = 4.21$ เท่ากัน) ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการเนื้อหาย่อยทั้ง 2 เนื้อหา ในระดับมากที่สุดเท่ากัน คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล ($\bar{X} = 4.57$)

สาธารณสุขศาสตร์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขศาสตร์ ในระดับมากที่สุด 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3

อันดับแรก คือ การควบคุมและป้องกันโรค ($\bar{X} = 4.25$) การบริหารงานสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.17$) และการสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.10$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการสารสนเทศแต่ละเนื้อหาย่อย ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทั้ง 3 ตำแหน่งต้องการเนื้อหาย่อยทั้ง 5 เนื้อหา ในระดับมากเช่นเดียวกัน

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และความต้องการเนื้อหาในระดับเดียวกัน 12 เนื้อหา ได้แก่

ในระดับมาก 4 เนื้อหา คือ โภชนาการ การพยาบาล เกษษุวิทยา สาธารณสุขศาสตร์

ในระดับปานกลาง 8 เนื้อหา คือ ประสาทวิทยา จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน นิติเวชศาสตร์ การทันตสาธารณสุข กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา จักษุวิทยา และสูติศาสตร์

ส่วนเนื้อหาที่มีระดับการใช้และความต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 2 เนื้อหา คือ จิตวิทยาและกุมารเวชศาสตร์

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่ใช้และความต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และความต้องการเนื้อหา ในระดับเดียวกัน 7 เนื้อหา โดยใช้และความต้องการในระดับมากเช่นเดียวกัน 3 เนื้อหา คือ เกษษุวิทยา การพยาบาล และสาธารณสุขศาสตร์ และใช้และความต้องการในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา คือ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา จักษุวิทยา และประสาทวิทยา

ส่วนเนื้อหาที่ใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 7 เนื้อหา คือ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 6 เนื้อหา ได้แก่ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์ การทันตสาธารณสุข จิตวิทยา จุลชีววิทยา และโภชนาการ และใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 เนื้อหา คือ นิติเวชศาสตร์

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการเนื้อหาในระดับเดียวกัน 13 เนื้อหา โดยใช้และต้องการในระดับมากเช่นเดียวกัน 3 เนื้อหา เกษัชวิทยา การพยาบาล และสาธารณสุขศาสตร์ และใช้และต้องการในระดับปานกลาง 10 เนื้อหา คือ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์ การทันตสาธารณสุข กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา โสิต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา จักษุวิทยา จิตวิทยา ประสาทวิทยา จุลชีววิทยา และนิติเวชศาสตร์

ส่วนสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน คือ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 เนื้อหา คือ โภชนาการ

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการสารนิเทศในระดับเดียวกัน 7 เนื้อหา คือ ในระดับมาก 3 เนื้อหา คือ เกษัชวิทยา โภชนาการ และสาธารณสุขศาสตร์ และในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา คือ จักษุวิทยา ประสาทวิทยา จุลชีววิทยา และนิติเวชศาสตร์

ส่วนเนื้อหาที่มีการใช้และมีความต้องการแตกต่างกัน มี 7 เนื้อหา คือ ใช้ในระดับมากและต้องการในระดับมากที่สุดมี 1 เนื้อหา ได้แก่ การพยาบาล และใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 6 เนื้อหา ได้แก่ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์ การทันตสาธารณสุขศาสตร์ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา โสิต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา และจิตวิทยา

สำหรับเนื้อหาพยาบาลพบที่ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการเนื้อหาการพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล ในระดับเดียวกัน คือ ในระดับมาก ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ทั้ง 2 เนื้อหาในระดับมาก แต่มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ส่วนเนื้อหาพยาบาลสาธารณสุข พบที่ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ระดับมากที่สุด 5 เนื้อหา ส่วนนักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก 4 เนื้อหา ได้แก่ อนามัยครอบครัว การควบคุมและป้องกันโรค การสุขภาพิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม การบริหารงานสาธารณสุข ส่วนเนื้อหากฎหมายสาธารณสุข ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาสารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานอนามัย ใช้เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการ

แพทย์ไม่แตกต่างกันทุกเนื้อหา ส่วนความต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนีออนามัยต้องการเนื้อหาสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 เนื้อหา คือ สุนัขศาสตร์ และการพยาบาล ส่วนอีก 12 เนื้อหา ไม่ปรากฏความแตกต่าง

สำหรับเนื้อหาย่อยของการพยาบาล ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนีออนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้ ไม่ปรากฏความแตกต่าง ส่วนความต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนีออนามัยต้องการสารนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 2 เนื้อหา คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล

ส่วนเนื้อหาย่อยสาธารณสุขศาสตร์ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนีออนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการไม่แตกต่างกันทุกเนื้อหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 13)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่ใช้และต้องการ

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
กุมารเวชศาสตร์ (N = 184, 184)	3.15	1.17	2.93	1.13	3.09	1.17	3.06	1.16	0.57	3.66	0.83	3.49	1.04	3.62	1.01	3.59	0.97	0.47	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ม)			
สูติศาสตร์ (N = 184, 184)	2.97	1.17	2.52	1.05	2.91	1.17	2.80	1.14	2.80	3.52	0.78	3.13	1.02	3.54	1.05	3.40	0.98	3.48*	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ป)			
การทันตสาธารณสุข (N = 183, 185)	3.05	1.02	2.85	0.95	3.19	0.96	3.03	0.98	1.87	3.53	0.73	3.29	0.95	3.62	0.82	3.48	0.85	2.54	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ป)			
กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา (N = 184, 185)	2.98	1.03	2.78	0.99	3.11	1.20	2.96	1.08	1.42	3.49	0.86	3.36	0.86	3.63	0.96	3.50	0.90	1.43	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ม)		(ป)			
โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา (N = 182, 182)	3.02	0.92	2.85	1.04	3.02	1.01	2.96	0.99	0.57	3.30	1.02	3.40	0.91	3.63	0.89	3.45	0.94	2.04	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ม)		(ป)			
จักษุวิทยา (N = 183, 184)	2.86	0.98	2.63	1.01	2.74	1.06	2.74	1.02	0.74	3.26	0.93	3.21	0.88	3.32	1.00	3.27	0.93	0.22	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
เภสัชวิทยา (N = 185, 186)	3.68	1.02	3.70	0.97	3.86	1.00	3.75	1.00	0.62	4.10	0.66	4.15	0.87	4.38	0.68	4.22	0.75	2.67	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
จิตวิทยา (N = 185, 185)	3.30	1.03	3.00	0.91	3.19	1.05	3.16	1.00	1.39	3.86	0.93	3.50	0.88	3.66	0.89	3.67	0.91	2.44	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ม)			

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
ประสิทธิวิทยา (N = 186, 186)	2.75	1.04	2.70	0.84	2.63	1.08	2.69	0.99	0.23	3.36	0.92	3.26	0.89	3.25	1.00	3.28	0.94	0.25	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน (N = 185, 185)	3.05	1.08	2.93	1.14	2.92	1.09	2.97	1.10	0.25	3.56	0.82	3.44	0.99	3.42	1.01	3.47	0.94	0.40	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ป)		(ป)			
โภชนาการ (N = 185, 185)	3.40	0.94	3.46	0.92	3.66	0.98	3.51	0.95	1.25	3.87	0.83	3.76	0.86	4.10	0.86	3.91	0.86	2.56	
	(ป)		(ป)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
การพยาบาล (N = 187, 186)	4.02	0.75	4.00	0.86	4.22	0.77	4.08	0.80	1.50	4.30	0.67	4.21	0.76	4.57	0.57	4.37	0.69	5.14*	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(มส)		(ม)			
การพยาบาลทั่วไป (N = 187, 186)	4.00	0.78	3.98	0.88	4.20	0.81	4.06	0.83	1.35	4.30	0.67	4.21	0.76	4.57	0.56	4.37	0.68	4.95*	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(มส)		(ม)			
การปฐมพยาบาล (N = 187, 186)	4.05	0.72	4.02	0.84	4.23	0.72	4.10	0.77	1.45	4.30	0.67	4.21	0.78	4.57	0.59	4.37	0.69	4.72*	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(มส)		(ม)			
นิติเวชศาสตร์ (N = 169, 178)	2.49	1.10	2.70	1.14	2.76	1.19	2.65	1.15	0.84	3.14	1.13	3.33	1.04	3.33	1.05	3.27	1.07	0.61	
	(น)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			

ตารางที่ 13 เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
สาธารณสุขศาสตร์ (N = 186, 186)	3.77	1.00	3.79	1.01	3.79	0.99	3.78	1.00	0.02	4.09	0.87	4.10	0.82	4.10	0.86	4.10	0.85	0.00	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
อนามัยครอบครัว (N = 186, 185)	3.71	0.95	3.79	0.94	3.95	0.98	3.82	0.96	1.04	3.93	0.90	4.06	0.81	4.22	0.82	4.08	0.84	1.76	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
การควบคุมและป้องกันโรค (N = 185, 186)	3.86	0.94	4.10	0.88	4.00	0.90	3.99	0.91	1.01	4.15	0.83	4.32	0.59	4.28	0.76	4.25	0.73	0.87	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
การสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม (N = 186, 186)	3.71	0.97	3.94	0.99	3.83	0.98	3.83	0.98	0.79	4.05	0.88	4.19	0.81	4.06	0.98	4.10	0.89	0.49	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
การบริหารงานสาธารณสุข (N = 186, 186)	4.02	0.90	3.76	0.95	3.80	0.99	3.85	0.95	1.29	4.31	0.79	4.10	0.86	4.12	0.88	4.17	0.85	1.08	
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
กฎหมายสาธารณสุข (N = 181, 183)	3.53	1.20	3.32	1.12	3.38	1.00	3.41	1.10	0.52	4.02	0.92	3.84	0.92	3.83	0.82	3.89	0.88	0.85	
	(ม)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
อื่น ๆ (N = 1)																			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เนื้อหาด้านอื่น ๆ

เนื้อหาด้านอื่น ๆ จำแนกออกเป็น 9 เนื้อหาย่อย คือ ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลป วิจารณ์ศิลป์และมณฑนศิลป์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ แต่ละเนื้อหาจำนวนตั้งแต่ 155-186 คน โดยเนื้อหาที่มีผู้ใช้จำนวนมากที่สุด 186 คน คือ เนื้อหาด้านสังคมศาสตร์ ส่วนเนื้อหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 155 คน คือ วรรณคดี สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ มีเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 2 คน ระบุเพิ่มเติม คือ เนื้อหาคอมพิวเตอร์ และกฎจราจร

เมื่อพิจารณาระดับการใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ ในแต่ละเนื้อหา พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย มีการใช้ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย

ในระดับปานกลางมี 4 เนื้อหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.06$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.01$) ภาษา ($\bar{X} = 2.83$) และสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 2.70$)

ในระดับน้อยมี 5 เนื้อหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปรัชญา ($\bar{X} = 2.42$) ศาสนา ($\bar{X} = 2.40$) ศิลป วิจารณ์ศิลป์ มณฑนศิลป์ ($\bar{X} = 2.34$) ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ($\bar{X} = 2.26$) และวรรณคดี ($\bar{X} = 2.17$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาในกลุ่มเนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่ใช้ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.09$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 2.89$) และภาษา ($\bar{X} = 2.87$) และใช้ในระดับน้อย 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วรรณคดี ($\bar{X} = 2.20$)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.26$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.14$)

และภาษา ($\bar{X} = 2.84$) และใช้ในระดับน้อย 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วรรณคดี ($\bar{X} = 2.08$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 2.98$) ภาษา ($\bar{X} = 2.93$) และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.85$) และใช้ในระดับน้อย 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วรรณคดี ($\bar{X} = 2.23$)

สำหรับเนื้อหาด้านสังคมศาสตร์ ซึ่งมีการจำแนกย่อยออกเป็น 9 เนื้อหา คือ สถิติทั่วไป รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย รัฐประศาสนศาสตร์ ปัญหาสังคมและบริการ การศึกษา การพาณิชย์ การสื่อสาร และการขนส่ง และประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา ปรากฏผลการใช้ ดังนี้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้เนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับปานกลางมี 8 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถิติ ($\bar{X} = 2.98$) การศึกษา ($\bar{X} = 2.91$) ปัญหาสังคมและบริการ ($\bar{X} = 2.83$) และในระดับน้อยมี 1 เนื้อหา คือ การพาณิชย์ การสื่อสารและการขนส่ง ($\bar{X} = 2.49$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้เนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้เนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ ในระดับปานกลาง 8 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาสังคมและบริการ การศึกษา ($\bar{X} = 2.95$ เท่ากัน) และสถิติ ($\bar{X} = 2.90$) และใช้ในระดับน้อย 1 เนื้อหา คือ ประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา ($\bar{X} = 2.49$)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้เนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ ในระดับปานกลาง 7 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถิติ ($\bar{X} = 3.20$) ปัญหาสังคมและบริการ ($\bar{X} = 2.93$) และการศึกษา ($\bar{X} = 2.89$) และใช้ในระดับน้อย 2 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพาณิชย์ การสื่อสาร และการขนส่ง ($\bar{X} = 2.49$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ ในระดับปานกลาง 7 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษา ($\bar{X} = 2.90$) สถิติ ($\bar{X} = 2.85$) และกฎหมาย ($\bar{X} = 2.69$) และใช้ในระดับน้อย 2 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพาณิชย์ การสื่อสารและการขนส่ง ($\bar{X} = 2.45$)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุว่าต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ แต่ละเนื้อหาจำนวนตั้งแต่ 165-186 คน โดยเนื้อหาที่มีผู้ต้องการที่สุด 186 คน คือ สังคมศาสตร์ ส่วนเนื้อหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการจำนวนน้อยที่สุด 165 คน คือ วรรณคดี

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ แต่ละเนื้อหา พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย มีความต้องการในระดับปานกลางทั้ง 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.47$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.33$) และ ภาษา ($\bar{X} = 3.12$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่ต้องการ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับมาก 1 เนื้อหา คือ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.53$) และในระดับปานกลาง 8 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.22$) ภาษา ($\bar{X} = 3.11$) และสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.10$)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับมาก 1 เนื้อหา คือ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.54$) ในระดับปานกลาง 6 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.39$) ภาษา ($\bar{X} = 3.09$) และสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.05$) และในระดับน้อย 2 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วรรณคดี ($\bar{X} = 2.36$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลางทุกเนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.39$) เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.36$) และ ภาษา ($\bar{X} = 3.16$)

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการ ปรากฏผลดังนี้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับปานกลางทั้ง 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถิติ ($\bar{X} = 3.31$) การศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) และปัญหาสังคมและบริการ ($\bar{X} = 3.23$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขและเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับปานกลางทุกเนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษา ($\bar{X} = 3.31$ และ 3.30 ตามลำดับ) ปัญหาสังคมและบริการ ($\bar{X} = 3.29$ และ 3.11 ตามลำดับ) และกฎหมาย ($\bar{X} = 3.26$ และ 3.24 ตามลำดับ)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับมาก 1 เนื้อหา คือ สถิติ ($\bar{X} = 3.55$) และในระดับปานกลาง 8 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาสังคมและบริการ ($\bar{X} = 3.30$) การศึกษา ($\bar{X} = 3.25$) และกฎหมาย ($\bar{X} = 3.10$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการใช้

จากการเปรียบเทียบเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และต้องการเนื้อหาในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 4 เนื้อหา ได้แก่ ภาษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมศาสตร์

ส่วนเนื้อหาที่มีระดับการใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 5 เนื้อหา โดยใช้ในระบับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ ศิลป วจิตตรศิลป์ และมณฑนศิลป์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ปรัชญา และศาสนา

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 4 เนื้อหา ได้แก่ ภาษา วิทยาศาสตร์ ปรัชญา และสังคมศาสตร์

ส่วนเนื้อหาที่ใช้และมีความต้องการแตกต่างกัน มี 5 เนื้อหา โดยใช้ในระบับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 เนื้อหา ได้แก่ เทคโนโลยี และใช้ในระบับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 4 เนื้อหา ได้แก่ ศิลป วจิตตรศิลป์ มณฑนศิลป์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และศาสนา

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน 5 เนื้อหาโดยใช้และต้องการในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน 3 เนื้อหา ได้แก่ สังคมศาสตร์

ภาษา และวิทยาศาสตร์ และใช้และต้องการในระดับน้อย 2 เนื้อหา ได้แก่ วรรณคดี และประวัติศาสตร์ ศาสตร์ ภูมิศาสตร์

ส่วนเนื้อหาที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 4 เนื้อหา คือ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 เนื้อหา ได้แก่ เทคโนโลยี และใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 3 เนื้อหา ได้แก่ ปรัชญา ศาสนา และศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการเนื้อหาด้านอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 4 เนื้อหา ได้แก่ สังคมศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

ส่วนเนื้อหาที่ใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 5 เนื้อหา คือ ใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ ปรัชญา ศาสนา ศิลปะ วิจิตรศิลป์ และมัณฑนศิลป์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์

ส่วนเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 8 เนื้อหา ได้แก่ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สถิติ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย การศึกษา ปัญหาสังคมและบริการ การพาณิชย์ การสื่อสาร และการขนส่ง ส่วนเนื้อหาที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 1 เนื้อหา คือ ประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา โดยใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลาง

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 6 เนื้อหา ได้แก่ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ปัญหาสังคมและบริการ การศึกษา และประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา ส่วนเนื้อหาที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 3 เนื้อหา ได้แก่ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา การพาณิชย์ การสื่อสารและการขนส่ง โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง และเนื้อหาสถิติโดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 7 เนื้อหา ได้แก่ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สถิติ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ปัญหาสังคมและบริการ การศึกษา และประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา ส่วนเนื้อหาที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 2 เนื้อหา ได้แก่ รัฐศาสตร์ และการพาณิชย์ การสื่อสารและการขนส่ง โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาด้านอื่น ๆ
ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่างกันทุกเนื้อหา
(ดังรายละเอียดในตารางที่ 14)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 เนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการ

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้								ความต้องการ										
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
ปรัชญา (N = 173, 179)	2.57	0.84	2.32	0.95	2.38	0.87	2.42	0.89	1.17	3.00	0.87	2.65	0.98	2.77	0.80	2.80	0.90	2.39	
	(ป)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
ศาสนา (N = 176, 181)	2.47	0.90	2.37	0.92	2.38	0.90	2.40	0.90	0.24	2.84	0.89	2.70	0.92	2.70	0.92	2.75	0.91	0.43	
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
สังคมศาสตร์ (N = 186, 186)	2.72	0.99	2.73	1.00	2.66	0.94	2.70	0.97	0.24	3.10	1.01	3.05	1.01	3.04	0.93	3.06	0.98	0.09	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (N = 178, 182)	2.73	0.98	2.50	0.87	2.63	1.01	2.62	0.96	0.86	3.05	0.98	2.74	0.91	2.89	0.90	2.89	0.93	1.69	
	(ป)		(น)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
สถิติ (N = 183, 184)	2.90	0.99	3.20	0.99	2.85	0.96	2.98	0.98	2.35	3.20	1.02	3.55	0.96	3.19	0.96	3.31	0.99	2.67	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ม)		(ป)		(ป)			
รัฐศาสตร์ (N = 177, 180)	2.59	0.93	2.63	0.98	2.50	0.86	2.57	0.92	0.30	2.91	1.05	2.93	0.97	2.97	0.94	2.94	0.98	0.05	
	(ป)		(ป)		(น)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
เศรษฐศาสตร์ (N = 178, 180)	2.67	0.90	2.67	0.91	2.60	0.87	2.65	0.89	0.11	3.07	1.00	3.00	0.97	3.02	0.85	3.03	0.94	0.09	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			

ตารางที่ 14 เนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		N = 187			สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		N = 187		
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
กฎหมาย (N = 179, 181)	2.62 (ป)	1.05	2.68 (ป)	0.97	2.69 (ป)	0.94	2.66 (ป)	0.98	0.07	3.26 (ป)	1.12	3.10 (ป)	0.97	3.24 (ป)	0.87	3.20 (ป)	0.99	0.46
ปัญหาสังคมและบริการ (N = 181, 183)	2.95 (ป)	1.11	2.93 (ป)	1.06	2.64 (ป)	1.07	2.83 (ป)	1.08	1.60	3.29 (ป)	1.03	3.30 (ป)	0.97	3.11 (ป)	0.89	3.23 (ป)	0.96	0.77
การศึกษา (N = 180, 181)	2.95 (ป)	1.04	2.89 (ป)	0.97	2.90 (ป)	1.00	2.91 (ป)	1.00	0.06	3.31 (ป)	1.01	3.25 (ป)	1.00	3.30 (ป)	0.94	3.29 (ป)	0.98	0.07
การพาณิชย์ การสื่อสาร และการขนส่ง (N = 162, 170)	2.52 (ป)	0.91	2.49 (น)	1.07	2.45 (น)	0.92	2.49 (น)	0.96	0.06	2.95 (ป)	0.95	2.65 (ป)	1.06	2.71 (ป)	0.97	2.76 (ป)	1.00	1.39
ประเพณีขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา (N = 163, 168)	2.49 (น)	0.86	2.53 (ป)	0.98	2.56 (ป)	0.86	2.53 (ป)	0.90	0.09	2.81 (ป)	0.79	2.89 (ป)	1.03	2.86 (ป)	0.91	2.86 (ป)	0.91	0.12
ภาษา (N = 173, 176)	2.87 (ป)	1.06	2.84 (ป)	1.01	2.93 (ป)	0.93	2.83 (ป)	0.99	0.13	3.11 (ป)	0.88	3.09 (ป)	0.88	3.16 (ป)	1.05	3.12 (ป)	0.94	0.11

ตารางที่ 14 เนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

เนื้อหาของสารนิเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
วิทยาศาสตร์ (N = 179, 183)	2.89	0.90	3.14	1.05	2.98	0.95	3.01	0.97	0.93	3.22	0.83	3.39	0.97	3.39	0.85	3.33	0.88	0.78	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
เทคโนโลยี (N = 179, 180)	3.09	0.85	3.26	1.08	2.85	1.05	3.06	1.01	2.68	3.53	0.91	3.54	0.95	3.36	0.95	3.47	0.94	0.72	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ป)		(ป)			
ศิลป วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ (N = 161, 170)	2.40	0.84	2.29	1.03	2.32	1.00	2.34	0.95	0.17	2.94	0.83	2.56	0.94	2.69	0.90	2.73	0.90	2.57	
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
วรรณคดี (N = 155, 165)	2.20	0.84	2.08	0.99	2.23	1.03	2.17	0.95	0.37	2.62	0.77	2.36	1.02	2.66	0.86	2.55	0.89	1.87	
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(น)		(ป)		(ป)			
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ (N = 164, 168)	2.33	0.92	2.10	1.00	2.33	1.02	2.26	0.98	1.01	2.67	0.85	2.47	1.03	2.81	0.85	2.65	0.92	1.92	
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(น)		(ป)		(ป)			
อื่น ๆ (N = 2)																			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1.3 แหล่งสารสนเทศที่ใช้และต้องการใช้

การใช้

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย จำนวน 187 คน ถึง แหล่งสารสนเทศที่ใช้ โดยจำแนกออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสถาบัน แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ พบว่า มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารสนเทศแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 102-187 คน โดยแหล่งสารสนเทศที่มีผู้ใช้ทุกคน (187 คน) คือ แหล่งสารสนเทศบุคคล และแหล่งสารสนเทศสถาบัน ส่วนแหล่งสารสนเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 102 คน คือ แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารสนเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารสนเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.79$)

ในระดับปานกลางมี 4 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.29$) แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.14$) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.85$) และแหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 2.57$)

เมื่อพิจารณาระดับของแหล่งสารสนเทศที่ใช้ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารสนเทศในระดับเดียวกัน ดังนี้

ระดับมากเหมือนกัน 1 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.81, 3.99$ ตามลำดับ)

ระดับปานกลางเหมือนกัน 4 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.40, 3.29$ ตามลำดับ) แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.11, 3.19$ ตามลำดับ) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.77, 2.89$ ตามลำดับ) แหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 2.65, 2.59$ ตามลำดับ)

ส่วน นักวิชาการสาธารณสุข ใช้แหล่งสารสนเทศ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดย ระดับมากมี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.54$) ระดับปานกลางมี 3 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.17$) แหล่งสารสนเทศบุคคล

($\bar{X} = 3.11$) และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.86$) และระดับน้อยมี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน ($\bar{X} = 2.46$)

ความต้องการ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ถึงแหล่งสารนิเทศที่ต้องการ พบว่ามีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุว่าต้องการแหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 172-187 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ต้องการทุกคน (187 คน) คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน ส่วนแหล่งที่มีเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยต้องการจำนวนน้อยที่สุด 172 คน คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาระดับของแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 4 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 4.04$) แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.79$) แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.64$) และแหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.56$)

ในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน ($\bar{X} = 3.06$)

เมื่อพิจารณาแหล่งสารนิเทศที่ต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน ดังนี้

ในระดับมากมี 4 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 4.04, 3.86, 4.22$ ตามลำดับ) แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.83, 3.72, 3.81$ ตามลำดับ) แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.59, 3.75, 3.57$ ตามลำดับ) และแหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.56, 3.52, 3.60$ ตามลำดับ)

ในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน ($\bar{X} = 3.11, 3.06, 3.00$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการพบว่าอยู่ในระดับเดียวกัน 2 แหล่ง ได้แก่ ระดับมากเหมือนกัน 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และระดับปานกลางเหมือนกัน 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีระดับการใช้และความต้องการต่างกัน มี 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ โดยมีการใช้ในระดัปลานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน 2 แหล่ง โดยใช้และต้องการในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ใช้และต้องการในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกันมี 3 แหล่ง คือ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน 1 แหล่ง โดยใช้และต้องการในระดับมาก คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 4 แหล่ง คือ ใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมากมี 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสารนิเทศสถาบัน

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ส่วนอีก 4 แหล่ง ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 แหล่งสารสนเทศที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		รวม			สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		รวม		
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
แหล่งสารสนเทศบุคคล (N = 187, 184)	3.11	1.00	3.11	1.00	3.19	1.05	3.14	1.02	0.21	3.56	0.85	3.52	0.98	3.60	0.88	3.56	0.90	0.16
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
แหล่งสารสนเทศสถาบัน (N = 187, 187)	2.65	1.14	2.46	1.16	2.59	1.12	2.57	1.14	1.85	3.11	1.06	3.06	1.16	3.00	1.09	3.06	1.11	0.73
	(ป)		(น)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)		
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน (N = 184, 185)	3.81	1.04	3.54	1.08	3.99	0.92	3.79	1.03	4.21*	4.04	0.91	3.86	1.03	4.22	0.81	4.04	0.93	2.97*
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
อินเทอร์เน็ต (N = 102, 172)	2.77	1.39	2.86	1.31	2.89	1.25	2.85	1.31	0.06	3.59	1.05	3.75	1.12	3.57	1.15	3.64	1.11	0.42
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ (N = 186, 185)	3.40	0.92	3.17	0.93	3.29	0.96	3.29	0.94	1.50	3.83	0.82	3.72	0.81	3.81	0.87	3.79	0.84	0.44
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อจำแนกรายละเอียดของแหล่งสารนิเทศทั้ง 5 กลุ่มใหญ่ ปรากฏรายละเอียด
ดังนี้

2.1.3.1 แหล่งสารนิเทศบุคคล

จำแนกออกเป็น 4 แหล่งย่อย คือ เพื่อนร่วมงาน บุคลากรของโรงพยาบาล บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 182-187 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้ทุกคน (187 คนเท่ากัน) คือ เพื่อนร่วมงานและบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 182 คน คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่น มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยตอบ 3 คน โดยเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 1 คน ใช้บุคลากรจากชมรมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน 2 คน ใช้บุคลากรจากกระทรวงสาธารณสุข และวิทยากรพิเศษอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศบุคคล พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ใช้แหล่งสารนิเทศทุกแหล่งในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.39$) เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.27$) บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 2.95$) และบุคลากรของโรงพยาบาล ($\bar{X} = 2.94$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศบุคคลในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.33, 3.39, 3.43$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุว่าต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคลแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 178-182 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ต้องการจำนวนมากที่สุด 182 คน

เท่ากัน คือ เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ต้องการจำนวนน้อยที่สุด 178 คน คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า มี 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.68$) เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของโรงพยาบาล ($\bar{X} = 3.55$ เท่ากัน) และในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.46$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคลตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 2 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.66$) และเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.63$) ในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ บุคลากรของโรงพยาบาล ($\bar{X} = 3.50$) และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.46$)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 2 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.64$) และบุคลากรของโรงพยาบาล ($\bar{X} = 3.52$) และในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.48$) และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.42$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 3 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.73$) บุคลากรของโรงพยาบาล ($\bar{X} = 3.63$) และเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.54$) และในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.50$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศบุคคลที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางเหมือนกัน 1 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 3 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน บุคลากรของโรงพยาบาล บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โดยใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศบุคคลที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง 2 แหล่ง ได้แก่ บุคลากรของโรงพยาบาล และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกันมี 2 แหล่ง คือ เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง 2 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 2 แหล่ง คือ บุคลากรของโรงพยาบาล และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน มี 3 แหล่ง คือ เพื่อนร่วมงาน บุคลากรของโรงพยาบาล และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โดยใช้ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารนิเทศบุคคลที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการ พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 แหล่ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แหล่งสารสนเทศบุคคลที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
เพื่อนร่วมงาน (N = 187, 182)	3.32	1.02	3.18	0.91	3.31	0.98	3.27	0.97	0.40	3.63	0.75	3.48	0.92	3.54	0.91	3.55	0.86	0.44	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ม)			
บุคลากรของโรงพยาบาล (N = 183, 179)	2.88	0.94	2.88	0.96	3.05	1.10	2.94	1.00	0.57	3.50	0.91	3.52	0.89	3.63	0.89	3.55	0.89	0.41	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ม)		(ม)		(ม)			
บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (N = 187, 182)	3.33	0.97	3.39	0.96	3.43	0.98	3.39	0.97	0.16	3.66	0.89	3.64	0.95	3.73	0.83	3.68	0.89	0.18	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			
บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (N = 182, 178)	2.90	1.01	2.98	1.11	2.97	1.08	2.95	1.06	0.11	3.46	0.85	3.42	1.15	3.50	0.90	3.46	0.97	0.09	
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
อื่น ๆ (N = 3)																			

2.1.3.2 แหล่งสารนิเทศสถาบัน

จำแนกออกเป็น 5 แหล่งย่อย คือ หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ สถาบันการศึกษา และห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 55-187 คน โดยแหล่งที่มีจำนวนผู้ใช้ทุกคน (187 คน) คือ หน่วยงานราชการ ส่วนแหล่งที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 55 คน คือ องค์กรระหว่างประเทศ

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย

ระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 2.72$)

ระดับน้อยมี 4 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.47$) ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.20$) หน่วยงานเอกชน ($\bar{X} = 1.95$) และองค์กรระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 1.82$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 2 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 2.83$) และสถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.59$)

ระดับน้อย 3 แหล่ง คือ ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.14$) หน่วยงานเอกชน ($\bar{X} = 2.07$) และองค์กรระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 1.94$)

นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 2.59, 2.73$ ตามลำดับ) และในระดับน้อย 4 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.46, 2.38$ ตามลำดับ) ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.17, 2.29$ ตามลำดับ) หน่วยงานเอกชน ($\bar{X} = 1.70, 2.09$ ตามลำดับ) และองค์กรระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 1.62, 1.87$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุว่าต้องการแหล่งสารนิเทศสถาบันแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 102-187 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ต้องทุกคน (187 คน) คือ

แหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ต้องการจำนวนน้อยที่สุด 102 คน คือ องค์การระหว่างประเทศ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศสถาบันของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย

ระดับปานกลางมี 3 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 3.24$) สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.86$) และ ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.81$)

ระดับน้อยมี 2 แหล่ง คือ หน่วยงานเอกชน ($\bar{X} = 2.41$) และองค์การระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.28$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศสถาบันตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศ ในระดับปานกลางเหมือนกัน 3 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 3.32, 3.19, 3.19$ ตามลำดับ) สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.94, 2.92, 2.72$ ตามลำดับ) ห้องสมุด ($\bar{X} = 2.72, 2.98, 2.74$ ตามลำดับ) และในระดับน้อยเหมือนกัน 2 แหล่ง คือ องค์การระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.48, 2.36, 2.08$ ตามลำดับ) และหน่วยงานเอกชน ($\bar{X} = 2.37, 2.43, 2.42$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบการใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศสถาบันที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน 3 แหล่ง คือ

ในระดับปานกลางเหมือนกัน 1 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ

ในระดับน้อยเหมือนกัน 2 แหล่ง คือ องค์การระหว่างประเทศ และหน่วยงานเอกชน

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และมีความต้องการแตกต่างกัน โดยมีการใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ สถาบันการศึกษา และห้องสมุด

เมื่อเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศสถาบันที่ใช้และต้องการตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 2 แห่ง ได้แก่ หน่วยงานราชการ และสถาบันการศึกษา และในระดับน้อย 2 แห่ง ได้แก่ หน่วยงานเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อย แต่ต้องการในระดับปานกลางมี 1 แห่ง คือ ห้องสมุด

นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการ แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 1 แห่ง คือ หน่วยงานราชการ และในระดับน้อย 2 แห่ง คือ หน่วยงานเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 แห่ง คือ สถาบันการศึกษา และห้องสมุด

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารนิเทศสถาบันที่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศสถาบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ หน่วยงานเอกชน ส่วนอีก 4 แห่ง ไม่ปรากฏความแตกต่าง ส่วนความต้องการ พบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่างทุกแหล่ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 17)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 แหล่งสารสนเทศสถาบันที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								ความต้องการ										
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
หน่วยงานราชการ (N = 187, 187)	2.83	1.13	2.59	1.15	2.73	1.10	2.72	1.13	2.02	3.32	0.97	3.19	1.13	3.19	1.05	3.24	1.05	2.09	1.09
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
หน่วยงานเอกชน (N = 129, 156)	2.07	0.91	1.70	0.70	2.09	0.84	1.95	0.84	3.20*	2.37	0.99	2.43	1.07	2.42	0.98	2.41	1.01	2.09	0.00
	(น)		(น)		(น)		(น)			(น)		(น)		(น)		(น)			
องค์กรระหว่างประเทศ (N = 55, 102)	1.94	1.00	1.62	0.72	1.87	0.97	1.82	0.90	0.53	2.48	1.01	2.36	1.17	2.08	0.96	2.28	1.06	2.09	1.32
	(น)		(น)		(น)		(น)			(น)		(น)		(น)		(น)			
สถาบันการศึกษา (N = 174, 175)	2.59	1.13	2.46	1.21	2.38	1.14	2.47	1.16	0.78	2.94	1.12	2.92	1.13	2.72	1.15	2.86	1.14	2.09	1.62
	(ป)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			
ห้องสมุด (N = 162, 162)	2.14	1.08	2.17	1.15	2.29	1.15	2.20	1.13	0.03	2.72	1.09	2.98	1.19	2.74	1.08	2.81	1.13	2.09	1.11
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด ปรากฏรายละเอียดของการใช้และความต้องการ ดังนี้

2.1.3.2.1 หน่วยงานราชการ จำแนกย่อยออกเป็น 4 แหล่ง คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึงเฉพาะสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.81$) และกระทรวงมหาดไทย ($\bar{X} = 2.73$) และระดับน้อยมี 2 แหล่ง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 2.38$) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.34$)

เมื่อพิจารณาการใช้แหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกันทั้ง 4 แหล่ง โดยอยู่ในระดับปานกลาง 2 แหล่ง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.93, 2.66$) กระทรวงมหาดไทย ($\bar{X} = 2.83, 2.68$) และระดับน้อย 2 แหล่ง คือ กระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 2.42, 2.20$) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.41, 2.21$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง 3 แหล่ง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.82$) กระทรวงมหาดไทย ($\bar{X} = 2.68$) และกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 2.52$) และระดับน้อย 1 แหล่ง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.39$)

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรากฏรายละเอียดการใช้ ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข จำแนกย่อยออกเป็น 11 แหล่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลประจำจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ระบาดวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา ผลการ

วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 3.90$) ในระดับปานกลาง 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.49$) และในระดับน้อย 6 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา ($\bar{X} = 2.27$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการในระดับมาก 2 แหล่ง คือ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 3.86$) และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.60$) ในระดับปานกลาง 6 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.28$) และในระดับน้อย 3 แหล่ง นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 3.87, 3.95$ ตามลำดับ) ในระดับปานกลาง 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.47, 3.42$ ตามลำดับ) และในระดับน้อย 6 แหล่ง

กระทรวงมหาดไทย จำแนกย่อยเป็น 3 แหล่ง คือ สำนักงานทะเบียนอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย ในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน ระบุเพิ่มเติม คือ เทศบาล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 2 แหล่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.03$) และสำนักงานทะเบียนอำเภอ ($\bar{X} = 2.77$) ในระดับน้อย 1 แหล่ง คือ สำนักงานพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 2.37$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 2 แหล่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักงานทะเบียนอำเภอ และในระดับน้อย 1 แหล่ง คือ สำนักงานพัฒนาชุมชน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำแนกออกเป็น 2 แหล่งย่อย คือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานเกษตรอำเภอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับน้อยทั้ง 2 แหล่ง คือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ($\bar{X} = 2.42$) สำนักงานเกษตรอำเภอ ($\bar{X} = 2.25$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับน้อยทั้ง 2 แหล่ง เช่นเดียวกัน

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยมีความต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการ ในระดับปานกลางทุกแหล่ง เรียงตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.36$) กระทรวงมหาดไทย ($\bar{X} = 3.26$) กระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 2.76$) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.70$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทุกแหล่ง คือ กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.42, 3.31, 3.35$ ตามลำดับ) กระทรวงมหาดไทย ($\bar{X} = 3.43, 3.23, 3.13$ ตามลำดับ) กระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 2.86, 2.70, 2.73$ ตามลำดับ) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X} = 2.80, 2.70, 2.62$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศย่อยกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 4.09$) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.74$) โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ ($\bar{X} = 3.65$) และในระดับปานกลาง 7 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานีนอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง ($\bar{X} = 3.39$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 4.10, 4.06$ ตามลำดับ) และในระดับปานกลาง 7 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานีนอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง ($\bar{X} = 3.41, 3.25$ ตามลำดับ) ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 5 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ($\bar{X} = 4.11$) และในระดับปานกลาง 6 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 และศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา ($\bar{X} = 3.05$ เท่ากัน)

กระทรวงมหาดไทย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.61$) และในระดับปานกลาง 2 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานทะเบียนอำเภอ ($\bar{X} = 3.39$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 2 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.89$) และในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ สำนักงานพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 2.91$) นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.46$) ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.51$) และในระดับปานกลาง 2 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานทะเบียนอำเภอ ($\bar{X} = 3.22$)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 2 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ($\bar{X} = 2.79$) และสำนักงานเกษตรอำเภอ ($\bar{X} = 2.61$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 2 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ($\bar{X} = 2.88, 2.76$ ตามลำดับ) ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ($\bar{X} = 2.73$) และระดับน้อย 1 แหล่ง คือ สำนักงานเกษตรอำเภอ ($\bar{X} = 2.50$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน โดยอยู่ในระดับปานกลาง 2 แหล่ง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย

ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน โดยมีการใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เมื่อพิจารณาระดับการใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการ ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน 2 แหล่ง คือ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง มี 2 แหล่ง คือ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์

ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 3 แหล่ง คือ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ปรากฏรายละเอียดการใช้และความต้องการ ดังนี้

วิทยุกระจายเสียง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน 2 แหล่ง ได้แก่ ในระดับมาก 1 แหล่ง คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ และในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 9 แหล่ง โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 3 แหล่ง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 6 แหล่ง คือ โรงพยาบาลประจำจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ระบาดวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับมาก 2 แหล่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และในระดับปานกลาง 4 แหล่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้ และความต้องการแตกต่างกัน มี 5 แหล่ง โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 2 แหล่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 3 แหล่ง ได้แก่ โรงพยาบาลประจำ

จังหวัด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ระบาศิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับมาก 1 แห่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ และในระดับปานกลาง 1 แห่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้ และความต้องการแตกต่างกัน มี 9 แห่ง โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 6 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลประจำจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ระบาศิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับมาก 1 แห่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้ และความต้องการแตกต่างกัน มี 10 แห่ง โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 4 แห่ง ได้แก่ สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 6 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลประจำจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา ศูนย์ระบาศิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา

กระทรวงมหาดไทย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลาง 1 แห่ง ได้แก่ สำนักงานทะเบียนอำเภอ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 2 แห่ง โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 แห่ง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชน

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศแตกต่างกันทั้ง 3 แห่ง โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานทะเบียนอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบล และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 แห่ง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชน นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานทะเบียนอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบล

และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 แห่ง คือ สำนักงานพัฒนาชุมชน ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับเดียวกันมี 1 แห่ง คือ ระดับปานกลาง 1 แห่ง ได้แก่ สำนักงานทะเบียนอำเภอ ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการ และ ความต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมากมี 1 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล และใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 1 แห่ง คือ สำนักงานพัฒนาชุมชน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศย่อยในกระทรวงเกษตร และสหกรณ์แตกต่างกัน โดยใช้ใน ระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางทั้ง 2 แห่ง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการแหล่ง สารนิเทศหน่วยงานราชการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศหน่วยงานราชการแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 แหล่งย่อย คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา กระทรวงสาธารณสุข และต้องการแหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน จำนวน 1 แหล่งย่อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบล กระทรวงมหาดไทย ส่วนแหล่งอื่น ๆ นอกเหนือจากนั้น ไม่ปรากฏ ความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 18)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 แหล่งสารสนเทศหน่วยงานราชการที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข		นักวิชาการสาธารณสุข		เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข		นักวิชาการสาธารณสุข		เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน		รวม		F
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
กระทรวงสาธารณสุข (N = 187, 187)	2.93 (ป)	1.13	2.66 (ป)	1.19	2.82 (ป)	1.14	2.81 (ป)	1.16	1.87	3.42 (ป)	0.94	3.31 (ป)	1.14	3.35 (ป)	1.05	3.36 (ป)	1.05	0.58
สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (N = 186, 186)	3.86 (ม)	1.06	3.87 (ม)	0.93	3.95 (ม)	0.98	3.90 (ม)	0.98	0.16	4.10 (ม)	0.94	4.06 (ม)	0.81	4.11 (ม)	0.89	4.09 (ม)	0.87	0.04
สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง (N = 184, 184)	3.05 (ป)	0.86	2.82 (ป)	0.97	3.05 (ป)	0.93	2.97 (ป)	0.93	1.25	3.41 (ป)	0.81	3.25 (ป)	0.96	3.52 (ม)	0.94	3.39 (ป)	0.91	1.39
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (N = 187, 185)	3.60 (ม)	0.89	3.47 (ป)	1.04	3.42 (ป)	1.01	3.49 (ป)	0.98	0.58	3.76 (ม)	0.75	3.71 (ม)	0.93	3.75 (ม)	0.93	3.74 (ม)	0.87	0.06
โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ (N = 186, 185)	3.15 (ป)	1.04	2.90 (ป)	0.99	3.25 (ป)	0.98	3.10 (ป)	1.01	1.99	3.58 (ม)	0.81	3.63 (ม)	0.91	3.73 (ม)	0.82	3.65 (ม)	0.85	0.56
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (N = 184, 184)	3.28 (ป)	1.06	2.92 (ป)	1.07	3.08 (ป)	0.97	3.09 (ป)	1.04	1.90	3.64 (ม)	0.87	3.57 (ม)	1.02	3.64 (ม)	0.90	3.62 (ม)	0.93	0.11
โรงพยาบาลประจำจังหวัด (N = 161, 178)	2.48 (น)	1.11	2.18 (น)	1.03	2.43 (น)	0.99	2.37 (น)	1.05	1.26	3.18 (ป)	1.01	3.10 (ป)	1.24	3.02 (ป)	0.94	3.10 (ป)	1.07	0.34
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา (N = 162, 178)	2.48 (น)	1.11	2.10 (น)	1.02	2.40 (น)	1.04	2.34 (น)	1.06	1.77	3.11 (ป)	0.96	2.98 (ป)	1.22	3.05 (ป)	1.07	3.04 (ป)	1.08	0.18

ตารางที่ 18 แหล่งสารสนเทศหน่วยงานราชการที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน			บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 5 นครราชสีมา (N = 166, 183)	2.51 (ป)	1.02	2.10 (น)	1.02	2.36 (น)	1.00	2.33 (น)	1.02	2.24	3.20 (ป)	0.90	3.02 (ป)	1.23	3.03 (ป)	1.04	3.08 (ป)	1.06	0.55
ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อเขต 5 นครราชสีมา (N = 170, 184)	2.63 (ป)	1.10	2.19 (น)	1.04	2.41 (น)	1.03	2.42 (น)	1.06	2.41	3.30 (ป)	0.91	3.11 (ป)	1.16	3.05 (ป)	1.04	3.15 (ป)	1.04	0.96
ศูนย์ระบาดวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา (N = 167, 182)	2.47 (น)	1.07	2.10 (น)	1.04	2.23 (น)	1.03	2.28 (น)	1.05	1.78	3.15 (ป)	0.96	2.95 (ป)	1.23	2.94 (ป)	1.11	3.01 (ป)	1.10	0.72
ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา (N = 164, 181)	2.56 (ป)	1.05	2.04 (น)	1.12	2.19 (น)	1.00	2.27 (น)	1.07	3.50*	3.22 (ป)	0.92	2.92 (ป)	1.22	2.98 (ป)	1.13	3.04 (ป)	1.10	1.24

ตารางที่ 18 แหล่งสารสนเทศหน่วยงานราชการที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

แหล่งสารสนเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม			เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน			บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	F	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	F
กระทรวงมหาดไทย (N = 182, 184)	2.83	1.12	2.68	1.13	2.68	1.04	2.73	1.09	0.48	3.43	0.99	3.23	1.13	3.13	0.99	3.26	1.05	2.53
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)		
สำนักงานทะเบียนอำเภอ (N = 141, 149)	2.81	1.23	2.89	1.17	2.60	1.06	2.77	1.15	0.83	3.53	1.00	3.42	1.11	3.22	0.93	3.39	1.02	1.18
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ป)		(ป)		
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (N = 161, 180)	2.47	0.95	2.30	1.04	2.33	0.89	2.37	0.95	0.49	2.91	0.86	2.85	1.08	2.68	0.88	2.81	0.94	0.97
	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)		
องค์การบริหารส่วนตำบล (N = 175, 174)	3.20	1.07	2.82	1.10	3.06	1.04	3.03	1.07	1.76	3.89	0.87	3.46	1.12	3.51	0.98	3.61	1.01	3.27*
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ม)		
อื่น ๆ (N = 1)																		
กระทรวงศึกษาธิการ (N = 159, 176) (สำนักงานการประถมศึกษา)	2.42	1.01	2.20	0.95	2.52	0.95	2.38	0.97	1.46	2.86	0.94	2.70	0.93	2.73	0.90	2.76	0.92	0.46
	(น)		(น)		(ป)		(น)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)		

ตารางที่ 18 แหล่งสารสนเทศหน่วยงานราชการที่ใช้และต้องการ (ต่อ)

แหล่งสารสนเทศ	การใช้									ความต้องการ										
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม			F	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม			F
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		N = 187				สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		N = 187			
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (N = 170, 180)	2.41 (น)	1.02	2.21 (น)	0.92	2.39 (น)	0.92	2.34 (น)	0.95	0.93	2.80 (ป)	0.91	2.70 (ป)	0.97	2.62 (ป)	0.88	2.70 (ป)	0.92	0.68		
สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ (N = 169, 179)	2.50 (น)	1.13	2.30 (น)	0.88	2.46 (น)	0.99	2.42 (น)	1.00	0.93	2.88 (ป)	0.96	2.76 (ป)	0.96	2.73 (ป)	0.88	2.79 (ป)	0.93	0.68		
สำนักงานเกษตรอำเภอ (N = 146, 158)	2.31 (น)	0.87	2.11 (น)	0.96	2.31 (น)	0.83	2.25 (น)	0.88	0.76	2.71 (ป)	0.84	2.63 (ป)	0.98	2.50 (น)	0.86	2.61 (ป)	0.89	0.78		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1.3.2.2 **หน่วยงานเอกชน** จำแนกออกเป็น 2 แหล่งย่อย คือ องค์การการกุศล สมาคมและมูลนิธิ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนในระดับน้อยทั้ง 2 แหล่งเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ องค์การการกุศล ($\bar{X} = 1.97$) สมาคมและมูลนิธิ ($\bar{X} = 1.94$)

เมื่อพิจารณาการใช้แหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับน้อยทั้ง 2 แหล่ง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ องค์การการกุศล ($\bar{X} = 2.10, 1.70, 2.11$ ตามลำดับ) สมาคมและมูลนิธิ ($\bar{X} = 2.03, 1.69, 2.08$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนในระดับน้อยทั้ง 2 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ องค์การการกุศล ($\bar{X} = 2.43$) สมาคมและมูลนิธิ ($\bar{X} = 2.37$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศทั้ง 2 แหล่ง ในระดับน้อย ดังนี้ องค์การการกุศล ($\bar{X} = 2.45, 2.42, 2.43$ ตามลำดับ) สมาคมและมูลนิธิ ($\bar{X} = 2.28, 2.43, 2.40$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนในระดับเดียวกัน คือ ระดับน้อยทั้ง 2 แหล่ง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้ และความต้องการแหล่งสารนิเทศหน่วยงานเอกชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 แห่ง คือ องค์การการกุศล ส่วนอีก 1 แห่ง ไม่ปรากฏความแตกต่าง
สำหรับความต้องการแหล่งสารสนเทศ พบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่างทั้งสองแห่ง (ดังรายละเอียด
ในตารางที่ 19)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 แหล่งสารสนเทศหน่วยงานเอกชนที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								F	ความต้องการ								F
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม			เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมนุม					สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมนุม				
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
องค์กรการกุศล (N = 129, 155)	2.10 (น)	0.93	1.70 (น)	0.71	2.11 (น)	0.88	1.97 (น)	0.86	3.36*	2.45 (น)	1.04	2.42 (น)	1.05	2.43 (น)	1.00	2.43 (น)	1.03	0.01
สมาคมและมูลนิธิ (N = 109, 136)	2.03 (น)	0.90	1.69 (น)	0.71	2.08 (น)	0.81	1.94 (น)	0.82	2.42	2.28 (น)	0.93	2.43 (น)	1.11	2.40 (น)	0.97	2.37 (น)	1.00	0.30

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1.3.2.3 **สถาบันการศึกษา** จำแนกออกเป็น 3 แหล่งย่อย คือ มหาวิทยาลัยในจังหวัด สถาบันราชภัฏในจังหวัด โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปრაภฏดังนี้

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.98$) และในระดับน้อยมี 2 แหล่ง คือ สถาบันราชภัฏในจังหวัด ($\bar{X} = 2.15$) และมหาวิทยาลัยในจังหวัด ($\bar{X} = 2.09$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาในระดับเดียวกัน คือ ในระดับปานกลางเหมือนกัน 1 แหล่ง ได้แก่ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.22, 2.80, 2.93$ ตามลำดับ) และในระดับน้อยเหมือนกัน 2 แหล่ง ได้แก่ สถาบันราชภัฏในจังหวัด ($\bar{X} = 2.18, 2.25, 2.05$ ตามลำดับ) และมหาวิทยาลัยในจังหวัด ($\bar{X} = 2.12, 2.17, 2.00$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.26$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.46, 3.11$) ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.22$) และในระดับน้อย 2 แหล่ง คือ สถาบันราชภัฏในจังหวัด ($\bar{X} = 2.49$) และมหาวิทยาลัยในจังหวัด ($\bar{X} = 2.41$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และความต้องการ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใช้และความต้องการแหล่งสารสนเทศในระดับเดียวกัน โดยอยู่ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ส่วนแหล่งสารสนเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ มหาวิทยาลัยในจังหวัด และสถาบันราชภัฏในจังหวัด

เมื่อพิจารณาระดับการใช้และความต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ใช้และความต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ส่วนแหล่งสารสนเทศที่ใช้และความต้องการแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง คือ มหาวิทยาลัยในจังหวัด และสถาบันราชภัฏในจังหวัด

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และความต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 1 แหล่ง ได้แก่ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และระดับน้อย 2 แหล่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยในจังหวัด และสถาบันราชภัฏในจังหวัด

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการแหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกแหล่ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 20)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 แหล่งสารสนเทศสถาบันการศึกษาที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
มหาวิทยาลัยในจังหวัด	2.12	0.93	2.17	1.12	2.00	0.93	2.09	0.98	0.32	2.64	1.08	2.81	1.13	2.41	1.08	2.62	1.10	1.73	
(N = 119, 154)	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(น)		(ป)			
สถาบันราชภัฏในจังหวัด	2.18	0.95	2.25	1.20	2.05	1.05	2.15	1.06	0.38	2.67	1.10	2.82	1.17	2.49	1.14	2.66	1.14	1.04	
(N = 117, 147)	(น)		(น)		(น)		(น)			(ป)		(ป)		(น)		(ป)			
โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ	3.22	1.10	2.80	1.20	2.93	1.17	2.98	1.16	1.90	3.46	1.00	3.11	1.09	3.22	1.06	3.26	1.06	1.63	
(N = 164, 164)	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			

2.1.3.2.4 **ห้องสมุด** จำแนกย่อยออกเป็น 5 แห่ง คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับน้อยทุกแห่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.46$)

เมื่อพิจารณาการใช้แหล่งสารนิเทศห้องสมุดตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 1 แห่ง คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.54, 2.53$ ตามลำดับ) และในระดับน้อย 4 แห่ง คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด และห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด ส่วน นักวิชาการสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับน้อยทุกแห่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.27$)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ต้องการแหล่งสารนิเทศห้องสมุดในระดับปานกลางทุกแห่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.01$)

เมื่อพิจารณาความต้องการแหล่งสารนิเทศห้องสมุดตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 4 แห่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.09$) และในระดับน้อย 1 แห่ง คือ ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด ($\bar{X} = 2.48$)

นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศห้องสมุดในระดับปานกลางทั้ง 5 แห่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักวิชาการสาธารณสุข คือ ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด ($\bar{X} = 3.18$) และของเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.16$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

จากการเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศห้องสมุดที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้และความต้องการ แหล่งสารนิเทศในระดับที่แตกต่างกันทั้ง 5 แหล่ง โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาการใช้แหล่งสารนิเทศห้องสมุดตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศห้องสมุดในระดับเดียวกัน 2 แหล่ง ได้แก่ ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และในระดับน้อย คือ ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกันโดยมีการใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลางมี 3 แหล่ง ได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศห้องสมุดแตกต่างกัน โดยใช้ในระดับน้อย แต่มีความต้องการในระดับปานกลางทั้ง 5 แหล่ง

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศห้องสมุดในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง 1 แหล่ง ได้แก่ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และความต้องการแตกต่างกันมี 4 แหล่ง ได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด และห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด โดยใช้ในระดับน้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารนิเทศห้องสมุดที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้ และความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขใช้แหล่งสารนิเทศห้องสมุดไม่แตกต่างกันทุกแหล่ง ส่วนความต้องการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 แหล่ง คือ ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด ส่วนอีก 4 แหล่งไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แหล่งสารสนเทศห้องสมุดที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้									ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน						
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		SD
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด (N = 104, 155)	1.97 (น)	1.10	2.10 (น)	1.22	2.11 (น)	1.13	2.06 (น)	1.14	0.15	2.65 (ป)	1.08	3.06 (ป)	1.24	2.56 (ป)	1.07	2.75 (ป)	1.15	2.86	
ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด (N = 106, 152)	2.09 (น)	1.12	2.26 (น)	1.26	2.32 (น)	1.16	2.23 (น)	1.17	0.39	2.63 (ป)	1.07	3.18 (ป)	1.16	2.68 (ป)	1.09	2.83 (ป)	1.13	3.77*	
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด (N = 113, 155)	2.05 (น)	1.06	2.00 (น)	1.19	2.41 (น)	1.19	2.15 (น)	1.15	1.38	2.72 (ป)	1.07	2.96 (ป)	1.22	2.75 (ป)	1.11	2.81 (ป)	1.13	0.68	
ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด (N = 110, 154)	1.89 (น)	0.97	2.21 (น)	1.05	2.08 (น)	1.00	2.05 (น)	1.00	0.90	2.48 (น)	1.11	2.92 (ป)	1.21	2.58 (ป)	1.06	2.66 (ป)	1.14	2.11	
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (N = 136, 155)	2.54 (ป)	1.07	2.27 (น)	1.07	2.53 (ป)	1.24	2.46 (น)	1.13	0.81	3.09 (ป)	1.08	2.79 (ป)	1.14	3.16 (ป)	1.00	3.01 (ป)	1.08	1.75	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1.3.3 แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน

จำแนกออกเป็น 2 แหล่งย่อย คือ วิทยุ และโทรทัศน์ ผลการวิจัยพบว่าการใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้โทรทัศน์จำนวน 183 คน ส่วนวิทยุมีผู้ใช้จำนวน 181 คน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้โทรทัศน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และใช้วิทยุในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนในระดับเดียวกัน คือ ใช้โทรทัศน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13, 3.93$ ตามลำดับ) และใช้วิทยุในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47, 3.15$ ตามลำดับ) ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้โทรทัศน์และวิทยุในระดับมากทั้ง 2 แหล่ง ($\bar{X} = 4.16, 3.83$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยระบุว่าต้องการโทรทัศน์จำนวน 185 คน และต้องการวิทยุจำนวน 182 คน

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการโทรทัศน์ และวิทยุ ในระดับมากเหมือนกัน ($\bar{X} = 4.24, 3.85$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนในระดับมากทั้ง 2 แหล่ง คือ โทรทัศน์ ($\bar{X} = 4.28, 4.10, 4.33$ ตามลำดับ) และวิทยุ ($\bar{X} = 3.80, 3.62, 4.11$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก 1 แหล่ง ได้แก่ โทรทัศน์ ส่วน

แหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการแตกต่างกัน คือ วิทยุ โดยใช้ในระดับปานกลางแต่ต้องการในระดับมาก

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนในระดับมากเหมือนกันทั้ง 2 แหล่ง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 แหล่ง คือ วิทยุ ส่วนอีก 1 แหล่ง ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 22)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้									ความต้องการ								
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		รวม			สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน		รวม		
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			
\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
วิทยุ (N = 181, 182)	3.47	1.09	3.15	1.06	3.83	0.94	3.49	1.06	6.49*	3.80	0.99	3.62	1.04	4.11	0.85	3.85	0.98	4.15*
	(ป)		(ป)		(ม)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
โทรทัศน์ (N = 183, 185)	4.13	0.89	3.93	0.94	4.16	0.88	4.08	0.90	1.12	4.28	0.76	4.10	0.96	4.33	0.76	4.24	0.83	1.33
	(ม)		(ม)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1.3.4 แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต

จำแนกออกเป็น 3 แหล่งย่อย คือ เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ ผลการวิจัย พบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 68-96 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้จำนวนมากที่สุด 96 คน คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่วนแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้จำนวนน้อยที่สุด 68 คน คือ เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทุกแหล่ง เรียงตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 2.85$) เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.84$ เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางเหมือนกันทุกแหล่ง คือ เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 2.83, 2.80, 2.92$ ตามลำดับ) เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.79, 2.84, 2.88$ ตามลำดับ) และเว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 2.71, 2.92, 2.90$ ตามลำดับ)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยระบุว่าต้องการแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 134-171 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ต้องการจำนวนมากที่สุด 171 คน คือ เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ส่วนแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการจำนวนน้อยที่สุด 134 คน คือ เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยมีความต้องการในระดับมากเหมือนกันทุกแหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ

($\bar{X} = 3.67$) เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.66$) และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.59$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก เช่นเดียวกันทุกแหล่ง คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.65, 3.82, 3.53$ ตามลำดับ) เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.60, 3.71, 3.70$ ตามลำดับ) และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.53, 3.72, 3.53$ ตามลำดับ)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ในระดับปานกลางและมีความต้องการในระดับมากเหมือนกันทุกแหล่ง

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้และความต้องการ พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 3 แหล่ง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 23)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								F	ความต้องการ								F
	เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม			เจ้าหน้าที่บริหารงาน		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		
	สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน					สาธารณสุข		สาธารณสุข		ชุมชน				
	N = 60		N = 62		N = 65		N = 187			N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข (N = 95, 171)	2.79 (ป)	1.45	2.84 (ป)	1.34	2.88 (ป)	1.25	2.84 (ป)	1.32	0.03	3.53 (ม)	1.05	3.72 (ม)	1.18	3.53 (ม)	1.19	3.59 (ม)	1.14	0.54
เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (N = 96, 170)	2.71 (ป)	1.49	2.92 (ป)	1.26	2.90 (ป)	1.27	2.84 (ป)	1.33	0.23	3.65 (ม)	1.07	3.82 (ม)	1.00	3.53 (ม)	1.16	3.66 (ม)	1.08	1.12
เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ (N = 68, 134)	2.83 (ป)	1.24	2.80 (ป)	1.40	2.92 (ป)	1.25	2.85 (ป)	1.27	0.05	3.60 (ม)	1.03	3.71 (ม)	1.19	3.70 (ม)	1.07	3.67 (ม)	1.10	0.14

2.1.3.5 แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ

จำแนกออกเป็น 4 แหล่งย่อย คือ การฝึกอบรม การประชุม การศึกษาดูงาน และนิทรรศการ ผลการวิจัยพบว่า

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยระบุว่าใช้แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ แต่ ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 184-186 คน โดยแหล่งที่มีผู้ใช้จำนวนมากที่สุด 186 คนเท่ากัน คือ การฝึกอบรม การประชุม การศึกษาดูงาน ส่วนแหล่งที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้ จำนวนน้อยที่สุด 184 คน คือ นิทรรศการ

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีนามัยพบว่า มี 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 2 แหล่ง ได้แก่ การประชุม ($\bar{X} = 3.55$) และการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.52$)

ในระดับปานกลางมี 2 แหล่ง ได้แก่ การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.11$) และ นิทรรศการ ($\bar{X} = 2.96$)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ 2 ระดับเช่นเดียวกัน คือ

ระดับมาก เหมือนกัน 2 แหล่ง ได้แก่ การประชุม ($\bar{X} = 3.63, 3.55$ ตาม ลำดับ) และการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.62, 3.57$ ตามลำดับ)

ระดับปานกลาง เหมือนกัน 2 แหล่ง คือ นิทรรศการ ($\bar{X} = 3.18, 2.94$ ตาม ลำดับ) และการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.15, 3.11$ ตามลำดับ)

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชุม ($\bar{X} = 3.48$)

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยระบุว่าต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ แต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 183-185 คน โดยแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ต้องการจำนวนมากที่สุด 185 คนเท่ากัน คือ การประชุม และการศึกษาดูงาน ส่วนแหล่งที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องการจำนวนน้อยที่สุด 183 คน คือ นิทรรศการ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมากเหมือนกันทุกแหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ การฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.93$) การประชุม และการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.83$ เท่ากัน) และนิทรรศการ ($\bar{X} = 3.55$)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ในระดับมากทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.97, 4.02$ ตามลำดับ)

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ในระดับมาก 3 แหล่ง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.82$) การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.80$) และการประชุม ($\bar{X} = 3.77$) และในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ นิทรรศการ ($\bar{X} = 3.48$)

เปรียบเทียบการใช้และความต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบการใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้และต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมากเหมือนกัน 2 แหล่ง คือ การฝึกอบรม และการประชุม ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 2 แหล่ง คือ การศึกษาดูงาน และนิทรรศการ โดยใช้ในระดัปปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบการใช้และความต้องการแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และมีความต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมากเหมือนกัน 2 แหล่ง คือ การฝึกอบรม และการประชุม

ส่วนแหล่งที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 2 แหล่ง คือ การศึกษา
งาน และนิทรรศการ โดยมีการใช้ในระดัปลานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้และมีความต้องการแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ในระดับเดียว
กัน 1 แหล่ง คือ นิทรรศการ โดยใช้และต้องการในระดับปานกลาง

ส่วนแหล่งที่มีการใช้และความต้องการแตกต่างกัน มี 3 แหล่ง คือ การฝึกอบรม
การประชุม และการศึกษาดูงาน โดยมีการใช้ในระดัปลานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 แหล่ง
(ดังรายละเอียดในตารางที่ 24)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่ใช้และต้องการ

แหล่งสารสนเทศ	การใช้								ความต้องการ									
	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F	เจ้าหน้าที่		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม		F
	บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข					บริหารงาน		สาธารณสุข		สาธารณสุข				
	สาธารณสุข				ชุมชน				สาธารณสุข				ชุมชน					
N = 60		N = 62		N = 65		N = 187				N = 60		N = 62		N = 65		N = 187		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
การฝึกอบรม (N = 186, 184)	3.62	0.88	3.36	0.88	3.57	0.81	3.52	0.86	1.54	3.97	0.72	3.82	0.76	4.02	0.77	3.93	0.75	1.14
	(ม)		(ป)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
การประชุม (N = 186, 185)	3.63	0.82	3.48	0.94	3.55	0.88	3.55	0.88	0.48	3.83	0.83	3.77	0.76	3.89	0.80	3.83	0.79	0.36
	(ม)		(ป)		(ม)		(ม)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
การศึกษาดูงาน (N = 186, 185)	3.15	0.92	3.07	0.85	3.11	1.03	3.11	0.94	0.12	3.87	0.85	3.80	0.85	3.81	0.85	3.83	0.85	0.10
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ม)		(ม)		(ม)		
นิทรรศการ (N = 184, 183)	3.18	0.97	2.77	0.90	2.94	0.97	2.96	0.95	2.92	3.65	0.88	3.48	0.83	3.52	1.00	3.55	0.91	0.61
	(ป)		(ป)		(ป)		(ป)			(ม)		(ป)		(ม)		(ม)		

ลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้

สำหรับแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ได้ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยระบุความสำคัญของการใช้ 3 ลำดับ ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดค่าคะแนนของแหล่งสารนิเทศตามลำดับความสำคัญของคำตอบ ดังนี้

คำตอบลำดับที่ 1 ค่าคะแนน 3 คะแนน

คำตอบลำดับที่ 2 ค่าคะแนน 2 คะแนน

คำตอบลำดับที่ 3 ค่าคะแนน 1 คะแนน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด ใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก 5 รายการแรก ได้แก่ โทรทัศน์ (73 คน) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (64 คน) สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (56 คน) วิทยุ (31 คน) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (28 คน) ส่วนแหล่งที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด (1 คน) มี 7 แหล่ง คือ ร้านหนังสือในจังหวัด การฝึกอบรม โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลในจังหวัด ห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา และการศึกษาดูงาน

สำหรับลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนน พบว่า แหล่งสารนิเทศที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก คือ

อันดับที่ 1 โทรทัศน์ (169 คะแนน)

อันดับที่ 2 สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (147 คะแนน)

อันดับที่ 3 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (140 คะแนน)

อันดับที่ 4 วิทยุ (57 คะแนน)

อันดับที่ 5 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (48 คะแนน)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข จำนวนมากที่สุด (21 คน) ใช้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก รองลงมา คือ โทรทัศน์ (20 คน) และสถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (18 คน)

ส่วนลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนน พบว่า แหล่งที่มีค่าคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ สำนักงานสาธารณสุข

อำเภอ (47 คะแนน) สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (45 คะแนน) โทรศัพท์ (43 คะแนน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (21 คะแนน) และห้องสมุดประชาชนในจังหวัด (12 คะแนน)

นักวิชาการสาธารณสุข จำนวนมากที่สุด (26 คน) ใช้โทรศัพท์ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก รองลงมา คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (25 คน) และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (23 คน)

ส่วนลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนน พบว่า แหล่งที่มีค่าคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (67 คะแนน) โทรศัพท์ (57 คะแนน) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (52 คะแนน) วิทยุ (24 คะแนน) และอินเทอร์เน็ต (22 คะแนน)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวนมากที่สุด (27 คน) ใช้โทรศัพท์ ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก รองลงมา คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (20 คน) และสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (13 คน)

ส่วนลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนน พบว่า แหล่งที่มีค่าคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ โทรศัพท์ (69 คะแนน) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (41 คะแนน) สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (35 คะแนน) วิทยุ (22 คะแนน) และห้องสมุดประชาชนในจังหวัด (13 คะแนน) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 25)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ลำดับความสำคัญของแหล่งสารสนเทศที่ใช้จำแนกตามตำแหน่ง

แหล่งสารสนเทศ	ตำแหน่ง		เจ้าหน้าที่บริหาร		นักวิชาการ		เจ้าพนักงาน		รวม	รวม	อันดับ
	งานสาธารณสุข		สาธารณสุข		สาธารณสุขชุมชน		รวม				
	N = 60	คะแนน	N = 62	คะแนน	N = 65	คะแนน		N = 187			
โทรทัศน์	20	43	26	57	27	69	73	169	1		
สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่	18	45	25	67	13	35	56	147	2		
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	21	47	23	52	20	41	64	140	3		
วิทยุ	6	11	14	24	11	22	31	57	4		
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	11	21	9	16	8	11	28	48	5		
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด	5	12	7	11	7	13	19	36	6		
อินเทอร์เน็ต	1	1	10	22	6	9	17	32	7		
โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ	6	11	8	9	6	8	20	28	8		
เพื่อนร่วมงาน	4	11	3	8			7	19	9		
การประชุม	4	6	2	4	3	7	9	17	10		
แหล่งสารสนเทศส่วนบุคคล			3	9			3	9	11		
บุคลากรสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	1	3	3	4			4	7	12		
ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด	3	5	1	2			4	7	12		
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	1	3			1	3	2	6	13		
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน			1	1	2	5	3	6	13		
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด			1	3	1	3	2	6	13		
บุคลากรของโรงพยาบาล	1	3	1	2			2	5	14		
บุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	1	1	1	1			2	5	14		
ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด	1	2	1	3			2	5	14		
โรงพยาบาลประจำจังหวัด	1	1	2	2			3	3	15		
สำนักงานทะเบียนอำเภอ	1	1	1	1	1	1	3	3	15		
ร้านหนังสือในจังหวัด			1	3			1	3	15		
สถาบันราชภัฏในจังหวัด			1	1	1	1	2	2	16		
การฝึกอบรม					1	2	1	2	16		
โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ			1	1			1	1	17		
ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลในจังหวัด					1	1	1	1	17		
ห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ	1	1					1	1	17		
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา	1	1					1	1	17		
การศึกษาดูงาน					1	1	1	1	17		

เมื่อพิจารณาความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศด้วยความถี่ ดังนี้

แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนสูงสุด ระบุว่าใช้ทุกวัน มี 4 แห่ง ได้แก่ โทรทัศน์ (71 คน) สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (37 คน) วิทยุ (27 คน) และเพื่อนร่วมงาน (4 คน)

แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนสูงสุด ระบุว่าใช้สัปดาห์ละครั้ง มี 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (36 คน) อินเทอร์เน็ต (7 คน) และบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (3 คน)

แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนสูงสุด ระบุว่าใช้เดือนละครั้ง มี 5 แห่ง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (15 คน) ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด และโรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ (11 คน) การประชุม (7 คน) และห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด (2 คน)

สำหรับแหล่งสารนิเทศที่เหลือ พบว่า 5 แห่ง มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยระบุความถี่ของการใช้ต่าง ๆ ด้วยจำนวนเท่ากัน ได้แก่ แหล่งสารนิเทศส่วนบุคคล ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด บุคลากรของโรงพยาบาล และบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และอีก 10 แห่ง มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยระบุความถี่ในการใช้เพียงความถี่เดียว ได้แก่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลในจังหวัด (สัปดาห์ละครั้ง) สำนักงานทะเบียนอำเภอ สถาบันราชภัฏในจังหวัด โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา (เดือนละครั้ง) การศึกษาดูงาน ร้านหนังสือในจังหวัด การฝึกอบรม และห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (ความถี่อื่น ๆ) (ดังรายละเอียดในตารางที่ 26)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 แหล่งสารสนเทศและความถี่ในการใช้

แหล่งสารสนเทศ	ความถี่ ทุกวัน	สัปดาห์ ละครั้ง	เดือน ละครั้ง	อื่น ๆ
โทรทัศน์ (N = 73)	71	2		
สถานีอนามัย ที่ปฏิบัติงานอยู่ (N = 56)	37	11	2	6 (เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน(4) ไม่แน่นอน(2))
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (N = 64)	4	36	23	1 (เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน)
วิทยุ (N = 31)	27	2		2 (ไม่แน่นอน) (2)
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (N = 28)		7	15	6 (ปีละ 4 ครั้ง (1) ไม่แน่นอน(5))
ห้องสมุดประชาชนในจังหวัด (N = 19)		5	11	3 (3 เดือน/ ครั้ง(1) ไม่แน่นอน(2))
อินเทอร์เน็ต (N = 17)	2	7	3	5 (สัปดาห์/2-3 ครั้ง(3) นาน ๆ ครั้ง (1) เมื่อต้องการ ข้อมูล(1))
โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ (N = 20)		6	11	3 (3-4 เดือน/ ครั้ง(2) เมื่อต้องการข้อมูล (1))
เพื่อนร่วมงาน (N = 7)	4	2	1	
การประชุม (N = 9)		2	7	
แหล่งสารสนเทศส่วนบุคคล (N = 3)	1	1		1 (2วัน/ ครั้ง)
ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด (N = 4)		1	2	1 (6 เดือน/ครั้ง)
บุคลากรสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (N = 4)		3	1	
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (N = 3)	1	1	1	
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (N = 2)			2	
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด (N = 2)		2		
ห้องสมุดโรงพยาบาลในจังหวัด (N = 2)			1	1 (6 เดือน/ครั้ง)
บุคลากรของโรงพยาบาล (N = 2)		1	1	
บุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (N = 2)		1	1	
โรงพยาบาลประจำจังหวัด (N = 3)			2	1 (เมื่อต้องการข้อมูล)
สำนักงานทะเบียนอำเภอ (N = 3)			3	
ร้านหนังสือในจังหวัด (N = 1)				1 (ไม่แน่นอน)
สถาบันราชภัฏในจังหวัด (N = 2)			2	
การฝึกอบรม (N = 1)				1 (ไม่แน่นอน)
โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (N = 1)			1	
ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลในจังหวัด (N = 1)		1		
ห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (N = 1)				1 (ไม่แน่นอน)
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา(N = 1)			1	
การศึกษาดูงาน (N = 1)				1 (ปีละครั้ง)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารนิเทศและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง

3.1 ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย จำนวน 187 คน ถึงปัญหาในการใช้สารนิเทศ โดยจำแนกปัญหาออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ปัญหาด้านเนื้อหา ปัญหาด้านแหล่ง และปัญหาด้านอื่น ๆ ผลปรากฏว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยที่ระบุว่ามีปัญหาในแต่ละกลุ่ม มีจำนวนตั้งแต่ 185-187 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบทุกคน (187 คน) คือ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ และปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบน้อยที่สุดจำนวน 185 คน คือ ปัญหาด้านอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยประสบปัญหา ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของปัญหา ได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.50$) ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.40$) ปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.31$) และปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.10$)

เมื่อพิจารณาปัญหา ในการใช้สารนิเทศตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมากเหมือนกัน 1 ด้าน คือ ปัญหาด้านรูปแบบ และอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.54, 3.56$ ตามลำดับ) และในระดับปานกลางเหมือนกัน 3 ด้าน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสำหรับเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข คือ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.35, 3.50$ ตามลำดับ)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.39$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า ไม่ปรากฏความแตกต่างทุกกลุ่มปัญหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ปัญหาในการใช้สารสนเทศ

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ (N = 186)	3.54 (ม)	1.08	3.56 (ม)	1.01	3.39 (ป)	1.11	3.50 (ป)	1.07	1.39
ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ (N = 186)	2.98 (ป)	0.94	3.25 (ป)	0.84	3.07 (ป)	0.92	3.10 (ป)	90	2.21
ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ (N = 187)	3.35 (ป)	1.17	3.50 (ป)	1.09	3.35 (ป)	1.08	3.40 (ป)	1.11	1.23
ปัญหาด้านอื่น ๆ (N = 185)	3.23 (ป)	1.08	3.37 (ป)	0.99	3.32 (ป)	0.96	3.31 (ป)	1.01	0.41

เมื่อจำแนกรายละเอียดของปัญหาทั้ง 4 กลุ่ม คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ปัญหา ด้านเนื้อหา ปัญหาด้านแหล่ง และปัญหาด้านอื่น ๆ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 187 คนถึง ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ โดยจำแนกออกเป็น 6 ปัญหาย่อย ผลปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยที่ระบุว่าประสบปัญหาในแต่ละรายการมีจำนวนตั้งแต่ 155-184 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบมากที่สุดจำนวน 184 คน คือ สารนิเทศที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าด้าน สาธารณสุขและการแพทย์ เช่น รายงานการวิจัย รายงานการประชุม สัมมนา เป็นต้น เผยแพร่ใน วงจำกัด ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบน้อยที่สุดจำนวน 155 คน คือ ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ ในสถานีอนามัย สำหรับปัญหาอื่น ๆ มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ใน ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 1 คน ระบุเพิ่มเติม คือ วัสดุที่ใช้จัดทำ โสติดทัศนวัสดุไม่มีคุณภาพ เสื่อมสภาพเร็ว

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำ สถานีอนามัยประสบ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมาก มี 3 ปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ ในสถานีอนามัย ($\bar{X} = 3.66$) สารนิเทศที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลทางการแพทย์มีผู้ผลิตหรือจัดทำน้อย ($\bar{X} = 3.64$) และไม่ทราบวิธีการใช้ สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.60$)

ในระดับปานกลาง มี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โสติดทัศนวัสดุ บางประเภท เช่น วีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง สำหรับใช้ในการสาธิตและเผยแพร่ความรู้มีน้อย ($\bar{X} = 3.49$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมาก 4 ปัญหา โดย ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.89$) โสติดทัศนวัสดุบางประเภท เช่น วีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง สำหรับใช้ในการสาธิต และเผยแพร่ความรู้มีน้อย ($\bar{X} = 3.67$) และไม่มีอุปกรณ์

เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ในสถานีนอนามัย ($\bar{X} = 3.59$) และ ในระดับปานกลาง มี 2 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือ และคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.44$)

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมาก 3 ปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ สารนิเทศที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลทางด้านการแพทย์มีผู้ผลิตหรือจัดทำน้อย ($\bar{X} = 3.87$) ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ในสถานีนอนามัย ($\bar{X} = 3.75$) และไม่ทราบวิธีในการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.61$) และในระดับปานกลาง 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เช่น รายงานการวิจัย รายงานการประชุม สัมมนา เป็นต้น เผยแพร่ในวงจำกัด ($\bar{X} = 3.47$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ ในสถานีนอนามัย ($\bar{X} = 3.63$) และในระดับปานกลาง 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลทางด้านการแพทย์มีผู้ผลิตหรือจัดทำน้อย ($\bar{X} = 3.47$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์นิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ปัญหา คือ ไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนอีก 5 ปัญหา ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 28)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในด้านรูปแบบและอุปกรณ์

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
โทรศัพท์มือถือบางประเภท เช่น วิดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง สำหรับใช้ในการสาธิตและเผยแพร่ ความรู้มีน้อย (N = 183)	3.67 (ม)	1.00	3.36 (ป)	1.00	3.45 (ป)	1.05	3.49 (ป)	1.02	1.46
ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวิดิทัศน์ โทรทัศน์ ในสถานอนามัย (N = 155)	3.59 (ม)	1.04	3.75 (ม)	1.14	3.63 (ม)	1.14	3.66 (ม)	1.10	0.28
หนังสือ และคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอ (N = 168)	3.44 (ป)	0.92	3.33 (ป)	0.96	3.31 (ป)	1.03	3.36 (ป)	0.97	0.29
สารสนเทศที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เช่น รายงานการวิจัย รายงาน การประชุม สัมมนา เป็นต้น เผยแพร่ในวงจำกัด (N = 184)	3.09 (ป)	1.11	3.47 (ป)	1.02	3.20 (ป)	1.03	3.26 (ป)	1.06	2.08
สารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลทางการแพทย์มีผู้ผลิตหรือจัดทำ น้อย (N = 181)	3.58 (ม)	1.13	3.87 (ม)	0.86	3.47 (ป)	1.26	3.64 (ม)	1.10	2.23
ไม่ทราบวิธีการใช้สารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล (N = 171)	3.89 (ม)	1.15	3.61 (ม)	1.00	3.31 (ป)	1.16	3.60 (ม)	1.12	3.96*
อื่น ๆ (N = 1)									

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.1.2 ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ปัญหาย่อย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยที่ประสบปัญหาแต่ละรายการมีจำนวนตั้งแต่ 174-183 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 183 คน คือ เนื้อหาสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 174 คน คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสถานการณ์ของปัญหาด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบปัญหาในระดับปานกลางเหมือนกันทั้ง 3 ปัญหา โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสถานการณ์ของปัญหาด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ($\bar{X} = 3.14$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.10$) และเนื้อหาของสารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งมาให้ไม่ละเอียดเพียงพอในการนำไปใช้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.06$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับปานกลางเหมือนกันทั้ง 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสำหรับเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสถานะการณ์ทางด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ($\bar{X} = 3.04$ และ 3.36 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.09$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกปัญหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านเนื้อหาสารนิเทศ

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ (N = 183)	2.95 (ป)	0.93	3.26 (ป)	0.85	3.09 (ป)	0.94	3.10 (ป)	0.91	1.79
เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่กระทรวงสาธารณสุขจัดส่งมาให้ไม่ ละเอียดพอในการนำไปใช้ปฏิบัติงาน (N = 176)	2.96 (ป)	0.85	3.13 (ป)	0.85	3.08 (ป)	0.82	3.06 (ป)	0.84	0.60
เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสภาวะการณ์ของปัญหาทางด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วง เวลา (N = 174)	3.04 (ป)	1.04	3.36 (ป)	0.83	3.03 (ป)	1.01	3.14 (ป)	0.97	2.18

3.1.3 ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาในด้านแหล่งของสารนิเทศ โดยจำแนกออกเป็น 5 แหล่งใหญ่ คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศบุคคล ปัญหาแหล่งสารนิเทศสถาบัน ปัญหาแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ปัญหาแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และปัญหาแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ พบว่าจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยที่ประสบปัญหาในแต่ละแหล่งมีจำนวนตั้งแต่ 179-187 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบทุกคน (187 คน) คือ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศบุคคล ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 179 คน คือ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาของแหล่งสารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมาก มี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.89$)

ในระดับปานกลาง มี 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.35$)

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศตามตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับมากเหมือนกัน 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.06$ และ 3.67 ตามลำดับ) และระดับปานกลางเหมือนกัน 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สำหรับเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.26$, 3.33 ตามลำดับ) และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.26$, 3.33 ตามลำดับ)

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมาก 2 แหล่ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.96$) และแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.52$) และในระดับปานกลาง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.45$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ส่วนอีก 3 แห่ง ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 30)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในด้านแหล่งสารสนเทศ

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
แหล่งสารสนเทศบุคคล (N = 187)	3.26 (ป)	1.20	3.45 (ป)	0.99	3.33 (ป)	1.12	3.35 (ป)	1.11	0.88
แหล่งสารสนเทศสถาบัน (N = 186)	3.10 (ป)	1.10	3.32 (ป)	1.07	3.23 (ป)	1.08	3.22 (ป)	1.08	0.45
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน (N = 183)	3.21 (ป)	1.06	3.52 (ม)	0.92	3.26 (ป)	0.97	3.33 (ป)	0.99	3.00*
แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต (N = 180)	4.06 (ม)	1.04	3.96 (ม)	1.11	3.67 (ม)	1.13	3.89 (ม)	1.11	3.32*
แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ (N = 179)	3.26 (ป)	1.15	3.40 (ป)	1.02	3.33 (ป)	1.03	3.33 (ป)	1.13	0.16

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำแหล่งสารนิเทศทั้ง 5 กลุ่ม คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ มา จำแนกรายละเอียดของปัญหา ปรากฏผล ดังนี้

3.1.3.1 ปัญหาแหล่งสารนิเทศบุคคล

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย จำนวน 187 คน ถึง ปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศบุคคล โดยจำแนกออกเป็น 5 ปัญหาย่อย พบว่าจำนวนผู้ตอบในแต่ละปัญหามีตั้งแต่ 154-185 คน โดยปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุด 185 คนเท่ากัน คือ เพื่อนร่วมงานไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้เนื่องจากไม่มีความรู้เพียงพอ และผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้ อยู่ไกล ไม่สะดวกในการติดต่อ ส่วนปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบน้อยที่สุด 154 คน คือ ไม่ทราบว่าใครบ้างที่สามารถให้ความรู้ที่ต้องการได้

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ ($\bar{X} = 3.55$)

ในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดที่ให้คำปรึกษาอยู่ไกล ติดต่อกันไม่สะดวก ($\bar{X} = 3.48$)

เมื่อพิจารณาปัญหาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ ($\bar{X} = 3.48$)

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมาก 2 ปัญหา คือ ผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้ อยู่ไกล ติดต่อกันไม่สะดวก ($\bar{X} = 3.64$) และผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ

($\bar{X} = 3.57$) และปัญหาในระดับปานกลาง 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่กล้าเข้าพบผู้เชี่ยวชาญเนื่องจากไม่รู้จักเป็นการส่วนตัว ($\bar{X} = 3.42$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ ($\bar{X} = 3.59$) และประสบปัญหาในระดับปานกลาง 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้ อยู่ไกล ติดต่อกันไม่สะดวก ($\bar{X} = 3.38$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาแหล่งสารนิเทศบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกปัญหา (ดูรายละเอียดในตารางที่ 31)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
เพื่อนร่วมงานไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้เนื่องจากไม่มีความรู้เพียงพอ (N = 185)	3.00 (ป)	1.03	3.29 (ป)	0.86	3.14 (ป)	0.95	3.15 (ป)	0.95	1.42
ผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้ อยู่ไกล ติดต่อไม่สะดวก (N = 185)	3.41 (ป)	1.18	3.64 (ม)	0.95	3.38 (ป)	1.16	3.48 (ป)	1.10	1.02
ไม่กล้าเข้าพบผู้เชี่ยวชาญเนื่องจากไม่รู้จักเป็นการส่วนตัว (N = 177)	3.32 (ป)	1.24	3.42 (ป)	1.09	3.29 (ป)	1.21	3.34 (ป)	1.17	0.21
ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ (N = 175)	3.48 (ป)	1.32	3.57 (ม)	0.96	3.59 (ม)	1.12	3.55 (ม)	1.13	0.15
ไม่ทราบว่ามีใครบ้างที่สามารถให้ความรู้ที่ต้องการได้ (N = 154)	3.06 (ป)	1.21	3.29 (ป)	1.07	3.24 (ป)	1.13	3.20 (ป)	1.13	0.54

3.1.3.2 ปัญหาแหล่งสารนิเทศสถาบัน

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศสถาบัน โดยจำแนกออกเป็น 6 ปัญหาย่อย พบว่ามีผู้ตอบในแต่ละปัญหาจำนวนตั้งแต่ 165-183 คน โดยปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุด 183 คน คือ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารนิเทศที่สามารถใช้ค้นคว้าได้น้อย ส่วนปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบน้อยที่สุด 165 คน คือ ไม่สามารถเข้าใช้แหล่งสารนิเทศบางแห่ง เช่น ห้องสมุดโรงพยาบาลเนื่องจากไม่ให้บริการแก่บุคคลภายนอก ส่วนปัญหาอื่นที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน ระบุเพิ่มเติม คือ แหล่งสารนิเทศสถาบันขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการช่วยค้นคว้า

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศสถาบันของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารนิเทศที่สามารถใช้ค้นคว้าได้น้อย ($\bar{X} = 3.52$)

ในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศที่ใช้อ้อยไกลจากสถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ไม่สะดวก และไม่มีเวลาไปใช้บริการ ($\bar{X} = 3.36$)

เมื่อพิจารณาปัญหาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารนิเทศที่สามารถใช้ค้นคว้าได้น้อย ($\bar{X} = 3.37, 3.41$)

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมาก 2 ปัญหา ได้แก่ สถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารนิเทศที่สามารถใช้ค้นคว้าได้น้อย ($\bar{X} = 3.77$) และแหล่งสารนิเทศที่ใช้อ้อยไกลจากสถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ไม่สะดวกและไม่มีเวลาไปใช้บริการ ($\bar{X} = 3.64$) และระดับปานกลาง 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศในสถานื่อนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ไม่มีการรวบรวมและจัดเก็บอย่างมีระบบ ($\bar{X} = 3.30$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาแหล่งสารนิเทศสถาบันของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ปัญหา คือ แหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ไม่สะดวกและไม่มีเวลาไปใช้บริการ ส่วนอีก 5 ปัญหา ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 32)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในด้านแหล่งสารสนเทศสถาบัน

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสารสนเทศ N = 60		นักวิชาการ สารสนเทศ N = 62		เจ้าพนักงาน สารสนเทศชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารสนเทศที่สามารถใช้ค้นคว้าได้น้อย (N = 183)	3.37 (ป)	1.03	3.77 (ม)	1.01	3.41 (ป)	1.15	3.52 (ม)	1.08	2.69
สารสนเทศในสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ไม่มีการรวบรวมและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ (N = 177)	2.91 (ป)	0.97	3.30 (ป)	1.01	3.34 (ป)	1.15	3.19 (ป)	1.06	2.94
แหล่งสารสนเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ไม่สะดวก และไม่มีเวลาไปใช้บริการ (N = 179)	3.09 (ป)	1.21	3.64 (ม)	1.08	3.34 (ป)	1.09	3.36 (ป)	1.15	3.53*
ไม่รู้จักแหล่งสารสนเทศที่ให้บริการว่ามีที่ใดบ้าง (N = 166)	3.00 (ป)	1.17	2.90 (ป)	1.19	3.13 (ป)	1.06	3.01 (ป)	1.14	0.57
ไม่ทราบว่าแหล่งสารสนเทศแต่ละแห่งมีสารสนเทศที่ต้องการหรือไม่ (N = 177)	3.02 (ป)	1.13	3.27 (ป)	0.91	3.10 (ป)	0.98	3.13 (ป)	1.01	0.97
ไม่สามารถเข้าใช้แหล่งสารสนเทศบางแห่ง เช่น ห้องสมุดโรงพยาบาลเนื่องจากไม่ให้บริการแก่ บุคคลภายนอก (N = 165)	3.18 (ป)	1.07	3.00 (ป)	0.96	3.00 (ป)	0.97	3.05 (ป)	1.00	0.58
อื่น ๆ (N = 1)									

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.1.3.3 ปัญหาแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน โดยจำแนกออกเป็น 3 ปัญหาย่อย พบว่า มีจำนวนผู้ตอบในแต่ละปัญหาตั้งแต่ 161-182 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุดจำนวน 182 คน คือ รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 161 คน คือ ไม่มีเวลาดูตามรายการดังกล่าว ส่วนปัญหาอื่นที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 1 คน ระบุเพิ่มเติม คือ เวลาออกอากาศไม่เหมาะสม

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ไม่มีเวลาดูตามรายการดังกล่าว ($\bar{X} = 3.60$)

ในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา คือ รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย ($\bar{X} = 3.23$) และไม่ทราบกำหนดรายการออกอากาศของรายการด้านสาธารณสุขและการแพทย์ทางวิทยุและโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.20$)

เมื่อพิจารณาปัญหาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมากเหมือนกัน 1 ปัญหา คือ ไม่มีเวลาดูตามรายการฯ ($\bar{X} = 3.57$ และ 3.75 ตามลำดับ) และในระดับปานกลางเหมือนกัน 2 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย ($\bar{X} = 3.05, 3.44$ ตามลำดับ) ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน พบว่า ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีเวลาดูตามรายการฯ ($\bar{X} = 3.46$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ปัญหา คือ รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย ส่วนอีก 2 ปัญหา ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในด้านแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย (N = 182)	3.05 (ป)	0.96	3.44 (ป)	0.76	3.17 (ป)	0.81	3.23 (ป)	0.86	3.32*
ไม่ทราบกำหนดรายการออกอากาศของรายการด้านสาธารณสุขและการแพทย์ทางวิทยุ และโทรทัศน์ (N = 175)	3.04 (ป)	1.10	3.37 (ป)	0.95	3.18 (ป)	0.95	3.20 (ป)	1.00	1.63
ไม่มีเวลาติดตามรายการดังกล่าว (N = 161)	3.57 (ม)	1.04	3.75 (ม)	1.00	3.46 (ป)	1.15	3.60 (ม)	1.06	1.05
อื่น ๆ (N = 1)									

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.1.3.4 ปัญหาแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาในด้านแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต โดยจำแนกออกเป็น 4 ปัญหาย่อย พบว่า จำนวนผู้ตอบในแต่ละปัญหามีตั้งแต่ 159-173 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 173 คน คือ ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 159 คน คือ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ส่วนปัญหาอื่นที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน และนักวิชาการสาธารณสุข ตำแหน่งละ 1 คนระบุเพิ่มเติม คือ ไม่มีงบประมาณสำหรับให้บริการอินเทอร์เน็ต และข้อมูลบางเรื่องไม่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบปัญหาในระดับมากเหมือนกันทุกปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ($\bar{X} = 4.33$) ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.81$) ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.80$) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.64$)

เมื่อพิจารณาปัญหาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมากทุกปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ($\bar{X} = 4.20$) ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.08$) ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 4.06$) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.92$)

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมากที่สุด 1 ปัญหา คือ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ($\bar{X} = 4.56$) และในระดับมาก 3 ปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.83$) ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.77$) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.70$)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับมาก 3 ปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้ คือ ไม่มีคู่มือโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ($\bar{X} = 4.22$) ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.60$) และไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.55$) และในระดับปานกลาง 1 ปัญหา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.32$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ส่วนอีก 2 ปัญหา ไม่ปรากฏความแตกต่าง (ดังรายละเอียดในตารางที่ 34)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ปัญหาในการใช้สารสนเทศในด้านแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ (N = 173)	4.06 (ม)	1.05	3.83 (ม)	1.12	3.55 (ม)	1.08	3.80 (ม)	1.10	3.12*
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ (N = 168)	3.92 (ม)	1.09	3.70 (ม)	1.01	3.32 (ป)	1.05	3.64 (ม)	1.07	4.56*
ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (N = 166)	4.08 (ม)	0.96	3.77 (ม)	1.21	3.60 (ม)	1.21	3.81 (ม)	1.14	2.50
ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ (N = 159)	4.20 (ม)	1.06	4.56 (มส)	0.90	4.22 (ม)	1.01	4.33 (ม)	1.00	2.28
อื่น ๆ (N = 2)									

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.1.3.5 ปัญหาแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ โดยจำแนกออกเป็น 4 ปัญหาย่อย พบว่าจำนวนผู้ตอบในแต่ละปัญหามีตั้งแต่ 157-178 คน โดยปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด 178 คน คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 157 คน คือ ไม่มีเวลาเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม เนื่องจากภาระงานประจำ ส่วนปัญหาอื่นที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวน 1 คน ระบุเพิ่มเติม คือ การจัดให้มีการศึกษาดูงานจากหน่วยงานต้นสังกัดมีน้อยมาก

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศแหล่งอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง

ในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม ($\bar{X} = 3.58$)

ในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ ไม่มีเวลาเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม เนื่องจากภาระงานประจำ และหน่วยงานต้นสังกัดไม่จัดให้มีการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.32$ เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาปัญหาแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับเดียวกันทุกปัญหา โดยเป็นปัญหาในระดับมากเหมือนกัน 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม ($\bar{X} = 3.58, 3.62$ และ 3.54 ตามลำดับ) และในระดับปานกลางเหมือนกัน 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข คือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่จัดให้มีการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.31$ และ 3.38 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน คือ ไม่มีเวลาเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม เนื่องจากภาระงานประจำ ($\bar{X} = 3.36$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาแหล่งสารนิเทศแหล่งอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกปัญหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม (N = 178)	3.58 (ม)	1.10	3.62 (ม)	1.22	3.54 (ม)	0.96	3.58 (ม)	1.09	0.07
ไม่มีเวลาเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม เนื่องจากภาระงานประจำ (N = 157)	3.23 (ป)	1.16	3.37 (ป)	1.20	3.36 (ป)	1.09	3.32 (ป)	1.14	0.21
การฝึกอบรม/ประชุมที่จัดส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับงานที่ทำ (N = 164)	2.88 (ป)	1.17	3.23 (ป)	1.24	3.12 (ป)	0.90	3.09 (ป)	1.11	1.38
หน่วยงานต้นสังกัดไม่จัดให้มีการศึกษาดูงาน (N = 161)	3.31 (ป)	1.07	3.38 (ป)	1.14	3.28 (ป)	1.14	3.32 (ป)	1.11	0.11
อื่น ๆ (N = 1)									

3.1.4 ปัญหาด้านอื่น ๆ

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 187 คน ถึงปัญหาด้านอื่น ๆ โดยจำแนกออกเป็น 4 ปัญหาย่อย พบว่าจำนวนผู้ตอบในแต่ละปัญหามีตั้งแต่ 172-180 คน โดยปัญหาที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุด 180 คน คือ สารนิเทศทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่เขียนเป็นภาษาไทยมีน้อย ส่วนปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด 172 คน คือ แหล่งจำหน่ายสารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ในจังหวัดมีน้อย

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ประสบปัญหาในระดับปานกลางเหมือนกันทุกปัญหา เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การเผยแพร่ และจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้อความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.45$) ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อต้องใช้จ่ายเงินของตัวเอง ($\bar{X} = 3.37$) แหล่งสารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ในจังหวัดมีน้อย ($\bar{X} = 3.24$) และสารนิเทศทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่เขียนเป็นภาษาไทยมีน้อย ($\bar{X} = 3.17$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านอื่น ๆ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในระดับปานกลางเหมือนกันทั้ง 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเผยแพร่ และจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้อความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.37$ และ 3.47 ตามลำดับ)

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อต้องใช้จ่ายเงินของตัวเอง ($\bar{X} = 3.53$) และในระดับปานกลาง 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเผยแพร่และจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้อความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.49$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกปัญหา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านอื่น ๆ

ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร งานสาธารณสุข N = 60		นักวิชาการ สาธารณสุข N = 62		เจ้าพนักงาน สาธารณสุขชุมชน N = 65		รวม N = 187		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
รายการปัญหา									
สารนิเทศทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่เขียนเป็นภาษาไทยมีน้อย (N = 180)	3.10 (ป)	1.08	3.10 (ป)	1.03	3.30 (ป)	0.91	3.17 (ป)	1.01	0.79
ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อต้องใช้เงินของตัวเอง (N = 177)	3.23 (ป)	1.23	3.53 (ม)	1.10	3.35 (ป)	1.01	3.37 (ป)	1.11	1.12
แหล่งสารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ในจังหวัดมีน้อย (N = 172)	3.23 (ป)	1.05	3.34 (ป)	0.96	3.16 (ป)	0.97	3.24 (ป)	0.99	0.55
การเผยแพร่ และจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดความต่อเนื่อง (N = 175)	3.37 (ป)	0.98	3.49 (ป)	0.82	3.47 (ป)	0.94	3.45 (ป)	0.91	0.31

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 46 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสาธารณสุข ในแต่ละด้าน ดังนี้

3.2.1 ข้อเสนอแนะด้านรูปแบบบริการ และอุปกรณ์

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยได้ให้ข้อเสนอแนะด้านรูปแบบบริการและอุปกรณ์ จำนวน 29 คน โดยเรียงตามลำดับความถี่ของคำตอบได้ดังนี้

- สาธารณสุขควรมีรูปแบบที่น่าสนใจ ทันสมัย และเข้าใจง่าย (13 คน)
- รูปแบบบริการควรมีความหลากหลาย เพื่อใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน สามารถใช้ศึกษา ค้นคว้า และประกอบการทำงานได้ (5 คน)
- ควรจัดให้มีเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อใช้สำหรับบริการบางรูปแบบ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เพื่อนำไปใช้ในการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้าน นอกเหนือจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้อยู่ (4 คน)
- ควรจัดหาตำราวิชาการ และคู่มือในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ (4 คน)
- ควรจัดหาสื่อทัศนวัสดุ เช่น รูปภาพ และวัสดุตีพิมพ์ให้เพียงพอ เพื่อช่วยลดภาระเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในการจัดทำบริการในรูปแบบดังกล่าว (2 คน)
- สนับสนุนบริการในรูปแบบรายงานการวิจัย บทสรุป บทคัดย่อ และวารสารเพื่อติดตามความก้าวหน้าด้านสาธารณสุข และการแพทย์ (2 คน)

3.2.2 ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาบริการ

มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยได้ให้ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาบริการ 20 คน ดังนี้

- ควรเน้นเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์เพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน เช่น การอนามัยชุมชน การพยาบาล เกสซ์ การสาธารณสุข โรคต่าง ๆ ระบาดวิทยาโดยมีเนื้อหาแต่ละเรื่องอย่างละเอียด และสามารถใช้ค้นคว้าได้เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน (6 คน)
- เนื้อหาควรสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ตรงกับฤดูกาลของโรคในช่วงเวลา ต่าง ๆ และตรงกับสภาวะปัญหาในช่วงเวลานั้น ๆ ด้วย (5 คน)

- ควรมีเนื้อหาที่จำเป็นสำหรับการทำงานสาธารณสุขระดับสถานีอนามัย (4 คน)
- ควรมีเนื้อหาอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากด้านสาธารณสุขด้วย เนื่องจากการทำงานบางอย่างไม่ได้ใช้เฉพาะความรู้ด้านสาธารณสุขเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้ด้านอื่นสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย เช่น เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี (3 คน)
- ควรมีเนื้อหาสาระสำคัญของระเบียบกระทรวงสาธารณสุขที่ออกใหม่ และโอกาสก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการสาธารณสุข (2 คน)

3.2.3 ข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยได้ให้ข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศจำนวน 28 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- แหล่งสารนิเทศควรกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ หรือใกล้กับที่ปฏิบัติงาน (7 คน)
- ควรจัดให้มีแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ค้นคว้า (6 คน)
- แหล่งสารนิเทศควรให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้หรือมีเอกสารแนะนำว่า ให้บริการสารนิเทศเนื้อหา และรูปแบบใดบ้าง และควรจัดให้มีผู้ที่มีความรู้ในการให้คำปรึกษา (5 คน)
- ควรเน้นให้มีแหล่งสารนิเทศเพิ่มมากขึ้นในระดับอำเภอ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ ติดต่อสะดวก สนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการได้ทันเวลา (4 คน)
- การจัดฝึกอบรม และการประชุมวิชาการควรตอบสนองและตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม/การประชุม เช่น อบรมการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เป็นต้น และควรจัดทุกปี ปีละ 3 ครั้ง (3 คน)
- ควรสนับสนุนให้สถานีอนามัย หรือสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ในการจัดหาสารนิเทศที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้ครบทุกด้าน (2 คน)
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอควรเป็นแหล่งสารนิเทศที่ดีที่สุดสำหรับสถานีอนามัย ในการจัดทำและเผยแพร่สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ (2 คน)
- ควรมีการประสานงานกันของศูนย์ข้อมูลแต่ละหน่วยงานเพื่อสามารถแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลร่วมกันได้ รวมทั้งมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างองค์กร ได้แก่

สถานีนอนามัย โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ (2)

- ควรจัดให้มีแหล่งสารนิเทศในระดับตำบล เช่น ห้องสมุดประชาชนในระดับตำบล โดยให้ห้องจัดการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รับผิดชอบ (1 คน)
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า (1 คน)

3.2.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยได้ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จำนวน 9 คน ดังนี้

- สารนิเทศที่จัดทำควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเน้นภาษาไทยเป็นหลัก (2 คน)
- สิ่งพิมพ์ควรมีภาพประกอบ มีลักษณะลึกลงใจให้น่าอ่าน หรือมีคำศัพท์พร้อมคำอธิบาย เพื่อความสะดวกในการใช้เผยแพร่ความรู้ให้แก่ชาวบ้าน (2 คน)
- กระทรวงสาธารณสุขควรสนับสนุนงบประมาณให้กับสถานีนอนามัยรวมทั้งแหล่งสารนิเทศในระดับตำบล และระดับอำเภอเพื่อใช้ในการจัดซื้อ และรวบรวมทรัพยากรสารนิเทศ (2 คน)
- ควรจัดส่งตำราวิชาการ เอกสารด้านสาธารณสุขให้กับสถานีนอนามัยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ใดๆ (1 คน)
- การจัดทำและเผยแพร่สารนิเทศบางรูปแบบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะสอบถามความต้องการโดยรวมของผู้ใช้ก่อนจัดทำ และควรมีความต่อเนื่องในการจัดทำและเผยแพร่(2 คน)
- ควรจัดให้มีการอบรมการผลิตสื่อบางรูปแบบ สำหรับใช้ในเหตุการณ์ปัจจุบัน (1 คน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย จังหวัดนครราชสีมา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ การใช้และความต้องการสารนิเทศในด้านรูปแบบ เนื้อหา แหล่งที่ใช้ ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการสารนิเทศสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนไม่แตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยประสบปัญหาในระดับมากในด้านแหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีนามัยที่ปฏิบัติงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษากับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 266 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 207 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 187 ชุด คิดเป็น 70.30 % ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 187 คน พบว่า เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจำนวนมากที่สุด 65 คน (34.76%) รองลงมาเป็นนักวิชาการสาธารณสุข 62 คน (33.15%) และน้อยที่สุดเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 60 คน (32.09%)

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนส่วนใหญ่จำนวน 31 คน (51.67%) และ 43 คน (66.15%) ตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าปริญญาตรี และจำนวนน้อยที่สุด มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ส่วนนักวิชาการสาธารณสุขส่วนใหญ่จำนวน 60 คน (96.74%) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และจำนวนน้อยที่สุดมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท

สำหรับประสบการณ์การทำงาน พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขเกือบทั้งหมด 59 คน (98.33%) และนักวิชาการสาธารณสุขจำนวนมากที่สุด 30 คน (48.39%) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี และจำนวนน้อยที่สุดของเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข มีประสบการณ์การทำงาน 10-12 ปี และนักวิชาการสาธารณสุข มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี และ 4-6 ปี ส่วนเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจำนวนมากที่สุด 21 คน (32.31%) มีประสบการณ์การทำงาน 4-6 ปี และจำนวนน้อยที่สุด มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี

2. ความต้องการและการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทุกคน (187 คน) ระบุว่าวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป

สำหรับระดับของวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ ในระดับมาก 6 รายการ ได้แก่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 4.04$) เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.96$) เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.95$) เพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร ($\bar{X} = 3.89$) เพื่อการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.80$) และเพื่อการรักษาพยาบาล ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนอีก 3 วัตถุประสงค์ มีการใช้ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ ตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ปรากฏผลดังนี้

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศในระดับมาก 6 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อการบริหารงาน เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ส่วนอีก 3 รายการ มีการใช้ในระดับปานกลาง

นักวิชาการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศในระดับมาก 7 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป เพื่อติดตามความก้าวหน้า

หน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข และเพื่อจัดฝึกอบรมและเผยแพร่ข่าวสาร ส่วนอีก 2 รายการ มีการใช้ในระดับปานกลาง

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศในระดับมาก 8 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข ส่วนอีก 1 รายการ มีการใช้ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ยังพบว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อศึกษาต่อในระดับสูง และเพื่อสอบเลื่อนระดับ ในระดับมาก ในขณะที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในตำแหน่งอื่นมีวัตถุประสงค์ในการใช้ในระดัปปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน จำนวนมากที่สุดมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในตำแหน่งอื่น ดังนั้นจึงต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อสามารถสอบเลื่อนระดับไปสู่ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข หรือ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต่อไป

นอกจากนี้ ผลการวิจัยในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศยังพบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพชรรัตน์ เริงกมล (2538) ซึ่งพบว่าแพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ทั้ง 3 ตำแหน่ง มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 รายการ คือ เพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการ

ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ระบุว่า ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยในส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการไม่เป็นไปตามสมมติฐานอาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานบางงานในสถานีอนามัยเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดย

ตรงของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยแต่ละตำแหน่ง ซึ่งการทำการวิจัย/ผลงานวิชาการ เป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงของนักวิชาการสาธารณสุขตามที่ได้กำหนดไว้ในหน้าที่ความรับผิดชอบ จึงทำให้นักวิชาการสาธารณสุขมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการในระดับมากในขณะที่เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขและเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้สารนิเทศเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวในระดับปานกลาง

2.2 รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้ และต้องการ ได้จำแนกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ คือ วัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้สารนิเทศทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับปานกลาง ได้แก่ วัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.11$) โสตทัศนวัสดุ ($\bar{X} = 2.82$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 2.57$)

เมื่อจำแนกรูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้ ผลการวิจัย พบว่า

- วัสดุตีพิมพ์ รูปแบบย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยทุกคน (187 คน)ใช้ คือ หนังสือ ส่วนระดับของการใช้พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้อินเทอร์เน็ตในรูปแบบย่อยในระดับปานกลาง 6 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.50$) หนังสือ ($\bar{X} = 3.40$) และวารสาร ($\bar{X} = 3.21$) ส่วนอีก 1 รูปแบบใช้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$)

สำหรับหนังสือ และวารสารได้จำแนกย่อยอีกกลุ่มละ 3 รูปแบบ ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้รูปแบบย่อยของหนังสือในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ ส่วนอีก 2 รูปแบบ คือ หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสืออ้างอิง ใช้ระดับปานกลาง ส่วนรูปแบบย่อยของวารสาร พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานื่อนามัยใช้ทั้ง 3 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ จดหมายข่าว และวารสารทั่วไป/นิตยสาร ในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ รูปแบบย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยจำนวนมากที่สุด (186 คน) ใช้ คือ รูปภาพ ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้โสตทัศนวัสดุในระดับปานกลาง 7 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.50$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.85$) วิดิทัศน์และเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.81$ เท่ากัน) ส่วนอีก 2 รูปแบบ คือ สไลด์ และภาพยนตร์ ใช้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$ และ 2.09 ตามลำดับ)

สำหรับรูปภาพจำแนกย่อยได้อีก 2 รูปแบบ ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขใช้ภาพโปสเตอร์ในระดับมาก และใช้ภาพถ่ายในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยจำนวนมากที่สุด (128 คน) ใช้ คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับปานกลาง 1 รูปแบบ คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม ($\bar{X} = 2.64$) และในระดับน้อย 1 รูปแบบ คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 2.48$)

เมื่อพิจารณารูปแบบของสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยแต่ละตำแหน่งใช้ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้รูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- วัสดุตีพิมพ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้ในระดับปานกลาง 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือ และวารสาร ส่วนอีก 2 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ พบว่า ใช้ตำราวิชาการในระดับมาก ส่วนอีก 2 รูปแบบใช้ในระดับปานกลาง และรูปแบบย่อยของวารสารใช้ทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ ใช้ในระดับปานกลาง 6 รูปแบบ ส่วนอีก 2 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพ พบว่า ใช้ภาพโปสเตอร์ในระดับมาก และใช้ภาพถ่ายในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 รูปแบบ

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้รูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- วัสดุตีพิมพ์ นักวิชาการสาธารณสุข ใช้ในระดับปานกลางทุกรูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์ และวารสาร

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ พบว่า ใช้ตำราวิชาการในระดับมาก ส่วนอีก 2 รูปแบบ ใช้ในระดับปานกลาง และรูปแบบย่อยของวารสาร ใช้วารสารวิชาการ ในระดับมาก ส่วนอีก 2 รูปแบบ ใช้ในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ นักวิชาการสาธารณสุข ใช้ในระดับปานกลาง 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปภาพ ของตัวอย่าง และของจริง ส่วนอีก 4 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพ พบว่า ใช้ภาพโปสเตอร์ในระดับมาก และใช้ภาพถ่าย ในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักวิชาการสาธารณสุขใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในระดับปานกลาง และใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม ในระดับน้อย

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้รูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- วัสดุตีพิมพ์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ หนังสือพิมพ์ ใช้ในระดับปานกลาง 4 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หนังสือ วารสาร และรายงานการประชุม ส่วนอีก 2 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ พบว่า ใช้ตำราวิชาการ และหนังสือความรู้ทั่วไป ในระดับมาก ส่วนอีก 1 รูปแบบ ใช้ในระดับปานกลาง และรูปแบบย่อยของวารสาร ใช้ทั้ง 3 รูปแบบ ในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ในระดับปานกลาง 7 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปภาพ เทปบันทึกเสียง และวีดิทัศน์ ส่วนอีก 2 รูปแบบ ใช้ในระดับน้อย

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพ พบว่า ใช้ภาพโปสเตอร์ ในระดับมาก และใช้ภาพถ่าย ในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม ในระดับปานกลาง และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ในระดับน้อย

ผลการวิจัยในด้านรูปแบบสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพชรรัตน์ เริงกมล (2538) ซึ่งพบว่ารูปแบบสารนิเทศที่แพทย์ พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดใช้ คือ หนังสือ/ตำราวิชาการ เช่นเดียวกับผลการวิจัยเรื่องนี้ที่ พบว่า รูปแบบสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (ทุกคน) ใช้ คือ หนังสือ

การที่ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทุกคนใช้หนังสือ โดยเฉพาะตำราวิชาการ และมีค่าเฉลี่ยของการใช้สูงกว่าวัสดุตีพิมพ์รูปแบบอื่น ๆ อาจเป็นเพราะหนังสือเป็นแหล่งที่รวบรวมความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ไว้อย่างกว้างขวาง และอธิบายเนื้อหาอย่างละเอียด รวมทั้งมีการผลิต เผยแพร่ มากกว่าวัสดุตีพิมพ์รูปแบบอื่น ประกอบกับวัตถุประสงค์หลักของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยซึ่งปรากฏในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข และการให้คำปรึกษา และส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน หนังสือน่าจะเป็นทรัพยากรสารนิเทศที่เหมาะสมที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการรูปแบบสารนิเทศในระดับมาก 2 รูปแบบ ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.60$) และวัสดุตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนโสตทัศนวัสดุต้องการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

เมื่อจำแนกรูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการ ผลการวิจัย พบว่า

- วัสดุตีพิมพ์ รูปแบบย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทุกคน (187 คน) ต้องการ คือ หนังสือ ส่วนระดับของความถี่ความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการวัสดุตีพิมพ์ในระดับมาก 3 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือ ($\bar{X} = 3.86$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.83$) และวารสาร ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนอีก 4 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รายงานการประชุม ($\bar{X} = 3.42$) รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.30$) และวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.04$)

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ และวารสาร ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการรูปแบบย่อยของหนังสือในระดับมากทั้ง 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตำราวิชาการ ส่วนรูปแบบย่อยของวารสาร พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ประจำสถานีนอมนำยต้องการวารสารวิชาการในระดับมาก ส่วนอีก 2 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ รูปแบบย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนำยจำนวนมากที่สุด (186 คน) ต้องการ คือ รูปภาพ ส่วนระดับของความ ต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนำยต้องการโสตทัศนวัสดุในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนอีก 8 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.48$) ของตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.46$) และเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.31$)

สำหรับรูปภาพ ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนำยต้องการภาพโปสเตอร์ในระดับมาก และต้องการภาพถ่ายในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนำยจำนวนมากที่สุด (167 คน) ต้องการ คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม ส่วนระดับของความ ต้องการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนำยต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมากทั้ง 2 รูปแบบ คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม ($\bar{X} = 3.62$) และฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 3.57$)

เมื่อพิจารณารูปแบบของสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอมนำยแต่ละตำแหน่งต้องการ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการรูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- วัสดุตีพิมพ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการวัสดุตีพิมพ์ในระดับมาก 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ และหนังสือ ส่วนอีก 5 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ พบว่า ต้องการทั้ง 3 รูปแบบในระดับมาก เช่นเดียวกัน ส่วนรูปแบบย่อยของวารสาร ต้องการวารสารวิชาการในระดับมาก ส่วนอีก 2 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการโสตทัศนวัสดุในระดับมาก 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปภาพ และวีดิทัศน์ ส่วนอีก 7 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพ พบว่า ต้องการภาพโปสเตอร์ในระดับมาก และต้องการภาพถ่ายในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการฐานข้อมูลซีดีรอมในระดับมาก และต้องการฐานข้อมูลออนไลน์ในระดับปานกลาง

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการรูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- วัสดุตีพิมพ์ นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 4 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ หนังสือ หนังสือพิมพ์ และรายงานการวิจัย ส่วนอีก 3 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ พบว่า ต้องการในระดับมากที่สุด 3 รูปแบบ และรูปแบบย่อยของวารสาร พบว่า ต้องการวารสารวิชาการ และวารสารทั่วไป/นิตยสารในระดับมากที่สุด ส่วนอีก 1 รูปแบบ ต้องการในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ รูปภาพ และของตัวอย่าง ส่วนอีก 7 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพ พบว่า ต้องการภาพโปสเตอร์ในระดับมากที่สุด และต้องการภาพถ่ายในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมากที่สุด 2 รูปแบบ คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการรูปแบบย่อยของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- วัสดุตีพิมพ์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องการในระดับมากที่สุด 3 รูปแบบ คือ หนังสือ หนังสือพิมพ์ และวารสาร ส่วนอีก 4 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรูปแบบย่อยของหนังสือ พบว่า ต้องการในระดับมากที่สุด 3 รูปแบบ และรูปแบบย่อยของวารสาร ต้องการวารสารวิชาการในระดับมากที่สุด ส่วนอีก 2 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

- โสตทัศนวัสดุ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับมากที่สุด 1 รูปแบบ คือ รูปภาพ ส่วนอีก 8 รูปแบบต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรูปแบบย่อยของรูปภาพ พบว่า ต้องการภาพโปสเตอร์ในระดับมากที่สุด และต้องการภาพถ่ายในระดับปานกลาง

- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับมากที่สุด 2 รูปแบบ คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์

ผลการวิจัยในด้านรูปแบบสารสนเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการซึ่งพบว่า รูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตำราวิชาการ ปรากฏผลสอดคล้องกับผล

การวิจัยของ จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535) ซึ่งพบว่า อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลต้องการสารนิเทศในรูปแบบหนังสือตำราโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้รูปแบบสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 รูปแบบ โดยเป็นวัสดุตีพิมพ์ 2 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ และสื่อทัศนวัสดุ 2 รูปแบบ คือ เทปบันทึกเสียง และรูปภาพ ส่วนรูปแบบย่อยที่ใช้แตกต่างกันพบว่า มี 1 รูปแบบ คือ ภาพถ่าย

สำหรับความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งต้องการรูปแบบสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 รูปแบบ ซึ่งเป็นวัสดุตีพิมพ์ทั้งหมด ได้แก่ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ ส่วนรูปแบบย่อยที่ต้องการแตกต่างกันมี 2 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ และหนังสือความรู้ทั่วไป

ผลการวิจัยส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ระบุว่า ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมติฐานอาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบงานบางงานแตกต่างกัน จึงทำให้การใช้และความต้องการสารนิเทศบางรูปแบบแตกต่างกันไปด้วย กล่าวคือนักวิชาการสาธารณสุขเน้นการปฏิบัติงานด้านวิชาการ และการวิจัย จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากรายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ มากกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในตำแหน่งอื่น สำหรับรูปภาพ และเทปบันทึกเสียง ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับใช้เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน มากกว่าใช้เพื่อการค้นคว้าหาความรู้เพื่อประกอบการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจึงใช้รูปแบบดังกล่าวในระดับค่าเฉลี่ยที่สูงกว่านักวิชาการสาธารณสุข

สำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนซึ่งปฏิบัติงานในเชิงปฏิบัติการด้านการส่งเสริมสุขภาพ งานรักษาพยาบาล การตรวจรักษาเบื้องต้น และการให้คำแนะนำแก่ประชาชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เป็นต้น จำเป็นต้องมีความรู้ในงานที่ปฏิบัติอย่างเพียงพอ จึงต้องการหนังสือในรูปแบบตำราวิชาการ และหนังสือความรู้ทั่วไปในระดับค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในตำแหน่งอื่น

รายชื่อวารสาร/นิตยสารและหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้

จากการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยระบุรายชื่อวารสาร/นิตยสารและหนังสือพิมพ์ที่ต้องการใช้ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

วารสาร/นิตยสาร

วารสาร/นิตยสารชื่อที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยจำนวนมากที่สุดระบุ 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย (65 คน) หมอชาวบ้าน (21 คน) และใกล้หมอ (15 คน)

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ระบุรายชื่อวารสาร/นิตยสารจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย หมอชาวบ้านและใกล้หมอ ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ระบุรายชื่อจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ หมออนามัย ใกล้หมอและหมอชาวบ้าน

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยจำนวนมากที่สุดระบุ 3 อันดับแรก คือ ไทยรัฐ (47 คน) เดลินิวส์ (41 คน) และคมชัดลึก (24 คน)

เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ระบุชื่อหนังสือพิมพ์จำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์และคมชัดลึก ส่วน นักวิชาการสาธารณสุข ระบุรายชื่อจำนวนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ มติชน ไทยรัฐและคมชัดลึก

2.2 เนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้และต้องการใช้

เนื้อหาของสารนิเทศจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และกลุ่มเนื้อหาด้านอื่น ๆ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยใช้สารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่มเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.34$) และเนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.64$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของย่อยของกลุ่มเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และกลุ่มเนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้ ผลการวิจัย พบว่า

- **เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์** เนื้อหาย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทุกคน (187 คน) ใช้ คือ การพยาบาล ส่วนระดับของการใช้ พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาย่อยในระดับมาก 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.08$) สาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 3.78$) และเภสัชวิทยา ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนอีก 10 เนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาการพยาบาล และสาธารณสุขศาสตร์ซึ่งจำแนกออกเป็นเนื้อหาย่อย 2 เนื้อหา และ 5 เนื้อหา ตามลำดับ ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาย่อยด้านการพยาบาลในระดับมากที่สุด 2 เนื้อหา คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล ส่วนเนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาย่อยในระดับมาก 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การควบคุมและป้องกันโรค การบริหารงานสาธารณสุข และการสุขภาพนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม ส่วนอีก 1 เนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง

- **เนื้อหาด้านอื่น ๆ** เนื้อหาย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (186 คน) ใช้ คือ สังคมศาสตร์ ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาย่อยในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.06$) วิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.01$) และภาษา ($\bar{X} = 2.83$) ส่วนอีก 5 เนื้อหาอยู่ในระดับน้อย

สำหรับเนื้อหาด้านสังคมศาสตร์ซึ่งจำแนกออกเป็น 9 เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้เนื้อหาเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ในระดับปานกลาง 8 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถิติ การศึกษา ปัญหาสังคมและบริการ ส่วนอีก 1 เนื้อหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยแต่ละตำแหน่งใช้ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้เนื้อหาย่อยของเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ดังนี้

- **เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์** เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้ในระดับมาก 3 เนื้อหา คือ การพยาบาล สาธารณสุขศาสตร์ และเภสัชวิทยา ใช้ในระดับปานกลาง 10 เนื้อหา และในระดับน้อย 1 เนื้อหา

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านการพยาบาล และเนื้อหาย่อยสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ใช้ในระดับมากทุกเนื้อหา

- เนื้อหาด้านอื่น ๆ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้ในระดับปานกลาง 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และภาษา ส่วนอีก 4 เนื้อหาใช้ในระดับน้อย

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ใช้ในระดับปานกลาง 8 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ปัญหาสังคมและบริการ การศึกษา และสถิติ ส่วนอีก 1 เนื้อหาใช้ในระดับน้อย

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้เนื้อหาย่อยของเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ดังนี้

- เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ นักวิชาการสาธารณสุขใช้ในระดับมาก 3 เนื้อหา คือ การพยาบาล สาธารณสุขศาสตร์ และเภสัชวิทยา ส่วนอีก 11 เนื้อหาใช้ในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านการพยาบาล พบว่า ใช้ในระดับมากที่สุด 2 เนื้อหา และเนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ใช้ในระดับมากที่สุด 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การควบคุมและป้องกันโรค การสุขภาพภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม และอนามัยครอบครัว ส่วนอีก 1 เนื้อหาใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาอื่น ๆ นักวิชาการสาธารณสุขใช้ในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และภาษา ส่วนอีก 5 เนื้อหาใช้ในระดับน้อย

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ใช้ในระดับปานกลาง 7 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถิติ ปัญหาสังคมและบริการ และการศึกษา ส่วนอีก 2 เนื้อหาใช้ในระดับน้อย

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้เนื้อหาย่อยของเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ดังนี้

- เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับมากที่สุด 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล เภสัชวิทยา และสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนอีก 10 เนื้อหาใช้ในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านการพยาบาล พบว่า ใช้ในระดับมากที่สุด 2 เนื้อหา และเนื้อหาด้านสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ใช้ในระดับมากที่สุด 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3

อันดับแรก คือ การควบคุมและป้องกันโรค อนามัยครอบครัว และการสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่วนอีก 1 เนื้อหาใช้ในระดับปานกลาง

- เนื้อหาในด้านอื่น ๆ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับปานกลาง 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วิทยาศาสตร์ ภาษา และเทคโนโลยี ส่วนอีก 5 เนื้อหาใช้ในระดับน้อย

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ใช้ในระดับปานกลาง 7 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษา สถิติ และกฎหมาย ส่วนอีก 2 เนื้อหาใช้ในระดับน้อย

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาสารนิเทศด้านสาธารณสุขและการแพทย์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และต้องการเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาย่อยของกลุ่มเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และกลุ่มเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการ ผลการวิจัย พบว่า

- เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เนื้อหาย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (186 คน) ต้องการ คือ เกสัชวิทยา ปรสิตวิทยา การพยาบาล และสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนระดับของความถี่ความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยในระดับมาก 6 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล ($\bar{X} = 4.37$) เกสัชวิทยา ($\bar{X} = 4.22$) และสาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$) ส่วนอีก 8 เนื้อหาต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยการพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยในระดับมากที่สุด 2 เนื้อหา ส่วนเนื้อหาย่อยสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยในระดับมากที่สุด 5 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การควบคุมและป้องกันโรค การบริหารงานสาธารณสุข และการสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

- เนื้อหาในด้านอื่น ๆ เนื้อหาย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (186 คน) ต้องการ คือ สังคมศาสตร์ ส่วนระดับของความถี่ความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาย่อยในระดับปานกลางทั้งหมด 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และภาษา

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องการเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สถิติ การศึกษา และปัญหาสังคมและบริการ

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยแต่ละตำแหน่งต้องการ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการเนื้อหาย่อยของเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ดังนี้

- เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล เกษัตริวิทยา และสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนอีก 5 เนื้อหาต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยการพยาบาล และเนื้อหาย่อยสาธารณสุขศาสตร์ ต้องการในระดับมากทุกเนื้อหา

- เนื้อหาอื่น ๆ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขศาสตร์ต้องการในระดับมาก 1 เนื้อหา คือ เทคโนโลยี ส่วนอีก 8 เนื้อหาต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ต้องการในระดับปานกลางทั้ง 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษา ปัญหาสังคมและบริการ และกฎหมาย

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการเนื้อหาย่อยด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ดังนี้

- เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 4 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพยาบาล เกษัตริวิทยา และสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนอีก 10 เนื้อหาต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยการพยาบาล และเนื้อหาย่อยสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ต้องการในระดับมากทุกเนื้อหา

- เนื้อหาอื่น ๆ นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 1 เนื้อหา คือ เทคโนโลยี ส่วนอีก 8 เนื้อหา ต้องการในระดับปานกลาง 6 เนื้อหา และในระดับน้อย 2 เนื้อหา

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ต้องการในระดับมาก 1 เนื้อหา คือ สถิติ ส่วนอีก 8 เนื้อหาต้องการในระดับปานกลาง

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการเนื้อหาย่อยของเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ดังนี้

- เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน ต้องการในระดับมากที่สุด 1 เนื้อหา คือ การพยาบาล และในระดับมาก 9 เนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เภสัชวิทยา สาธารณสุขศาสตร์ และโภชนาการ ส่วนอีก 4 เนื้อหา ต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านการพยาบาลต้องการในระดับมากที่สุดทุกเนื้อหา และเนื้อหาย่อยสาขาสหศาสตร์ พบว่า ต้องการในระดับมากที่สุดทุกเนื้อหา

- เนื้อหาอื่น ๆ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับปานกลางทุกเนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และภาษา

สำหรับเนื้อหาย่อยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า ต้องการในระดับปานกลางทุกเนื้อหา โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษา กฎหมาย และปัญหาสังคม และบริการ

ผลการวิจัยในส่วนนี้ แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้และต้องการเนื้อหาสาระในสาขาที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของตน คือ เนื้อหาด้านการพยาบาล สาธารณสุขศาสตร์ เภสัชวิทยา และโภชนาการ ซึ่งปรากฏสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) ซึ่งพบว่า แพทย์จำนวนมากที่สุด ใช้เนื้อหาด้านหัวใจและหลอดเลือด งานวิจัยของพยอม อึ้งกุล (2541) ซึ่งพบว่า แพทย์ใช้เนื้อหาด้านอายุรศาสตร์ งานวิจัยของสุภาพรรณ สรรพพิทยากุล (2543) ซึ่งพบว่า พยาบาลใช้เนื้อหาด้านพื้นฐานการพยาบาล และงานวิจัยของ Dorsch และ Pifalo (1997) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดต้องการเนื้อหาด้านเภสัชวิทยา

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาสาระในสาขาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ใช้เนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันทุกเนื้อหา

สำหรับความต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการเนื้อหาสาระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 เนื้อหา คือ สถิติศาสตร์ และการพยาบาล ส่วนเนื้อหาย่อย พบว่า ต้องการแตกต่างกัน 2 เนื้อหา คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล

ผลการวิจัยส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ระบุว่า ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยต้องการเนื้อหาประวัติศาสตร์ และการพยาบาลแตกต่างกัน โดยเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการเนื้อหาทั้งสองในระดับค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และนักวิชาการสาธารณสุข อาจเนื่องจาก เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนมีหน้าที่โดยตรงในการรักษาพยาบาล การฟื้นฟู และการส่งเสริมสุขภาพ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ และต้องติดตามเนื้อหาดังกล่าวมากกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยในตำแหน่งอื่น

2.3 แหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการใช้

แหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการ จำแนกออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

การใช้

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนอีก 4 แหล่งใช้ในระดับปานกลาง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.29$)

เมื่อพิจารณาแหล่งย่อยของแหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยใช้ ผลการวิจัย พบว่า

- **แหล่งสารนิเทศบุคคล** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยทุกคน (187 คน) ใช้ คือ เพื่อนร่วมงาน ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศทุกแหล่งในระดับปานกลาง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.39$) เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.27$) และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 2.95$)

- **แหล่งสารนิเทศสถาบัน** จำแนกเป็น 5 แหล่งย่อย คือ หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ สถาบันการศึกษา และห้องสมุด ผลการวิจัย พบว่า แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัยทุกคน (187 คน) ใช้ คือ หน่วยงาน

ราชการ ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 2.72$) ส่วนอีก 4 แหล่งใช้ในระดับน้อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 1.82$)

สำหรับหน่วยงานราชการ ซึ่งจำแนกย่อยตามกระทรวง และหน่วยงาน พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนแหล่งอื่นใช้ในระดัปานกลาง และระดับน้อย สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยหน่วยงานเอกชน และห้องสมุด พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศย่อยทั้งสองในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย ส่วนสถาบันการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบในระดับปานกลาง ส่วนแหล่งย่อยอื่นใช้ในระดับน้อย

- **แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (183 คน) ใช้ คือ โทรทัศน์ ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ โทรทัศน์ ($\bar{X} = 4.08$) และในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ วิทยุ ($\bar{X} = 3.49$)

- **แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (96 คน) ใช้ คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่วนระดับของการใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทุกแหล่ง ได้แก่ เว็บไซต์ข้อมูลสุขภาพ ($\bar{X} = 2.85$) เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 2.84$ เท่ากัน)

- **แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (186 คน) คือ การฝึกอบรม การประชุม และการศึกษาดูงาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศในระดับมาก 2 แหล่ง คือ การประชุม ($\bar{X} = 3.55$) และการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนอีก 2 แหล่งใช้ในระดัปานกลาง คือ การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.11$) และนิทรรศการ ($\bar{X} = 2.96$)

เมื่อพิจารณาแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยแต่ละตำแหน่งใช้ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศบุคคล เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้ในระดัปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

- แหล่งสารนิเทศสถาบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้ในระดับปานกลาง 2 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานราชการ ส่วนอีก 3 แหล่งใช้ในระดับน้อย

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ ใช้ในระดับมาก 2 แหล่งย่อย คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ส่วนแหล่งสารนิเทศย่อยอื่น ๆ ใช้ในระดับปานกลาง และระดับน้อย หน่วยงานเอกชน ใช้ในระดับน้อยทุกแหล่ง สถาบันการศึกษา ใช้ในระดับปานกลาง 1 แหล่งย่อย คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนอีก 2 แหล่งย่อย ใช้ในระดับน้อย และห้องสมุด ใช้ในระดับปานกลาง 1 แหล่งย่อย คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ส่วนอีก 4 แหล่งใช้ในระดับน้อย

- แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้โทรทัศน์ในระดับมาก และใช้วิทยุในระดับปานกลาง

- แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้ในระดัปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เว็บไซต์ข้อมูลสุขภาพ

- แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้ในระดับบาก 2 แหล่ง คือ การประชุม และการฝึกอบรม ส่วนอีก 2 แหล่งใช้ในระดัปานกลาง

นักวิชาการสาธารณสุข ใช้แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศบุคคล นักวิชาการสาธารณสุขใช้ในระดัปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

- แหล่งสารนิเทศสถาบัน นักวิชาการสาธารณสุขใช้ในระดัปานกลาง 1 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ส่วนอีก 4 แหล่งใช้ในระดับน้อย

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ ใช้ในระดับมาก 1 แหล่งย่อย คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ส่วนแหล่งอื่น ๆ ใช้ในระดับปานกลาง และระดับน้อย หน่วยงานเอกชน ใช้ในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย สถาบันการศึกษา ใช้ในระดับปานกลาง 1 แหล่งย่อย คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดับน้อย และห้องสมุด ใช้ในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย

- แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน นักวิชาการสาธารณสุขใช้โทรทัศน์ในระดับมาก และใช้วิทยุในระดับปานกลาง

- แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต นักวิชาการสาธารณสุขใช้ในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ นักวิชาการสาธารณสุขใช้ในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชุม

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศบุคคล เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

- แหล่งสารนิเทศสถาบัน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ หน่วยงานราชการ ส่วนอีก 4 แหล่งใช้ในระดับน้อย

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ ใช้ในระดับมาก 1 แหล่งย่อย คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ส่วนแหล่งอื่น ๆ ใช้ในระดับปานกลาง และระดับน้อย หน่วยงานเอกชน ใช้ในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย สถาบันการศึกษา ใช้ในระดับปานกลาง 1 แหล่งย่อย คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนอีก 2 แหล่ง ใช้ในระดับน้อย และห้องสมุด ใช้ในระดับปานกลาง 1 แหล่งย่อย คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ส่วนอีก 4 แหล่งใช้ในระดับน้อย

- แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับมากทุกแหล่ง คือ โทรทัศน์ และวิทยุ

- แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับปานกลางทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เว็บไซต์ข้อมูลสุขภาพ

- แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนใช้ในระดับมาก 2 แหล่ง คือ การประชุม และการฝึกอบรม ส่วนอีก 2 แหล่งใช้ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยในด้านแหล่งสารนิเทศที่ใช้ ซึ่งพบว่า แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุดใช้ คือ เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ปรากฏผลสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Dee (1993) Apalayine และ Ehikhamenor (1996) และ Cogdill (1998) ซึ่งพบว่า แหล่งสารนิเทศที่แพทย์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขมูลฐาน และพยาบาลใช้จำนวนมากที่สุดใช้ คือ เพื่อนร่วมงาน ผลการวิจัยในส่วนนี้ยังพบว่า แตกต่างจากผลการวิจัยของ Lundeen และคณะ (1994) ที่พบว่า แหล่งสารนิเทศผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดใช้ คือ บทความวารสาร

ความต้องการ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมาก 4 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 4.04$) แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.79$) แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.64$) และแหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนแหล่งสารนิเทศสถาบันต้องการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$)

เมื่อพิจารณาแหล่งย่อยของแหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการ ผลการวิจัย พบว่า

- **แหล่งสารนิเทศบุคคล** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (182 คน) ต้องการ คือ เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ส่วนระดับของความ ต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคลในระดับมาก 3 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ($\bar{X} = 3.68$) เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรของโรงพยาบาล ($\bar{X} = 3.55$ เท่ากัน) ส่วนอีก 1 แหล่งต้องการในระดับปานกลาง

- **แหล่งสารนิเทศสถาบัน** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (187 คน) ต้องการ คือ หน่วยงานราชการ ส่วนระดับของความ ต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลาง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนอีก 2 แหล่ง คือ หน่วยงานเอกชน และองค์การระหว่างประเทศต้องการในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$ และ 2.28 ตามลำดับ)

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องการในระดับมาก 5 แหล่งย่อย คือ สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนแหล่งอื่น ๆ ต้องการในระดับปานกลาง หน่วยงานเอกชน ต้องการในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย สถาบันการศึกษา ต้องการในระดับปานกลางทุกแหล่งย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และห้องสมุด ต้องการในระดับปานกลางทุกแหล่งย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

- **แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (185 คน) ต้องการ คือ โทรทัศน์ ส่วนระดับของความ ต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการทั้งโทรทัศน์ และวิทยุในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.24$ และ 3.85 ตามลำดับ)

- **แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (171 คน) ต้องการ คือ เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ส่วนระดับของความ ต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมากทุกแหล่ง ได้แก่ เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.67$) เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ($\bar{X} = 3.66$) และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.59$)

- **แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ** แหล่งสารนิเทศย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (185 คน) ต้องการ คือ การประชุม และการศึกษาดูงาน ส่วน ระดับของความ ต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศ ในระดับมากทุกแหล่ง ได้แก่ การฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.93$) การประชุม และการศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.83$ เท่ากัน) และนิทรรศการ ($\bar{X} = 3.55$)

จากการที่ผลการวิจัย พบว่า แหล่งสารนิเทศย่อยของแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฝึกอบรม อาจเนื่องจาก ในการฝึกอบรมนั้น นอกจากผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับความรู้เพิ่มเติมแล้ว อาจจะมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ และความชำนาญในเรื่องนั้น รวมทั้งมีโอกาสซักถาม ผู้เชี่ยวชาญด้วย เพราะในการทำงานส่วนใหญ่ทางด้านสาธารณสุข มักจะเป็นการนำความรู้ที่ได้ไป ใช้ในการปฏิบัติงานจริง

เมื่อพิจารณาแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยแต่ละตำแหน่งต้องการ พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศบุคคล เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการในระดับ มาก 2 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และเพื่อนร่วมงาน ส่วนอีก 2 แหล่งต้องการในระดับปานกลาง

- แหล่งสารนิเทศสถาบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการในระดับปานกลาง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานราชการ ส่วนอีก 2 แหล่งต้องการในระดับน้อย

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ ต้องการในระดับมาก 6 แหล่งย่อย ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานทะเบียนอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนหน่วยงานเอกชน ต้องการในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย สถาบันการศึกษา ต้องการในระดับปานกลางทุกแหล่งย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และห้องสมุด ต้องการในระดับปานกลาง 4 แหล่งย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ส่วนอีก 1 แหล่งต้องการในระดับน้อย

- แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการโทรทัศน์ และวิทยุในระดับมาก

- แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการในระดับมากทุกแหล่ง คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข

- แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับมากทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฝึกอบรม

นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศบุคคล นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 2 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และบุคลากรของโรงพยาบาล ส่วนอีก 2 แหล่งต้องการในระดับปานกลาง

- แหล่งสารนิเทศสถาบัน นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับปานกลาง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานราชการ ส่วนอีก 2 แหล่งต้องการในระดับน้อย

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ ต้องการในระดับมาก 4 แหล่งย่อย ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่วนแหล่งอื่น ๆ ต้องการในระดับปานกลาง สำหรับหน่วยงานเอกชน ต้องการในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย สถาบันการศึกษา ต้องการในระดับปานกลางทุกแหล่ง

ย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และห้องสมุด ต้องการในระดับปานกลางทุกแหล่งย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด

- แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน นักวิชาการสาธารณสุขต้องการโทรทัศน์ และวิทยุในระดับมาก
- แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมากทุกแหล่ง คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข
- แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ นักวิชาการสาธารณสุขต้องการในระดับมาก 3 แหล่ง คือ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการประชุม ส่วนอีก 1 แหล่งต้องการในระดับน้อย

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ต้องการแหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศบุคคล เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับมาก 3 แหล่ง คือ บุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ บุคลากรของโรงพยาบาล และเพื่อนร่วมงาน ส่วนอีก 1 แหล่งต้องการในระดับปานกลาง
- แหล่งสารนิเทศสถาบัน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับปานกลาง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานราชการ ส่วนอีก 1 แหล่งต้องการในระดับน้อย

สำหรับแหล่งสารนิเทศย่อยของหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และห้องสมุด พบว่า หน่วยงานราชการ ต้องการในระดับมาก 6 แหล่งย่อย ได้แก่ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สถานีอนามัยที่อยู่ใกล้เคียง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนแหล่งอื่น ๆ ต้องการในระดับปานกลาง และน้อย สำหรับหน่วยงานเอกชน ต้องการในระดับน้อยทุกแหล่งย่อย สถาบันการศึกษา ต้องการในระดับปานกลาง 1 แหล่งย่อย คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนอีก 2 แหล่ง ต้องการในระดับน้อย และห้องสมุด ต้องการในระดับปานกลางทุกแหล่งย่อย โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

- แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการโทรทัศน์ และวิทยุในระดับมาก

- แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับมากทุกแหล่ง คือ เว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เว็บไซต์ข้อมูลด้านสุขภาพ และเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข

- แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนต้องการในระดับมากทุกแหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฝึกอบรม

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งใช้และต้องการ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 แหล่ง คือ หน่วยงานเอกชน และวิทยุ ส่วนแหล่งสารนิเทศย่อยที่ใช้แตกต่างกัน มี 2 แหล่ง คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา กระทรวงสาธารณสุข และองค์การการกุศล

สำหรับความต้องการแหล่งสารนิเทศพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องการแหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ วิทยุ ส่วนแหล่งสารนิเทศย่อยที่ต้องการแตกต่างกัน มี 2 แหล่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล กระทรวงมหาดไทย และห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด

ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ระบุว่า ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพบว่าเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขใช้แหล่งสารนิเทศศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ และองค์การการกุศล และต้องการแหล่งสารนิเทศองค์การบริหารส่วนตำบลสูงกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำแหน่งอื่น อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขมีบทบาทในการเป็นตัวแทนของสถานีอนามัยในการติดต่อประสานงาน และปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จึงทำให้มีการใช้ และความต้องการสารนิเทศจากหน่วยงานดังกล่าว เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติงาน

สำหรับ แหล่งสารนิเทศวิทยุ พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ใช้และต้องการในระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่านักวิชาการสาธารณสุข ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจำเป็นต้องติดตามสารนิเทศที่เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อรับทราบข่าวสารสถานการณ์ และปัญหาสาธารณสุขเพื่อเตรียมตัวสำหรับปัญหาดังกล่าว ในขณะที่นักวิชาการต้องการ

สารนิเทศที่ให้รายละเอียดลึกซึ้งในเรื่องต่าง ๆ มากกว่า ซึ่งวิทยุ จะเสนอเรื่องราว ความเคลื่อนไหว ในประเด็นต่าง ๆ ที่ไม่มีรายละเอียดลึกซึ้งเพียงพอ

ส่วนแหล่งสารนิเทศห้องสมุดสถาบันราชภัฏ พบว่า นักวิชาการสาธารณสุข ต้องการในระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำแหน่งอื่น อาจเนื่องจาก ห้องสมุดสถาบันราชภัฏเป็นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีทรัพยากรสารนิเทศที่นักวิชาการต้องการใช้ เช่น วิทยุ งานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเป็นแหล่งที่มีทรัพยากรสารนิเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายด้าน จึงเหมาะสำหรับการค้นคว้า วิจัย และหาข้อมูลเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน

ลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้

แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยระบุว่าใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก โดยเรียงตามความสำคัญของการใช้ ปรากฏรายละเอียดดังนี้

แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุดใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก 5 รายการแรก ได้แก่ โทรทัศน์ (73 คน) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (64 คน) สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (56 คน) วิทยุ (31 คน) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (28 คน)

สำหรับลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนนพบว่า แหล่งสารนิเทศที่มีความสำคัญสูงสุด 5 อันดับแรก คือ โทรทัศน์ (169 คะแนน) สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ (147 คะแนน) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (140 คะแนน) วิทยุ (57 คะแนน) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (48 คะแนน)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย พบว่า แหล่งสารนิเทศที่เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนจำนวนมากที่สุดใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก 5 รายการแรก คือ โทรทัศน์ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ วิทยุ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่วนนักวิชาการสาธารณสุขใช้ โทรทัศน์ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต

ส่วนลำดับความสำคัญของแหล่งสารนิเทศที่ใช้ในการค้นหาสารนิเทศเป็นหลัก ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรกของเจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ โทรทัศน์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและห้องสมุดประชาชนในจังหวัด ส่วนค่าคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรกของนักวิชาการสาธารณสุข คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ โทรทัศน์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ วิทยุและอินเทอร์เน็ต และค่าคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรกของเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน คือ โทรทัศน์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ วิทยุและห้องสมุดประชาชนในจังหวัด

3. ปัญหาในการใช้สารนิเทศและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง

3.1 ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ปัญหาในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำแนกออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ปัญหาด้านเนื้อหา ปัญหาด้านแหล่ง และปัญหาด้านอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.50$)

เมื่อพิจารณาปัญหาในการใช้สารนิเทศตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข และ นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาในระดับมากเหมือนกัน 1 ด้าน คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.54, 3.56$ ตามลำดับ) ส่วนอีก 3 ด้าน ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ส่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศในระดับปานกลางทุกด้าน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.39$)

เมื่อพิจารณาปัญหาย่อยในการใช้สารนิเทศในแต่ละกลุ่มปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ประสบ ผลการวิจัย พบว่า

- **ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์** ปัญหาย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (184 คน) ประสบ คือ สารนิเทศที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านสาธารณสุขและการแพทย์ เช่น รายงานการวิจัย รายงานการประชุม สัมมนา เป็นต้น เผยแพร่ในวงจำกัด ส่วนระดับของปัญหาที่ประสบ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาในระดับมาก 3 ปัญหา คือ ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ ในสถานีอนามัย ($\bar{X} = 3.66$) สารนิเทศที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลทางด้านการแพทย์มีผู้ผลิตหรือจัดทำน้อย ($\bar{X} = 3.64$) และไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนอีก 3 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

- **ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ** ปัญหาย่อยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (183 คน) ประสบ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการส่วนระดับของปัญหาที่ประสบ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสภาวการณ์ของปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ($\bar{X} = 3.14$)

- **ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ** ได้จำแนกเป็นปัญหาของแหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล แหล่งสารนิเทศสถาบัน แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน แหล่ง

สารนิเทศอินเทอร์เน็ท และแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทุกคน (187 คน) ประสบ คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศบุคคล ส่วนระดับของปัญหาที่ประสบ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ท ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนอีก 4 แหล่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบในระดับมาก และมีจำนวนผู้ตอบมากที่สุดแหล่งในแหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่ง มีดังนี้

แหล่งสารนิเทศบุคคล ปัญหาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (185 คน) ประสบ คือ เพื่อนร่วมงานไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้เนื่องจากไม่มีความรู้เพียงพอ และผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้อยู่ไกลติดต่อไม่สะดวก ส่วนปัญหาที่ประสบในระดับมาก มี 1 ปัญหา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ ($\bar{X} = 3.55$)

แหล่งสารนิเทศสถาบัน ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (183 คน) ประสบ และเป็นปัญหาในระดับมาก มี 1 ปัญหา คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารนิเทศที่สามารถใช้ค้นคว้าได้น้อย

แหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (182 คน) ประสบ คือ รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย ส่วนปัญหาที่ประสบในระดับมาก มี 1 ปัญหา ได้แก่ ไม่มีเวลาติดตามรายการดังกล่าว ($\bar{X} = 3.60$)

แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ท ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวนมากที่สุด (173 คน) ประสบ คือ ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ส่วนปัญหาที่ประสบในระดับมากมี 4 ปัญหา ได้แก่ ไม่มีคู่มือโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ($\bar{X} = 4.33$) ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ท ($\bar{X} = 3.81$) ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.80$) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ($\bar{X} = 3.64$)

แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำนวนมากที่สุด (178 คน) ประสบ และเป็นปัญหาในระดับมาก มี 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม

- **ปัญหาด้านอื่น ๆ** ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุด (180 คน) ประสบ คือ สารนิเทศทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ที่เขียนเป็นภาษาไทยมีน้อย ส่วนระดับของปัญหาที่ประสบ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเผยแพร่และการจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดความต่อเนื่อง

ผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 ที่กำหนดว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยประสบปัญหาในระดับมากในด้านแหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงาน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการในระดับมากมักเป็นแหล่งใกล้ตัว หรือไม่ต้องใช้เวลาในการเดินทางนาน เช่น เพื่อนร่วมงาน โทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์ สถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานทะเบียนอำเภอ เป็นต้น ดังปรากฏในผลการวิจัยในส่วนแหล่งสารนิเทศ ประกอบกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยต้องทำงานทุกวัน จึงอาจไม่มีเวลาไปใช้สารนิเทศในแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว

เมื่อพิจารณาปัญหาย่อยในการใช้สารนิเทศตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย พบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ประสบปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ และปัญหาด้านอื่น ๆ ดังนี้

- **ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์** เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับมาก 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล โสตทัศนวัสดุบางประเภท เช่น วีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียงสำหรับใช้ในการสาธิตและเผยแพร่ความรู้มีน้อย ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ในสถานีนอนามัย ส่วนอีก 2 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

- **ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ** เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสภาวการณ์ทางด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

- ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ส่วนอีก 4 แหล่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล

สำหรับปัญหาย่อยของแหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่ง พบว่า ปัญหาที่เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขประสบในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน มี 1 ปัญหา คือ ไม่มีเวลาติดตามรายการวิทยุและโทรทัศน์ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต มี 4 ปัญหา คือ ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม

- ปัญหาด้านอื่น ๆ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเผยแพร่และจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดความต่อเนื่อง

นักวิชาการสาธารณสุข ประสบปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ และปัญหาด้านอื่น ๆ ดังนี้

- ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ นักวิชาการสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับมาก 3 ปัญหา คือ สารนิเทศที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลทางด้าน การแพทย์ มีผู้ผลิตหรือจัดทำน้อย ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ในสถานีนอนามัย และไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ส่วนอีก 3 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

- ปัญหาด้านเนื้อหา นักวิชาการสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ทันกับสถานการณ์ทางด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

- ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ นักวิชาการสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับมาก 2 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต และแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน ส่วนอีก 3 แหล่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาย่อยของแหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่ง พบว่า ปัญหาที่นักวิชาการสาธารณสุขประสบในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาแหล่งสารนิเทศบุคคล มี 2 ปัญหา คือ ผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้ อยู่ไกล ติด

ต่อไม่สะดวก และผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากมีภาระงานประจำ ปัญหาแหล่งสารนิเทศสถาบัน มี 2 ปัญหา คือ สถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่มีสารนิเทศที่สามารถค้นคว้าได้น้อย และแหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ไม่สะดวกและไม่มีเวลาไปใช้บริการ ปัญหาแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน มี 1 ปัญหา คือ ไม่มีเวลาติดตามรายการ ปัญหาแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ประสบปัญหาในระดับมากที่สุด 1 ปัญหา คือ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ระดับมาก 3 ปัญหา คือ ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต และปัญหาแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ มี 1 ปัญหา เช่นเดียวกัน คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม

- ปัญหาด้านอื่น ๆ นักวิชาการสาธารณสุขประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ในการจัดซื้อต้องใช้เงินของตัวเอง ส่วนอีก 3 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ และปัญหาด้านอื่น ๆ ดังนี้

- ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนประสบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ ไม่มีอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นวีดิทัศน์ โทรทัศน์ในสถานีอนามัย ส่วนอีก 5 ปัญหา ประสบในระดับปานกลาง

- ปัญหาด้านเนื้อหาสารนิเทศ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ

- ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนประสบปัญหาในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ส่วนอีก 4 แหล่งประสบปัญหาในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาย่อยของแหล่งสารนิเทศแต่ละแหล่ง พบว่า ปัญหาที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ประสบในระดับมากได้แก่ ปัญหาแหล่งสารนิเทศบุคคล มี 1 ปัญหา คือ ผู้เชี่ยวชาญมีเวลาจำกัดในการเข้าพบเนื่องจากภาระงานประจำ ปัญหาแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต มี 3 ปัญหา คือ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ ไม่ทราบวิธีการสืบค้นสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต และไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และปัญหาแหล่งสารนิเทศอื่น มี 1 ปัญหา คือ ไม่ได้รับงบประมาณสำหรับการเข้าร่วมการฝึกอบรม/ประชุม

- ปัญหาด้านอื่น ๆ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชนประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเผยแพร่และจัดหาสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดความต่อเนื่อง

จากผลการวิจัย ซึ่งพบว่า ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยจำนวนมากที่สุดประสบ คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล โดยปัญหาที่ประสบ คือ เพื่อนร่วมงานไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้เนื่องจากไม่มีความรู้เพียงพอ และผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดที่ให้คำปรึกษาได้อยู่ไกล ติดต่оไม่สะดวก ปรากฏว่าแตกต่างจากผลการวิจัยของ พยอม อึ้งกุล (2541) และ Lundeen และคณะ (1994) ที่พบว่า แพทย์ และผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาแหล่งสารนิเทศอยู่ไกล ผลการวิจัยของ จารุรัตน์ บุญประเสริฐ (2535) และ เพชรรัตน์ เรืองกลม (2538) ที่พบว่า อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล แพทย์พยาบาล และนักวิชาการแพทย์ จำนวนมากที่สุดประสบปัญหาแหล่งสารนิเทศมีสารนิเทศไม่เพียงพอ ผลการวิจัยของ สุภาพรพรณ สรรพพิทยกุล (2543) พบว่า พยาบาลจำนวนมากที่สุดไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นสารนิเทศ และผลการวิจัยของ พรรณทิพา เย็นขุนทด (2534) และ Dee (1993) ซึ่งพบว่า แพทย์จำนวนมากที่สุดประสบปัญหาไม่มีเวลาในการใช้สารนิเทศ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ปัญหาที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัย ประสบในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.33$) ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สถานีนอนามัยส่วนใหญ่ในจังหวัดนครราชสีมา ยังไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์ใช้ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ยังไม่เปิดให้บริการโทรศัพท์ หรือ ขาดงบประมาณสำหรับการขอใช้โทรศัพท์ ในขณะที่ความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตปรากฏในระดับมาก ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารนิเทศที่ให้ความรู้ ในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ข้อมูลทันสมัย และเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าติดตามข้อมูลใหม่ ๆ การใช้อินเทอร์เน็ตในสถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานได้จะช่วยแก้ปัญหาในการเดินทางไปใช้แหล่งสารนิเทศบางแหล่ง ที่อยู่ไกลจากสถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานได้

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาในการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ปัญหา คือ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์ ได้แก่ ไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ปัญหาแหล่งสารนิเทศสถาบัน คือ แหล่งสารนิเทศที่อยู่ไกลจากสถานีนอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ทำให้ไม่สะดวก

และไม่มีเวลาไปใช้บริการ ปัญหาแหล่งสารนิเทศสื่อมวลชน คือ รายการวิทยุและโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย ปัญหาแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ต คือ ไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ โดยแต่ละปัญหาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบแตกต่างกัน ดังนี้

ปัญหาที่เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข ประสบในระดับค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอีก 2 ตำแหน่ง ได้แก่ ปัญหาไม่ทราบวิธีการใช้สารนิเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาไม่รู้จักเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ และปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่จัดทำเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุขอาจต้องการใช้แหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตเพื่อการบริหารงาน แต่ยังไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

ส่วนปัญหาอีกทั้ง 2 ปัญหา พบว่านักวิชาการสาธารณสุขประสบในระดับค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอีก 2 ตำแหน่ง ได้แก่ ปัญหาแหล่งสารนิเทศที่อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ทำให้ไม่สะดวก และไม่มีเวลาไปใช้บริการ และปัญหารายการวิทยุ และโทรทัศน์ทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีน้อย การที่นักวิชาการสาธารณสุขประสบปัญหาดังกล่าวในระดับที่สูงกว่า อาจเนื่องจากนักวิชาการสาธารณสุขต้องการแหล่งสารนิเทศที่มีทรัพยากรสารสนเทศสำหรับการค้นคว้าวิจัยในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ซึ่งมักจะเป็นสถาบันการศึกษา หรือห้องสมุดขนาดใหญ่ที่อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ ส่วนรายการวิทยุ และโทรทัศน์ที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจเป็นรายการที่มุ่งเสนอความรู้พื้นฐานแก่ประชาชนทั่วไป และมีเนื้อหาไม่เพียงพอที่จะสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 46 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการสารนิเทศ โดยข้อเสนอแนะที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเสนอตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มี 7 รายการ เรียงตามลำดับความถี่ ได้ดังนี้

- สารนิเทศควรมีรูปแบบที่น่าสนใจ ทันสมัยและเข้าใจง่าย (13 คน)
- แหล่งสารนิเทศควรกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ หรือใกล้กับที่ปฏิบัติงาน (7 คน)
- ควรจัดให้มีแหล่งสารนิเทศอินเทอร์เน็ตสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้ค้นคว้า (6 คน)

- เนื้อหาของสารนิเทศควรเน้นเนื้อหาด้านสาธารณสุขและการแพทย์เพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน เช่น การอนามัยชุมชน การพยาบาล เภสัช การสาธารณสุข โรคต่าง ๆ และระบาดวิทยา โดยมีเนื้อหาแต่ละเรื่องอย่างละเอียด และสามารถใช้ค้นคว้าได้เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน (6 คน)
- รูปแบบสารนิเทศควรมีความหลากหลาย เพื่อใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน สามารถใช้ศึกษา ค้นคว้าและประกอบการทำงานได้ (5 คน)
- เนื้อหาควรสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ตรงกับฤดูกาลของโรคในช่วงเวลาต่าง ๆ และตรงกับสภาวะของปัญหาในช่วงเวลานั้น ๆ ด้วย (5 คน)
- แหล่งสารนิเทศควรให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้หรือมีเอกสารแนะนำว่าให้บริการสารนิเทศเนื้อหาและรูปแบบใดบ้าง รวมทั้งควรจัดให้มีผู้ที่มีความรู้ให้คำปรึกษา (5 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ 2 ข้อ คือ ข้อ 1 ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ไม่แตกต่างกัน และข้อ 2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาในระดับมากในด้านแหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ สามารถสรุปได้ว่า มีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ดังนี้

สมมติฐานข้อ 1 ส่วนใหญ่ สอดคล้องกับสมมติฐาน มีเพียงบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทั้ง 3 ตำแหน่งมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศแตกต่างกัน 1 รายการ คือ เพื่อการทำวิจัย/ผลงานวิชาการ ใช้สารนิเทศแตกต่างกัน 4 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ เทปบันทึกเสียง และรูปภาพ และใช้รูปแบบย่อยแตกต่างกัน 1 รูปแบบ คือ ภาพถ่าย และต้องการสารนิเทศแตกต่างกัน 2 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ และต้องการรูปแบบย่อยแตกต่างกัน 2 รูปแบบ คือ ตำราวิชาการ และหนังสือความรู้ทั่วไป ต้องการเนื้อหาแตกต่างกัน 2 เนื้อหา คือ สุนติศาสตร์ และการพยาบาล และต้องการเนื้อหาย่อยแตกต่างกัน 2 เนื้อหา คือ การพยาบาลทั่วไป และการปฐมพยาบาล ใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน 2 แหล่ง คือ หน่วยงานเอกชน และวิทยุ และใช้แหล่งสารนิเทศย่อยแตกต่างกัน 2 แหล่ง คือ องค์กรการกุศล และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ และต้องการแหล่งสารนิเทศแตก

ต่างกัน 1 แห่ง คือ วิทย์ รวมทั้งต้องการแหล่งสารนิเทศย่อยแตกต่างกัน 2 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล และห้องสมุดสถาบันราชภัฏในจังหวัด

สมมติฐานข้อ 2 พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศที่ใช้อยู่ไกลจากสถานีอนามัยที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลงานวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข ในการจัดเตรียมสารนิเทศ และห้องสมุดที่ให้บริการเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ และให้บริการแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ดังนี้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข

1. ควรผลิตทรัพยากรสารนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ตำราวิชาการ หนังสือความรู้ทั่วไป ภาพโปสเตอร์ วีดิทัศน์ และเทปบันทึกเสียง และควรเผยแพร่ไปยังสถานีอนามัยทุกแห่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยสามารถนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ
2. ควรผลิตหรือจัดหาสารนิเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระดับสถานีอนามัย ในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาเกี่ยวกับการพยาบาลทั่วไป การปฐมพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การบริหารงานสาธารณสุข การสุขภาพิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม อนามัยครอบครัว และกฎหมายสาธารณสุข รวมทั้งเมื่อมีปัญหาสาธารณสุขเกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ควรผลิตและเผยแพร่เอกสารในเนื้อหาดังกล่าวอย่างทันท่วงที เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยสามารถนำไปใช้ปฏิบัติ และแก้ปัญหาได้
3. ควรผลิต และเผยแพร่รายการที่ให้ความรู้ทางด้านสาธารณสุข และการแพทย์เพิ่มมากขึ้น ทั้งทางโทรทัศน์ และวิทยุ พร้อมทั้งแจ้งกำหนดการออกอากาศล่วงหน้า
4. หน่วยงานต่าง ๆ ควรจัดทำเว็บไซต์ทางด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น และครอบคลุมเนื้อหาดังข้อ 2 รวมทั้งสถิติต่าง ๆ และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ
5. ควรจัดให้มีการฝึกอบรม/ประชุม นิทรรศการ และการศึกษาดูงาน โดยเน้นให้ตรงกับความต้องการ และงานที่ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ได้เข้าร่วม รวมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณ

6. ควรจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสำหรับใช้ค้นหาแหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตอย่างน้อยที่สุด 1 เครื่อง ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือถ้าเป็นไปได้ ณ สถานีอนามัยทุกแห่ง พร้อมทั้งคู่สายโทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อ

7. กระทรวงสาธารณสุขควรรวบรวมรายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยสามารถขอคำปรึกษาแนะนำได้ และรายชื่อเว็บไซต์ต่างๆ ด้านสาธารณสุข และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยทราบ

8. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรเพิ่มบทบาทในการเป็นแหล่งสารนิเทศที่สำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย โดยการรวบรวม และจัดเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นมูววิชาการในสำนักงาน และให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยเข้าใช้ได้โดยสะดวก

9. สถานีอนามัยแต่ละแห่งเมื่อได้รับเอกสารเผยแพร่จากหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีการรวบรวม และจัดเก็บอย่างมีระบบในสถานีอนามัย เพื่อความสะดวกในการค้นหา และเผยแพร่แก่ประชาชนในท้องถิ่น

10. สถานีอนามัยทุกแห่งควรมีเครื่องรับโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนตามหน้าที่รับผิดชอบของสถานีอนามัย

ห้องสมุด

1. ห้องสมุดโรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอควรให้บริการแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในการเข้าใช้ และยืมทรัพยากรสารนิเทศต่าง ๆ และควรจัดหาทรัพยากรในรูปแบบที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย ได้แก่ หนังสือความรู้ทั่วไป รายงานการวิจัย วารสารวิชาการ โดยเฉพาะที่เป็นภาษาไทย และมีเนื้อหาดังข้อ 2 ข้างต้น

2. ห้องสมุดประชาชน แม้จะเป็นแหล่งที่เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเข้าใช้น้อย ก็ควรจัดหาทรัพยากรสารนิเทศให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดประชาชนอำเภอ และควรแจ้งรายชื่อทรัพยากรสารนิเทศใหม่ ๆ หรือ เผยแพร่เอกสารด้านสาธารณสุขที่ได้รับไปยังสถานีอนามัยด้วย

หน่วยงานอื่น

1. สำนักงานทะเบียนอำเภอ ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับประชากร และอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในการสืบค้นข้อมูล
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรรวบรวมข้อมูลในระดับตำบลซึ่งจำเป็นในการใช้ปฏิบัติงานวางแผนงานสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย เพื่อช่วยในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย เนื่องจากในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยต้องอาศัยข้อมูล และการประสานงานกับหน่วยงานดังกล่าวด้วย

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยในจังหวัด หรือในภาคอื่น ๆ
2. ควรศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของบุคลากรทางด้านสาธารณสุขกลุ่มอื่น ๆ เช่น บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงสาธารณสุข. **การบริหารงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค**. ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 6.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2542.

การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

คนองยุทธ กาญจนกุล. "องค์การสาธารณสุขในประเทศไทยนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข." ใน

เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารสาธารณสุขทั่วไป. 109-164. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.

โครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2535-2544.

[ม.ป.ท.], 2534.

"โครงการพัฒนาบุคลากรในสถานีอนามัยให้มีอย่างน้อย 3 คน." ใน พรณี ผานิดานนท์.

สถานีอนามัยในปี 2000, 52-63. นครราชสีมา: อุบลยงคส์ดีเอสโอฟเซท, 2542.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ, บรรณาธิการ. **รายงานการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัย**

ของประชาชนไทยด้วยการสอบถามและตรวจร่างกายทั่วประเทศ ครั้งที่ 1

พ.ศ. 2534-2535. กรุงเทพมหานคร: ดีไซร์, 2539.

จารุรัตน์ บุญประเสริฐ. **ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล**

สังกัดกองงานพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ถนอมพร ตันพิพัฒน์. "อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาศาสตร์." **วารสารครุศาสตร์** 25, 1 (2539): 1-11.

นรินทร์ วรรณกร. "การพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพในสองทศวรรษหน้า." **หมออนามัย** 9,1

(2542): 33-38.

ปฐมพงษ์ อินทรพาณิชย์. **เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 5**. สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2544.

ประสงค์ ตู้อินดา. "แพทยศาสตร์ศึกษาและสารสนเทศ." **รังสิตสารสนเทศ** 1, 2 (2538): 83-85.

พยอม อึ้งกุล. **พฤติกรรมการใช้สารนิเทศของแพทย์ในโรงพยาบาลทั่วไป**

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ขอนแก่น, 2541.

พรรณทิพา เย็นขุนทด. **พฤติกรรมกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์ที่ปฏิบัติงาน
ในโรงพยาบาลศูนย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

พรสวรรค์ อูทวารวุฒิมิพงศ์. "สื่อมวลชนและการพัฒนาประชากร." **จันทร์เกษม** 187 (2528):
43-48.

พูลศักดิ์ ฟูมิพิเศษ, สงครามชัย ลีทองดี และกลินจันทร์ เขียวเจริญ. "ทิศทางการผลิตและพัฒนา
กำลังคนด้านสุขภาพกลุ่มสาธารณสุขชุมชน พนักงานอนามัย และพนักงานสุขภาพ
ชุมชน." **วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านสุขภาพ** 2, 1 (2543): 25-35.

เพชรรัตน์ เรืองกลม. **พฤติกรรมกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์ พยาบาล
และนักวิชาการแพทย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2538.

ภัควร สุทธยากร. นักวิชาการสาธารณสุข 5. สัมภาษณ์ 22 กุมภาพันธ์ 2544.

เรณูวรรณ หาญวาทย์, บรรณาธิการ. **อนามัยชุมชน เล่ม 1**. นนทบุรี: ยุทธินทร์การพิมพ์,
2540.

ลูกจันทร์ รินขุนทด. เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 5. สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2544.

สนั่น ปัทมะทิน. "ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของสื่อมวลชนแต่ละอย่าง." **สื่อมวลชนปริทัศน์** 1, 4
(2529): 90-94.

สมนึก ตียะไพธาดา. นักวิชาการสาธารณสุข 5. สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2544.

"สรุปรายงานการสัมมนาย่อยแพทยศาสตร์ศึกษา ครั้งที่ 1 เรื่องการสาธารณสุขของประเทศ."
แพทยศาสตร์ 14 (2528): 533-540.

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. **การวิเคราะห์งานและความต้องการบริการสาธารณสุข
ของสถานอนามัย : รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2533.

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. **แนวทางการปฏิบัติงานวิชาการในสถานอนามัย**.
กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2541.

สำเร็จ แหียงกระโทก, "สถานอนามัยในอุดมคติ." ใน พรรณี ฝานิดานันท์. **สถานอนามัย
ในปี 2000**, 2-7. นครราชสีมา: อุบลยงคส์ดีออกเพท, 2542.

สุภาพวรรณ สรรพพิทยากุล. **การใช้สารนิเทศของพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ, บรรณาธิการ. **การสาธารณสุขไทย พ.ศ. 2540-2541.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2542.

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ และคณะ. **อนาคตสถานีนอนามัยไทย: การศึกษาวิจัยประเมินผล**

โครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีนอนามัย พ.ศ. 2539. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2539.

"อินเทอร์เน็ต ชีวิต และการศึกษา." **Internet Magazine** 4, 7 (2542): 95-98.

อุกฤษฏ์ มิดินทรานุกร และคณะ. "ภาพลักษณ์ของสถานีนอนามัยในสองทศวรรษหน้าและกลยุทธ์

ในการพัฒนา." **วารสารการวิจัยระบบสาธารณสุข** 4, 4 (2539): 317.

ภาษาอังกฤษ

Apalayine, Gamel B. and Ehikhamenor, Fabian A. "The Information Needs and Sources of Primary Health Care Workers in the Upper East Region of Ghana."

Journal of Information Science 22, 5 (1996): 367-373.

Cogdill, Keith Wilson. The Information Needs and Information Seeking of Nurse

Practitioners (Drug Therapy, Diagnosis). [On-line] **Dissertation Abstract**

International (1998) 59-12A. Abstract from: UMI File: DAO Item AA19914825

Dee, Cheryl. "Information Needs of the Rural Physician : A Descriptive Study."

Bulletin of the Medical Library Association 81, 3 (1993): 259-264.

Dorsch, Josephine L., and Pifalo, Victoria. "Information Needs of Rural Health

Professionals : A Retrospective Use Study." **Bulletin of the Medical**

Library Association 85, 4 (1997): 341-347.

Griffiths, Jose-Marie. **Special Libraries : Increasing the Information Edge.** Washington,

D.C.: Special Libraries Association, 1993.

Kapange, Barnabas W. "The Role of Agricultural Information in Decision Making :

Experience of the Tanzanian Agricultural Research Information System."

Quarterly Bulletin of the International Association of Agricultural Information

Specialists 44, 1-2 (1999): 123-130.

Leckie, Gloria J., et al . "Modeling the Information Seeking of Professionals : A General

Model Derived from Research on Engineers, Health Care Professionals, and

Lawyers." **The Library Quarterly** 66, 2 (1996): 161-193.

- Lundeen, Gerald W. et al. "Information Needs and Uses of Rural Health Care Practitioners in Hawaii." *Bulletin of the Medical Library Association* 82, 2 (1994): 197-205.
- Nicholas, David. *Assessing Information Needs : Tools and Technics*. London: Aslib, 1996.
- Yamane, Taro. *Statistics : An Introduction Analysis*. Singapore: Time Printers, 1973.
- Young, Heartsill, ed. *The ALA Glossary of Library and Information Science*. Chicago: American Library Association, 1983.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการและการใช้สารนิเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย
จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามประกอบด้วยรายละเอียด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการและการใช้สารนิเทศ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ

2. คำอธิบายศัพท์

สารนิเทศ (Information) หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง คำแนะนำ หรือความคิดที่บันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

-วัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร เป็นต้น

-โสตทัศนวัสดุ เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ เทปบันทึกเสียง ภาพยนตร์ เป็นต้น

-สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เป็นต้น

แหล่งสารนิเทศ (Information Sources) หมายถึง แหล่งที่รวบรวมและเผยแพร่สารนิเทศซึ่งอาจเป็นบุคคล สถาบัน และสื่อต่าง ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมค่าลงในช่องว่างที่กำหนด

1. ปัจจุบันท่านทำงานในตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข

นักวิชาการสาธารณสุข

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

รูปแบบของสารนิเทศ	ระดับการใช้						ระดับความต้องการ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
จุลสาร												
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....												
โสตทัศนวัสดุ												
วีดิทัศน์ (เทปบันทึกภาพ)												
สไลด์												
เทปบันทึกเสียง												
แผ่นซีดีเสียง												
ภาพยนตร์												
รูปภาพ												
ภาพถ่าย												
ภาพโปสเตอร์												
ของจริง												
ของเลียนแบบ												
ของตัวอย่าง												
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....												
สื่ออิเล็กทรอนิกส์												
ฐานข้อมูลออนไลน์*												
ฐานข้อมูลซีดีรอม**												
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....												

* ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ฐานข้อมูลที่ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิต โดยการเชื่อมต่อ (online) ไปยังผู้จัดจำหน่าย เช่น ฐานข้อมูล MEDLINE (การแพทย์) เป็นต้น

** ฐานข้อมูลซีดีรอม หมายถึง แผ่นซีดีที่บันทึกข้อมูลบรรณานุกรม (รายชื่อหนังสือ บทความวารสาร) หรือเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ต้นฉบับ เช่น พจนานุกรม สารานุกรม เป็นต้น การสืบค้นข้อมูลจากแผ่นซีดีรอมทำได้ด้วยการใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และเครื่องอ่านซีดีรอม

เนื้อหาของสารนิเทศ	ระดับการใช้						ระดับความต้องการ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
เนื้อหาด้านอื่น ๆ												
ปรัชญา												
ศาสนา												
สังคมศาสตร์												
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา												
สถิติ												
รัฐศาสตร์												
เศรษฐศาสตร์												
กฎหมาย												
ปัญหาสังคมและบริการ												
การศึกษา												
การพาณิชย์ การสื่อสาร และการขนส่ง												
ประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา												
ภาษา												
วิทยาศาสตร์												
เทคโนโลยี												
ศิลป วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์												
วรรณคดี												
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์												
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....												

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11. โปรดระบุข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

11.1 ข้อเสนอแนะในด้านรูปแบบสารนิเทศ

.....
.....
.....

11.2 ข้อเสนอแนะในด้านเนื้อหาสารนิเทศ

.....
.....
.....

11.3 ข้อเสนอแนะในด้านแหล่งสารนิเทศ

.....
.....
.....

11.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....
.....
.....

****ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม****

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกมลาศ วรรณอุดม เกิดวันที่ 5 สิงหาคม 2517 ที่อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2539 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย